

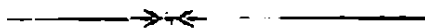
ROZPRAVY

třídy pro filosofii, dějepis a filologii

královské české společnosti nauk

z roku 1887—1888.

VII. řady svazek 2.

V PRAZE.

Nákladem královské české společnosti nauk. — Tiskem dra. Ed. Grégra.

1888.

ZÁPISKY
VILÉMA SLAVATY

Z LET 1601—1603.

K vydání upravil

A N T. R E Z E K.

(Rozpravy k. české společnosti nauk. — VII. řada, 2. svazek.

(Filozoficko-historická třída, číslo 4.)

V PRAZE.

Nákladem královské české společnosti nauk. — Tiskem Dr. Eduarda Grégra.

1887.

Ú v o d.

I.

Jako korespondence a zápisky Karla staršího ze Žerotína velikou mají cenu pro historii česko-moravskou na konci XVI. a do první polovice XVII. století, rovněž tak všechno co mladší vrstevník Žerotínův *Vilém Slavata* sepsal, objevuje se býti při kritickém zkoumání historickým pramenem první řady, jak co do věrohodnosti tak co do rozsáhlosti poskytnutého materialu. Ale Karel starší ze Žerotína více a lépe znám jest, než vrstevník, osobní přítel, avšak politický i náboženský protichůdce jeho Slavata. Zápisy Žerotínovy o soudě panském z l. 1596—1614, zápisy o sněmu z r. 1612, korespondence jeho, česká z veliké části a cizojazyčná aspoň ve výběru: známy a přístupny jsou každému edicemi V. *Brandla* a Petra *Chlumeckého*. Od Slavaty známy jsou toliko Paměti jeho, u výtahu vydané J. *Jirečkem*, kdežto rozsáhlá korespondence jeho česká, latinská i vlašská, pro dějiny rakouské i české v první polovici XVII. století neobyčejně důležitá, lež dosud nedotknuta částečně v archivu Jindřichohradeckém částečně v archivu musejním¹⁾. Rovněž tak neznámy téměř zůstávaly až do dnes *Slavatovy Zápisky z let 1601—1603*, tedy z první doby veřejné činnosti muže tohoto. Ba, přes některé zmínky, kteréž o nich v literatuře se staly,²⁾ nepokládány ani cele za dílo Slavatovo, nýbrž za práci (aspoň částečnou) pana *Hertvíka Zejdlíce ze Šenfeldu*, kterýž v této době, rovněž jako Vilém Slavata, byl předsedícím velikého soudu zemského.

Rukopis zápisek Slavatových z let 1601—1603 chová se v archivu Jindřichohradeckém; jest kvartový a čítá listů 1—86. Nepopsány jsou listy 1. a pak 85. a 86. Je-li to všechno, anebo bylo-li původně sepsání to delší a zavíralo-li v sobě více let: o tom mám domněnky toliko, nic více. Nebo v archivu Hradeckém *jen* tato část se zachovala. Rukopis psán jest od

¹⁾ Některé ukázky a výtahy z ní uveřejnil J. *Jireček* v Rozpravách str. 80 a násl., Fr. *Dvorský* v Historických dokladech ku záměrům Albrechta z Waldšteina, Fr. *Tischer* ve Sborníku Historickém 1888 až 1886, a *Dílek* v Boitrage zur Geschichte Waldsteins str. 311 a násl.

²⁾ Zmínku o nich učinil Fr. *Dvorský* v Památkách 1873 str. 685, podav z nich některé potud neznámé zprávy o processu Karla staršího ze Žerotína se Sigmundem z Dítřichšteina. Zmínka tato přecela pak do *Jirečkovy* německé biografie Slavatovy (Sitzungsberichte 1875 str. 167).

čtyř pisařův; první psal od počátku až do 3. Okt. 1601, druhý odtud až do konce Sept. 1602, třetí odtud až do 26. Nov. (excl.) 1602, čtvrtý až do konce. Mimo to ještě jeden delší výklad psán jest písmem ode všech čtyř právě vzpomenuých rozdílným. Jest to zpráva o sensačním processu Ladislava ze Šternberka s Johankou Švihovskou ve příčině maudátu proti Pikartům z r. 1602. O této vložce mám za to, že napsána jest do zápisek později, na místě jiné, kratší zprávy o téže věci, kteráž původně tam stála.

V celých zápiskách na četných místech učiněny jsou opravy *stylistické* i *věcné*, písmem opět jiným a novým, ale všem, kdož pobýli některý čas v archivu Hradeckém, veleznamým: jest to písmo *Viléma Slavaty*. Z biografii dosavadních víme, že Slavata sám, pro neforemnost písma svého, nepsával, nýbrž záhy uvykl diktovati, a že rád opravoval stylistické chyby, jsa jakožto žák *Jaffetův* dobrým znatelem jazyka, tehdaž ovšem již valně pokaženého³⁾. Měli bychom tedy v zápiskách z let 1601—1603 před sebou dílo Slavatovo, diktované od něho pisařům jeho, a jím samým po stránce stylistické i věcné opravované.

Avšak poznání o této pravdě neproniklo úplně, poněvadž jistý přepisec na deskách rukopisu tohoto zdá se ukazovati k původství jinému. Na kožených a valně poškozených deskách rukopisu našeho jest totiž uvnitř ve pravém rohu dole současný nápis

16 M 02

Deo proximo et sibi

Hert. a Seidlicz

Z toho vzniklo domnění, že rukopis byl majetkem pana Hertvika Zeydice a snad i od něho nebo pro něho byl sepsán, později pak že teprv dostal se do rukou Viléma Slavaty, kterýž si přidělal do textu vlastní rukou poznámky a doplňky. Ale náhled tento pokládám za mylný. Důvody své čerpám z obsahu zápisek samých, a jsou tyto:

1. Spisovatel praví o sobě: „v pondělí po sv. Prokopu (9. Jul.) 1601 do soudu *dosazen jsem byl*“; to týkáti se může toliko Slavaty, kterýž dílo docela zaručených dat biografických r. 1600 vrátil se z cest „a brzo na to dosazen do většího soudu zemského“. Pan Hertvik Zeydic byl tohoto času již *starší* muž⁴⁾, kterýž různé úřady spravoval; zejména kolem r. 1580 seděl v soudu komorním a od r. 1594 byl podkomořím české králové. Ač nevím určitě, kdy do soudu zemského zasedl, mám podle všech okolností za to, že to bylo dříve než v červenci 1601, a že tudíž zpráva svrchu vzpomenuhá se jeho nedotýká.

2. K r. 1601, 13. Sept. při vypravování o processu Žerotínové s Ditrichšteinem dokládá se: „já jsem od Jich Milostí z potazu k J. M. Cské byl vyslán a Jich Milostem *audiencí* způsobil.“ To rovněž dobře vztahuje se na Viléma Slavatu, kterýž hned po návratu svém z cest (r. 1600) učiněn byl *komorníkem* císaře Rudolfa II.

3. R. 1601, 2. Octobr. vyčítají se jména soudců zemských a tu praví se: *já* a pan

³⁾ Jirečkova Rukovět II. 231. a Úvod k Pamětem str. 5.

⁴⁾ Roku 1576 připomíná se jako „léta mající“, na rozdíl od bratří svých „let nemajících“. *Archiv musejní* 1576, 28. Nov. Byl však plnoletým aspoň již od r. 1574, kdy začal choditi na sněmy. Do stavu panského přijat byl dle *Rybižky* (Sl. N.) 1580. Zápis o tom nachází se ve kvaternu relací žlutém 1588, v outorý po památce Stolování sv. Petra fol. N. 18. Při tom poznamenáno, že jest štíty své provedl, však jest přiznání dskami žádného neucínil. MS. *Koutného* ze Zářečné v Čes. Musou fol. 8. p. v.

Hertvik Zeydlic. Totéž opakuje se 1601, 5. Nov. i 18. Dez. Zde sice není a, ale zato velmi patrně rozlišovací znaménko: já, pan Zeydlicz.

4. R. 1602, 9. Martii píše se: „v sobotu ten den, vzavše odpuštění jak od *mé služby komornické* od J. M. Cské tak od mé povinnosti od soudu zemského, za některými pilnými mejmi potřebami jel jsem do Moravy k soudu Brněnskému“. O jízdě Slavatové roku tohoto na Moravu není sice v dosavadních biografích nijaké zmínky, ale zpráva tato přece jedině může se vztahovati k němu, a sice předně již dle slov „od mé služby komornické“ a za druhé v uvážení toho, že Slavata krátce před tonto jízdou byl se již oženil (1602, 14. Jan.) s Lucif Otilií, sestrou páně Joachymovou z Hradce, a byl tudíž dědicem celého jmění pánů Hradeckých. Ti měli také statky na Moravě, a tedy možno jest, že Vilém Slavata jel do Brna v zastoupení churavého švagra svého.⁵⁾

5. R. 1603, 9. Jan. vypravuje se: „Ve čtvrtek po památce sv. Tří králův sněm obecní začal se držeti. Poněvadž, co v soudu zemským sedím, *při žádným sněmu jsem přítomen nebyl, až nejprve při tomto*, za tou příčinou, co se při uém každodenně vedlo, radilo a jednalo, to nejprve tuto poznamenávám“.

Hertvik Zeydlic z Šenfeldu připomíná se jakožto účastník při sněmování již v letech 1574—1576⁶⁾; 1578 byl v kommissi od sněmu zvolen k ohledání Karlšteina a zboží k němu příslušného, r. 1580 byl členem kommissee stavovské, kteráž objížděla královské statky.⁷⁾ Z těchto dokladů ze starší doby viděti jest, že Hertvik sotva byl pisatelem hořejších řádků; jemu jistě podivaná na sněm nebyla r. 1603 žádnou vzácností více, byť i vskutku snad — o čemž já však pochybuji — tento sněm byl první za doby jeho zasedání v soudě zemském. Ale Vilém Slavata mohl tato slova napsati; byl mladý muž, kterýž nedávno teprv do života veřejného vstoupil, a tudy lednový sněm z r. 1603 mohl býti prvním, jemuž on byl vůbec přítomen.⁸⁾

6. R. 1603, 21. Febr. vypravuje se: „Pan Hertvik Zeydlic, jakožto jeden soudce zemský z tohoto světa se odebral“; a hned na to: „v outerej (25. Febr.) soud držen nebyl... pro pohřeb nebožtka pana Hertvika Zeydlice, byvše všickni jomu přítomni.“

7. R. 1603, k témuž datum 21. Febr. vypravuje se: „1602 v pondělí po sv. Tomáši (23. Dez.) já jsem v kanceláři české povinnost učinil k ouřadu maršálství krále J. Mti dvoru.“

8. R. 1603, k témuž datum 21. Febr. praví se: „sloužíc já již téměř od *tří let* pořád ustavičně — kromě málo některý den z Prahy na *Hradec* odjedouc — J. Milosti Císařské k stolu pitím“ . . .

Tato poslední zpráva ad 8. vztahuje se k ouřadu komornickému, kterýž při císaři zastával Vilém Slavata. Do *Hradce* pak rovněž ob čas nedojížděl Hertvik Zeydlic, nýbrž Vilém Slavata. Zpráva ad 7. rovněž dotýká se jen Slavaty, o němž věděli jsme dosud, že stal se *maršálkem* dvoru královského někdy brzo po r. 1600; zde máme pozitivní datum, kdy se to zběhlo.

⁵⁾ V Zápiskách Žerotínových o soudě panském (vydání Brandlova I. 272) jest právě od r. 1601—1607 mezeza, poněvadž r. 1602. Žerotín ze soudu byl vysazen. Sice jinak s určitostí bychom věděli, proč Slavata r. 1602 v Brně byl. Ostatek ušly také touto okolností Zápiskám Slavatovým vzácné zprávy o processu *Žerotínově* s Vlachem *Pieriou*. Viz o tom při r. 1602, 9. Maji.

⁶⁾ Sněmy České IV. 90, 182, 293 a 502.

⁷⁾ Archiv musejní list do dno 1690, 11. April.

⁸⁾ Najdou se zde také některá nová data biografická.

A konečně obě zprávy ad 7. i ad 8. vypravují se v *první osobě současně* k 21. Febr., tedy k temu dni, kdy Hertvik Zeydlíc zemřel, o jehož smrti i pohřbu se rovněž k těmto datum vypravuje, jen jako vedlejším způsobem, mezi důvody, pro které soudu neodbyváno. A z toho konečně plyne, že Hertvik Zeydlíc zemřel dříve, než tyto zápisky, kteréž jdou do 1603, 14. Martii, byly dokončeny.

Tím jsou nejvážnější důvody mé podány a doufám také, že úplně postačí k dotvrzení these, že *Zápisky z let 1601—1603* jsou dílem *Viléma Slavaty*.

Jakým způsobem se pak onen nápis „Deo proximo et sibi Hert. a Seidlicz“ na desku zápisek dostal, o tom určitého nic říci nevím.⁹⁾

II.

Nyní zbývá říci ještě několik slov o způsobě celého díla. Má též ráz i způsob, jaký vidíme ve větších rozměrech při Pamětech Slavatových, později sepsaných. Spisovatel zápisek, jakožto přísedící velikého soudu zemského, byl zároveň i členem *rady královské* v působnosti její *soudní i politické*. I diktoval písařům do zápisek svých nejenom všechno, co činnosti jeho jako soudce zemského se dotýkalo, než i také všechno to, v čem spolupůsobil jakožto rada královský, buď v „*zeleném pokoji*“ při revisích a přech sročených před vlastní osobu královskou, aneb v „*kanceláři*“ při uvažování o důležitostech politických. Ve všech těchto případech poskytl Zápisky Slavatovy poučení a sice tak, že poznamenává se všocko, co se panu Vilémovi důležitým býti vidělo. Jen některé processy a stížnosti nepatrného dosahu „malo na nich záležejíce, pominul jsem poznamenati“.¹⁰⁾ Důležitější nálezy soudní dal si na svůj groš vypisovati, aby je do zápisek svých v korektní formě pojeti mohl; pouze u nálezů, kteréž nezavrály v sobě nic obzvláštního („na kterých ne tak mnoho záleží, *nebral* jsem jich vejpisův pro uskrovnění nákladu, musíce od vejpisů platiti“), činil v tom výminku.¹¹⁾ Kde nebyl si vědom jasně, že věc tak se má, jak on ji vypravuje, dokládá se poznámka: „tak jakž z převedení tomu jsem porozuměl“.¹²⁾ Se zvláštní pečlivostí hleděno si tak zvaných „*nových případů*“, pro něž v dosavadní praxi velikého soudu zemského nebylo precedencí. Nových takovýchto případů obšírněji vykládá se v „*Zápiskách*“ *šest*. Rovněž tak bedlivě dbáno revisí, t. j. takových processů, kde strany z nálezů soudu apelačního odvolaly se ku panovníkovi, žádajíce o revisi processu. Slavata popisuje způsob, jakým se revise vyřizovaly, a do Zápisek svých — opatřiv si na vlastní groš výpisy — pojal všechny takové revise, v nichž rozsudek apelačního soudu byl buď zrušen anebo podstatně změněn.¹³⁾ Konečně vyptával se pečlivě na

⁹⁾ Možno dosti, že on sám Slavatovi se na památku s heslem svým podepsal; možno však také, že desky „Zápisek“ pocházejí z nějaké knihy někdy páne Zeydlícovy. Nebot původně Zápisky svázaný nebyly, a měly také trochu jiný rozsah, což viděti z revokací při roku 1608, 26., 27. a 28. Febr. Revokace ty k nynějšímu složení „Zápisek“ se nehodí. Ostatně i třetí možnost není vyloučena, že totiž Slavata dával Zeydlícovi „Zápisky“ své ku *revisi*, jakož později činil s Paměťmi svými. Při té příležitosti mohlo se pak lehko heslo i jméno Zeydlícovo k zápisům přihoditi.

¹⁰⁾ Viz při r. 1601, 9. Jul. na konci.

¹¹⁾ Viz při r. 1602 4. Martii a 6. Maji.

¹²⁾ Viz při r. 1601, 4. Octobr.

¹³⁾ Viz při r. 1601, 27. a 29. Nov. a při r. 1602, 6. Maji.

věci, při nichž sám nebyl, aby snad nezapsal si něco vědomě nepravdivého. Zejména ku př. při sněmu r. 1603, když bratři spisovali supplikaci o zrušení mandatu proti Pikartům, Slavata vypravuje o té věci a dokládá: „tak jakž od lidí hodnověrných a přátel mých, kteří mezi nimi (id est: bratry) se nacházeli, pravdivě zpraven jsem.“

Pokud Zápisky tyto sabají, vyličuje se v nich činnost Slavatova jakožto soudce zemského a rady královského při obyčejných zasedáních soudních po *pětkráte*, při sročených přech po *čtyřikráte*, při revisích po *tříkráte* a v kanceláři po *šestkráte*. Mimo to pojato jest sem vypravování o sněmu z l. 1603, zejména co činnosti stavu panského při něm se dotýče. — Z tohoto kratičkého výpočtu viděti jest, že přítomné Zápisky jsou výborným příspěvkem ku poznání činnosti velikého soudu zemského i rady královské ve všech rozmanitých útvarech její působnosti. A poněvadž vedlo toho mají také interest historicko-literární, odhodlal jsem se upravit je k tisku. Stalo se tak způsobem při vydávání pramenů u nás vůbec obvyklým, se šetřením všech jazykových i jiných zvláštností doby. Všecky stylistické i věcné doplňky, které Slavata *vlastnoručně* učinil, zavřony jsou ve hranatých závorkách [ ].

V úvodě k „Pamětem“ dokládá vydavatel jich Jos. Jireček, líče věrohodnost Slavatovu: „pro štěstí byl Slavata v letech 1608—1618 pilně zapisoval, cokoli se tehda událo.“ Ze Zápisků tuto podaných viděti však jest, že Slavata nezapisoval toliko od r. 1608 nýbrž již od prvního vystoupení svého na veřejnost t. j. od r. 1601. To by také vedlo ku domněnce, že Zápisky z let 1601—1603, jak tuto před rukama leží, nejsou celkem úplným, a psal-li Slavata pamětihodné události v letech 1601—1603 a pak zase 1608—1618, že nepochybně též v letech 1603—1607 nezanedbával toho. Ale moje dosavadní pokusy naleznouti něco, co by vyplnilo tuto mezeru, se nepovedly.

Za některá pro přítomné vydání prospěšná pokynutí děkuji p. prof. *Kalouskovi*. *Nejvíce však laskavé ochoty prokázal mi při práci této přítel můj pan František Tischer, archivář hrabat Černínů v Jindřichově Hradci, jemuž také vydání toto ve vděčné paměti připisuji.*

A. R.

Léta Páně 1601.

[V kanceláři.]

9. *Julii*. V pondělí po sv. Prokopu, totiž ten pondělí po vyjiti soudu zemského letničního, [kteréhožto soudu *dosazen jsem byl* a to teprva poslední dni siroční, pročez za ty málo dni nic jsem poznamenávati nepočal] v kanceláři: Supplikace všech čtyř [pánův] stavův markrabství moravského od JMti pánův ouředníkův, soudců zemských a rad JMti [Cské, jakožto krále českého, soudu dvorského a komorního uvažována byla]; kdež sobě [páni] stavové stěžovali, že někteří z nich odsud od pánův ouředníkův menších desk zemských i také od ouřadu purkrabského, přes hranice sem obsláni a poháněni bývají. Na kteroužto jejich stížnost [z bedlivého uvážení] nalezeno, aby vyslaným jich v spisu taková odpověď dána byla, že toho více býti a dít se nemá, poněvadž [to vyhledáno, že věc vnově začata jest; pročez] co prvé nebývalo, to také ještě že býti nemá. Než jestližebý kdy koho JMCská, jakožto král Český a markrabě Moravský, před vlastní osobu svou sem [do Prahy k stolici své] obeslati a sročiti ráčila, ten a takový že beze všech vejmluv sem na hrad Pražský se postaviti a odpovídati má [a povinnen jest].

Item, na stížnost týchž čtyř stavův markrabství moravského, stěžujíc sobě, že to proti privilegiím a starobylým pořádkům téhož markrabství jest, aby bez obzvláštního uvážení soudu zemského sirotkům léta měla doplňována býti a poručenství z těch, kteří dostatečně zaručili, mělo snímáno a jiným dáváno býti, jak se to při panu Bertoldovi Bohubud z Lipého stalo, žádajíc, aby z toho sešlo, a oni aby při svých privilegiích a starobylých pořádcích zachování býti mohli; *nalezeno*: Že jsou to obzvláštní regalia JMKský, v nichž že sobě JMt sahati dáti [míti] neráčí, a poněvadž předkové JMti vždyckny tu moc míti a ji v mnohých příkladech užívati a sirotkům léta doplňovati ráčili, a poněvadž tito vyslaní od čtyř stavův markrabství moravského ničímž těch svých privilegiích neprokazovali, ačkoliv že se na sném léta 1542. v městě Znaimě držaný [odvolávali, však] že se toho v něm nenachází, nýbrž [příkladové jsou, že] prvnější jejich hejtmané sami takový věci, sirotkům let doplňování, při JMCský vyhledávali, pročez že při těch svecích regalích JMCská má zachována býti. A kterým sirotkům ráčí léta doplňovati, ti že toho užítí mají. A strany poručenství, že veliký rozdíl jest, poněvadž JMCská snímajíc je z [jednoho] neráčí je jinému dávati, než toliko do jeho dospělých let ne za poručníky, než k radě, jiné osoby jemu přidávati ráčí.

Item, na stížnost týchž čtyř stavův markrabství moravského, stěžujíc sobě, že byvše pan Karel z Lichtenšteina nejvyšším sudím téhož markrabství a nevzavše od soudu osobně odpuštění, ani na jeho místě nejsouc žádný na ten úřad dosazen, že teď již po několikrát soudové zemští za tou příčinou odloženi bývali; pročež že žádají, aby to opatřeno bylo, pan Karel z Lichtenšteina aby osobně odpuštění od soudu vzal, a jiná osoba aby na ten úřad dosazena byla. Sice kdyby se toho nestalo, poněvadž by to proti privilegiím a starobylým pořádkům téhož markrabství bylo, žeby soud zemský opět odložen a držán býti nemohl. Na to za odpověď uváženo*): Že se JMt tomu diviti a těžce to nésti ráčí, že páni Moravané v JMti regalia tak sahati a JMti takové vyměření dávati smějí se o to pokusiti, vědouc, že v moci králův českých a markrabí moravských to vždycky zůstávalo a jest, na úřady zemský dosazovati a je měniti podle své libosti. A poněvadž JMt pana Karla z Lichtenštejna ve svých vlastních službách potřebovati ráčí a on při minulém soudu sv. Tří králův odpuštění skrze psaní od svého ouřadu a od soudu vzal, a od JMti skrze psaní panu Smilovi Osovskému**) poručeno bylo, aby ten úřad zatím zpravoval, že při tom vyměření JMt až do další své resolucí zanechávati ráčí a o tom poroučeti, aby soudové držáni byli.

Jiný stížnosti, málo na nich záležejíce, pominul jsem poznamenati.

[V zeleném pokoji při sročených přech.]

13. *Septembris*. Ve čtvrtek den sv. Materny, totiž ten čtvrtek po vyjití soudu komorního sv. Bartolomějského a po těch tří dnech na obecním sněmu k revisím přidaných, majíc sročený pře slyšány býti, — který před vlastní osobou JMCskou, jakožto krále českého, sročeny bývají, [na kterýchž nejvyšší ouředníci soudu zemského a raddy JMCské, jakožto krále českého, soudu komorního a dvorního, seděti, je slyšeti a uvažovati mají]:

Podle odkladu, minulého soudu učiněného, jest nastoupeno na při mezi panem Zikmundem z Ditrichšteina, JMCský raddou a podkomořím markrabství moravského, a panem Karlem z Žerotína; kdež od pana z Žerotína při minulém soudu k zdvižení mluveno bylo, mnohý rozdílný příčiny toho pokládají a druhá strana toho také hájí. Byli tehdáž o to doslyšáni, než pro nedostatek soudců zemských, že žádného tu nebylo, nebylo to váženo. Pročež dnešního dne v počtu všech nynějších nejvyšších úředníkův zemských, některých soudců zemských a rad soudu [dvorského a] komorního bylo to uváženo a vyměřeno [a podle téhož soudu obyčeje skrze nejvyššího pana hofmistra království českého***) oustně stranám oznámeno], aby na hlavní při nastoupeno bylo; když ta bude doslyšána, tehdáž že JMCská a JMti ráčí to bedlivě uvážiti a spravedlivě rozsouditi, jestliže vejpověď se státi, čili ta pře zdvižena býti má. Kdež pan z Dietrichšteina žádají, aby na při zavoláno bylo a pan z Žerotína k odkladu mluvíc, pro nemoc prokuratora svého pana Joachyma z Těchenic. *Nalezeno*: — však snešení JMti JMCský prvé bylo přednešeno skrze nejvyššího pana hofmistra, nejvyššího pana sudího†) a pana Viléma Ruta, podle starodávneho způsobu, že [v podobných sročených přech před

*) Původně stálo a Slavaton přetrženo: „aby odpověď od JMCský taková dána byla, což se i stalo.“

**) Cf. Jirečkova Rnkovět II. 66.

***) Krištofa Popela z Lobkovic a na Pátku.

†) Adam ze Šternberka.

vlastní osobu JMCskou bez vůle a vědomosti JMCské nic se stranám neoznamuje, vzlášť kde něco podstatného jest*); já jsem od JMtí z potazu k JMCské byl vyslán a JMtem audiencí spůsobil, — že pan z Žerotína toho odkladu až do budoucího soudu komorního k těm sročeným dnům užítí má, však na ten [jistý] spůsob, aby on pan z Žerotína k tomu času se všemi věcmi k té při náležitými na hotově byl a žádný vymyšlený vejmluvy k dalším odkladům nepřednášel; [že JMCské spolu s JMtí na tom býti ráčí, tu při slyšeti, doslyšeti, v své bedlivé uvážení vzítí a strany spravedlivým rozeznáním podělití].

[V soudu zemském sv. Jeronymským.]

2. *Octobris.* V outerý po sv. Jeronymu soud zemský svatojeronymský podle obyčeje starodávního [a zřízením zemským vyměřeného] začal se držeti, v němž tato místa toliko prázdná, nedosažená byla: Z stavu panského: místo nejvyššího purkrabí hradu pražského a nejvyššího komorníka království českého. Z stavu rytířského: místo podkomořího království českého. — Jiná místa zouplna byly dosazena; a tito ouředníci a soudcové zemští toho času byli:

Z stavu panského: JMt pan Petr z Rožumberka, nejvyšší hofnistr p. Krištof z Lobkovic, nejvyšší sudí p. Adam z Šternberka, nejvyšší kancléř p. Zdeněk [Adalbert] z Lobkovic, nejvyšší sudí dvorský p. Wolf z Kolovrat, purkrabí Karelštejnský p. Joachym Voldřich z Hradce. — Soudcové zemští tito: Pan Heřman z Řičan, p. Jan Jiří z Švamberka, p. Jan Auštecký, pan Voldřich z Lobkovic, pan Adam mladší z Waldšteina, *já* a pan Hertvik Zeidlic. — Z stavu rytířského: Nejvyšší písař p. [Jan] z Klenového, purkrabí Karelštejnský p. [Václav] Heřmanský z Ples, purkrabí kraje Hradeckého p. Jan z Vřesovic. Soudcové zemští: p. Heurich Kapoun, p. Kryštof Vratislav, pan Tiburc Žďárský, p. Burkhart Točník [a p. Jindřich z Pisnice, však jsouce tolikéž místokancléřem král. Českého neseděl v soudu, nicméně to místo jemu zanecháno jest, kdyby v ouřadu místokancléřství někdy proměna se stala, aby v tom místě sedati mohl].

Všickni tito při zasednutí přítomného soudu se sjeli a tu přítomni byli, kromě pan Voldřich z Lobkovic, který pro nemoc těžkou přijeti nemohl. Tyto pak pře ten soud slyšány byly a tito nálezové se stali:

V outerý při zasednutí soudu — který obyčejně v 8 hodin ráno na půl orloji býval zasazován a v 2. hodině po polední zase vzdáván — podle obyčeje starodávního pňhonové byli vyhlašováni. Potom pňhonná [pře] mezi panem Divišem z Michalovic i na místě bratra jeho, let nomajcího, a mezi panem Danielem Skalským byla slyšána, vině onen tohoto z neuzívání některých poddaných; byla doslyšána.

3. *Octobris.* V středu, odpor mezi JMtí panem z Rožumberka*), panem Jiřím z Švamberka [s syny] a strejci jeho nedílnými z strany druhé slyšán byl, kladouc panu (sic) z Švamberka odpor tomu zápisu, který pan z Rožumberka panu hraběti z Serinu na panství Rožumberským [a jiným rozdílným osobám na statcích rozdílných] učinil, chtějíc to prokazovati, že dva rodové [JMtí pana z Rožumberka a p. z Švamberka] z tejto linie pocházející, od [dávního

*) Na místě toho původně stálo: „vždycky dva z stavu panského a jeden stavu rytířského taková snešení JMCské přednášívají.“

**) Za tím stálo ještě a od Slavaty přetrženo: „p. Janem hrabětem z Serinu s strany jedny a se“ ....

jistého času] erbanunky spolu měli [na ten způsob, jestližeby který rod z těch bez dědicův prvé sešel, že] mimo jistou summu, od rodu odcizovati nemohou, [což, jsouc JMt pan z Rožumberka poslední svého rodu, že jest takové zápisy a odcizování na ujmu jich činiti nemohl]. Dnešního dne od zmocněných pana z Rožumberka příčiny mnohý rozdílný, který prvnější soud byly počaty vésti, k zdvižení toho odporu spolu i s púhonem byly vedeny. — Na který majíc páni z Švamberka odpověď dávatí, nemocí prokuratora svého pana Joachyma z Těchenic se vymlúvali a za odklad do jiného dne žádali. Užili toho odkladu až do druhý příští středy, ničímž se dáleji navymlouvajíce.

4. *Octobris.**) Ve čtvrtek ta pře mezi panem z Michalovic a p. Skalským, která přede-
včerejším byla doslyšána, byla vážena a ačkoliv předešlo bylo k zdvižení mluveno a vedeno,
ale poněvadž od pana prokurátora JMCský (pana Jakuba**) z Menšteina) ohlášení se stalo,
žeby se tu pokuty JMCský dotýkati mělo: bylo tehdaž, tak jakž z pře vedení tomu jsem
vyrozuměl, nalezeno a oznámeno, aby hlavní pře byla vedena a po vyslyšení jí, že JMti ráčí
spravedlivě to rozeznati, jestli že ten púhon zdvižen, čili spravedlivejm nálezem podělen
bejtí jmá. A poněvadž se tu nenašlo, aby se tu pokuty JMCský v čem dotýkati jmélo a jsouc
hodný příčiny k zdvižení, púhon ten jest zdvižen a tento nález se stal: Poněvadž jest se to
našlo a vyhledalo, že jest on Diviš z Michalovic i na místě Michala z Michalovic, bratra jeho,
na ten čas rozumu neužívajícího, vejpovědí úředníkův pražských menších desk zemských léta
oc LXXXXII v ty lidi ve vsi Miličovsi ležící, v púhonu dotčené, se uvázal a jich v držení
a užívání vešel, nicméně z neužívání tejhž lidí až do léta LXXXXIII jeho, Daniele Skal-
ského, i na místě bratří jeho, let nemajících, jest pohnal, k tomu také ani toho, co by za
držení někdy Mikuláše Skalského a potom též i jeho Daniele, syna jeho, jemu Divišovi
z Michalovic ke škodě toho neužívání se sošlo, nerozdělil a tak v té příčině púhon ten za-
tmělý učinil: z těch příčin JMti ten púhon zdvihati ráčí. Dal památné. Tento panský a vla-
dycký potaz vynesli: Wolf Novohradský z Kolovrat a na Lnářích, nejvyšší sudí dvorský krá-
lovství českého, Hertvik Zoidlic z Šenfeldu a na Polný, JMCské a JMti Císařové, jakožto králové
české, podkomoří, z pánův, a Jan z Vřesovic a na Podsedicích, purkrabie kraje Hradeckého
a nejvyšší jakermeister království českého, z vladyk. Tato pře léta oc 93 jest začata.

Item, ten den po uvázení té pře, na žádost pana Jindřicha Běšina a paní manželky
jeho, a pana Jindřicha Sádly, ouředníka jejich, den k vejvodu jim jmenován, od příští soboty
v týmdni. —

Item, po oznámení toho začata byla slyšeti pře púhonná mezi panem Kryštofem Mau-
švicem a p. Mikulášem z Bubna, o puch.

5. *Octobris.* V pátek, na při o mord mezi p. Maximiliánem Černovic (sic) a vdovou
někdy N. (sic), JMCský dvorského tkaničkáře, zavoláno jest, jsouc ta pře (na poručení a ob-
zvláštní relací JMCské do soudu učiněnou) z jiných všech vyňata, tak že, jsa tento soud
obžalován, ihned odpovídati musil a na tu při nastoupeno jest. — *Nota:* Praví, že příklad
nový a za paměti lidský nebývalý [aby toho soudu, k kterému kdo nejprvé obeslán a obžalován
byl, ihned slyšán býti a odpovídati musil].

*) Odtud jinou rukou psáno.

***) Menšíka. Viz o něm Rukovět II. 23.

Pan Černovic pro nedostatek svědkův, na který se odvolával, žádal za odklad až do druhého soudu zemského; z uvážení [oznámeno, že odkladu užítí má], však toliko do týhodne, do druhého pátku příštího. —

Item, ten den pan Zdislav Dobřenský, zabivši pana Jana z Řičan, a jsouc z mordu viněn a obeslán, a nemajíc žádného pozemského statku, podle vyměření zřízení zemského, od nejvyššího pana sudního na závazek vzat jest.

A poněvadž všechny pře obeslaný z mordů byly přeběhnuty a žádná k slyšení nepřišla, nebo k mnohým strany se ohlašovaly, že jsou na smlouvě, aneb že jsou smluveny, k jiným, vmlouvajíce se, že některých svědkův potřebují, kterých se vnově doptaly a jich tak brzy dostati a užítí nemohly, za další odklad a hojemství žádaly, neb obyčejně takoví, kteří z mordu obesláni bývají a na svědky se odvolávají, trojího hojemství užívávají. — Pročež nejsou žádná pře o mordy slyšána, bylo zavoláno: —

Na při podanou mezi p. Bernartem Hochauzarem a mezi p. Bohuchvalem z Berbirštorfu, kdež pan z Berbirštorfu nařek' poddaný pana Ochauzara z falešného svědomí. A když na tu při šlo a zavoláno bylo, pan z Berbirštorfu neohlásil se a nestál, pročež stanné právo na něho dáno jest, a ti poddaní, podle uznání a vyměření soudu, na jich cti jsou opatření. NB. praví, že strany toho opatření jest příklad novej. —

6. *Octobris*. V sobotu pře od JMCský podaná mezi Janem z Roupova a panem Fridrichem Vostrovcem, [strany] odboje práva, jest slyšána a doslyšána.

Item, pan Jan mladší Kalenice vedle jistého odkladu a vyměření z plného soudu zemského s věřiteli Hendricha mladšího a Václava, strejcův Deymův, o provozování dluhův jich byl slyšán a doslyšán.

8. *Octobris*. V pondělí, ta pře [minulou sobotu] doslyšaná, mezi panem z Roupova a panem Vostrovcem, byla vážena a tato vejpověď se stala: Poněvadž jest se to našlo a vyhledalo, že učinivši Jan z Roupova a na Roupově jistej zápis dckami zemskými někdy Mikulášovi Bryknarovi z Brukšteina na summu tři sta kop grošův českých, pod pokutou, kdyby v času uloženém též summy nezaplatil, aby se on Mikuláš Bryknar, i dědicové a budoucí jeho, v jisté dědiny uvázati a jich, dokudž by ta summa zaplacená nebyla, v držení a užívání bejtí mohli; po kterémžto zápisu, pro nezaplacení téhož dluhu, předně komorníkem od desk zemských a potom i listem obranním on Mikuláš Bryknar v ty dědiny v zápisu jmenované jest se uvázal a v držení a užívání jich vešel. Po smrti pak jeho, majíce k témuž uvázání právo a spravedlivost Fridrich Vostrovec z Královic, tejhž dědin tak, jako někdy on Mikuláš Bryknar, užívati jest chtěl, v čemž mu se od něho Jana z Roupova překážka nemalá stala, tak že jest jeden rybník v zápisu obsaženej slovil, voves do stohu složenej, též seno, votavu z týchž gruntův pobrati a sobě na Roupov odvéztí dal a půvuda s listem obranním vypraveného, kterež po témž uvázání ten statek opatroval, i s tím listem obranním do vězení vzíti poručil; čímž jest on Jan z Roupova odboj právu učinil a proto v pokutu, zřízením zemským vo obhajování země a práva vyměřenou, jest upadl. Pročež jej JMti ve svou kázeň bráti a jeho Fridricha Vostrovce při uvázání tom, které se listem obranním stalo, zůstavovati ráčí, s tím při tom doložením, aby strany na zejtrí sv. Linharta nejprv příštího před úředníky pražskými menšími desk zemských stáli a co od něho Fridricha Vostrovce provedeno bude, že jest mu z téhož statku po takovém listem obranním uvázáním vzato a odvezeno, to aby

mu on Jan z Roupova zase navrátíl, aneb jemu to zaplatil. Dal památné. — Relátorové: Krištof z Lobkovic na Tachově a Pátku, JMCský nejstarší komorník, nejvyšší hofmistr království českého a téhož království českého nejvyšší komrmistr a na hradě pražském nad appellacemi president, z pánův, a Hendrich Kapoun z Svojkova a na Běroničkách, z vladyk.

9. *Octobris*. V outerý, nejprvé při zasednutí soudu supplikací některý váženy byly; potom byla začata slyšeti pře obeslaná mezi panem Mikulášem z Bubna a panem Krištofem Maušvicem, viníc pan Maušvic pana z Bubna o postavení poddaného jeho, kterého viníc vzejtržnosti, že jest na gruntech jeho poddanýmu jeho několik záhonů přes mezo převoral. Nebyla doslyšána.

10. *Octobris*. V středu, ten odpor [před týhodnem slyšeti začatý] mezi JMtí panem z Rožumberka*) a pány strejci z Švamberka byl slyšán. Od pánův z Švamberka pan Joachym z Těchenic, prokorátor pánův, nemocen jsa na nohu, s odpuštěním soudu, sedě mluvil; odpověď na ty příčiny, který minulý středy k zdvižení přednášeny byly, dávana byla. Od druhé strany replika zase se stala, na kterouž, chtějíc tato strana tolikéž zase replicirovati a souc již pozdě, odloženo jest až do budoucího příštího soudu zemského.

11. *Octobris*. Ve čtvrtek, pře podaná od soudu nejvyššího purkrabství pražského mezi panem [Novohradským] z Kolovrat a panem Radslavem ze Vchynic na obzvláštní relaci a poručení JMCský, které pan ze Vchynic sobě zjednal, strany zdvižení obeslaní z neřádného zatčení, byla slyšána; vedouc pan ze Vchynic k zdvižení. Bylo nalezeno a z plného soudu oznámeno: Poněvadž nemalých věcí bude se tu dotejkati, že má na hlavní při nastoupeno bejti. A ihned počala slyšána bejti a pro krátkost času, nemohouc býti doslyšána, k druhému soudu jest odložena.

12. *Octobris*. V pátek, pan Maximilian Černovic, majíc slyšán býti, podle odkladu minulého pátku stalýho, oznámil, že jest s manželkou nebožtka zamordovaného se smluvil a JMCská že jest milostivý povolení k tomu dáti ráčila, čehož užil, že jest jeho pře dáleji slyšána nebyla; než v trestání JMCský předce zůstával a do vězení do Bílý věže, do kterýž na den svatého Vavřince, totiž hned na druhý den po vykonání toho mordu, dán byl, z soudný světnice zase se navrátiti musil. A poněvadž toho dne žádná pře obeslaná z mordu k slyšení nepřišla, za příčinami minulého pátku odloženými:

Zavoláno bylo na při podanou mezi Lorencem Štorkem, měštěním a kupcem Starého Města Pražského, a mezi Erazimem z Oderu**), JMCský provisionátorem, a jinými věřiteli někdy Baltazara Mehle, jsouc on od těchto obžalován strany práva na statek Rumburský, pro některé dluhy, které by nepořádný býti měly, vedení. Štork odvolával se na některé svědky, kterých se nedávno doptal a k svý při jich potřebujíc a nemohouc jich tak brzy dostati, za odklad tej pře, toliko do soudu příštího a nic dále, žádal. Druhá strana ačkoliv toho bránila, nicméně užil odkladu až do pátku po neděli Reminiscere nejprv příštího léta 1602.

Item, ten den ta pře [minulou sobotu] doslyšána mezi panem Kalenicí a věřiteli těch Deymův byla vážena a toto [vymčření***]) se stalo: Poněvadž jest to on Jan mladší Kalenice z Kalenic provedl a ukázal, že Hendrich mladší Deym někdy Zdeňkovi Kalenicovi, strejci

*) Za tím stálo a od Slavaty přetrženo: „panom hrabětem z Serinu.“

**) Za obyvatele země přijat byl teprv 1600. Rkp. *Koutného* ze Zářečné v Č. Museu fol. 35.

***) Původně stálo: „vejpověď“.

jeho, kterýž původem Václava a Hendricha, strejců Deymův, oukladně a nenáležitě jest zamordován, nemalou summu peněz i některým více věřitelům svejm, nicmýně i Václav Deym taky Adamovi Předenicovi z Předenic i jinejm lidem nemalou summu peněz, dlužni byli; protož aby ty všecky osoby, kteříž se jakékoliv dluhy za týmiž strejci Deymi míti praví, před úředníky pražskými menšími desk zemských hned po soudu škodním sv. Linhartským nejprvé příštímu se všemi potřebami stáli a dluhy své provozovali, k čemuž tíž úředníci pružší s pilností dohlédnouti a jak kterej dluh pořádněj neb nepořádněj bude, to vyhledati, též kterej kterého předčítí má, podle předešlejšich příkladů uvážiti a mezi stranami o to vejповeď spravedlivou učiniti mají. A aby tíž dluhové, kteří se pořádní najdou, tím snáze, bez ublížení a škody lidské, placeni bejtí mohli, ráčí JMti z prostředku svýho k prodaji statku všelijakého, po nich, Václavovi a Hendrychovi mladších Deymích, pozůstalého, Adama z Šternberka na Bechyni a Sedlci, nejvyššího sudího království českého, Wolfa Novohradského z Kolovrat na Lnářích a Vopálce, nejvyššího sudího dvorského téhož království českého, Krištofa Vratislava z Mitrovic na Lochovicích a Protivíně, JMCské raddu, a Hendricha staršího Deyma z Stříteže, nařizovati ráčí, tak kdyžkoliv jinejm (sic) osobám od nejvyššího sudího den jmenován bude, aby se na statek Neřestce*) sjeli a jej tomu neb těm, kdo za něj nejvíce dáti chtějí budou, se všemi svršky a nábytky prodali, tak aby peníze za to stržené, též také i to všecko, co by více mimo to, buďto na jistotách neb na klínotech po nich Hendrichovi mladším, též i Václavovi, Deymích pozůstalo, zouplna ke deskám zemským pro zaplacení věřitelův a vyvazení rukojmů jich složeny byly. — Na vznešení pak Kateřiny Deymové z Předenic, manželky někdy Václava Deyma, kteráž jest na JMti učinila, ráčí ji JMti takto opatrovati: Poněvadž jest se on Václav Deym nad počtivostí svou zapomenul, spáchavše takovej nenáležitej a téměř neslejhanej mord, pod závazkem cti a víry z tohoto království ujel, kdež se zase více nikdá navrátiti moci nebude, pročez se již slušně za mrtvého pokládá. Protož bude-li ona Kateřina z Předenic k rukojmím, kteříž jsou se jí za věno při smlouvách svadebních k rukojemství postavili, o též věno své pořadem práva chtějí hleděti, také i strany toho řetězu zlatého jejího vlastního, kterej by on Václav Deym v dluhu svém pryč dáti jměl, před úředníky menšími co chtějí věsti a ukazovati, toho bude míti vůli; však což koliv za ní Kateřinou z Předenic jistot neb jakýchkoliv věcí, jemu Václavovi Deymovi náležitejšich, aneb z statku Laska**) po někdy Zdeňkovi Kalenicovi od ní odvezenějšich, pozůstává, to všecko aby bez prodávání taž Kateřina z Předenic v spis uvedla a téhož spisu nahoře psanejm komisařům dodala; a cožby se toho od jistot, též stříbra, zlata neb jiných klínotů našlo, to ke deskám zemským, ničehož za sebou (kromě toho, co by jejího vlastního bylo) nezanechávajíc, složila. Jiné pak všecky svršky též nahoře psanejm komisařům, tak aby náležitě prodány a speněženy bejtí mohly, odvedli (sic). A budou-li oni rukojmové, kteří se za též věno jí Kateřině z Předenic za něho Václava Deyma postavili, chtějí jakého opatření v tom, což po témž Václavovi Deymovi zůstalo, před úředníky pražskými menšími desk zemských vyhledávati, toho budou míti vůli. Zůstalo-li by pak po zaplacení věřitelův a vyvazení rukojmův co jakého koliv statku neb jmění po nich Václavovi a Hendrichovi Deymích, při tom se má tak, jak zřízení zemské K. 33***) vyměřuje, zachováno býti.

*) P. P. 332. a 333.

**) Popis str. 335: *Laska*.

***) Zřízení zemská král. Českého XVI. věku (vydání bratří Jirečkův) str. 594 (revokace: 346).

Toliko grunt kmetců a poplatný ve vsi Malejch Neřestcích, na gruntech Jana Jiřího z Švanberka na Vorlíku ležící, kteréhož jest on Václav Deym právem purkrechtním v držení a užívání byl, ten jakožto kmetců a odběžný, při něm Janovi Jiřím z Švanberka se zůstavuje.

Co se pak věřitelův někdy Zdeňka Kalenici, kteří sobě za ním jaké dluhy mají pokládají, dotejče, poněvadž ty odkud jinud placeny bejtí nemohou, než z dluhův, témuž někdy Zdeňkovi Kalenicovi povinných, protož ráčí JMti jemu Janovi mladšímu Kalenicovi, proti týmž věřitelům, až do prodaje statků po nich Václavovi a Hendrichovi Deymích zůstalyho, a před úředníky pražskými o to dokonce učinění, přitocí dávati.

Z strany pak statku manského, řečeného Lasko, poněvadž o něj mezi Václavem Plesem Heřmanským z Sloupna, purkrabí Karlštejnským, a Janem mladším Kalenicí z Kalenic smlouva dokonalá učiněna jest, JMti toho při též smlouvě zůstavovati ráčí. Dali památné. Relátorové: Hertvik Zeidlic z Šenfěldu a na Polný, JMCské radda a JMCské, jakožto králové české podkomoři, z pánův, a Křištof Vratislav z Mitrovic na Lochovicích a Protivíně, JMCské radda, z vladyk.

13. *Octobris*. V sobotu vedle odkladu z plného soudu učiněného, odvod pana Jindřicha Běšina, paní manželky jeho, a pana Jindřicha Sádly, ouředníka jejich, byl slyšán. Kterýžto odvod na toto se vztahoval, že jest jeden poddaný pana Běšina byvše popravním mistrem z tohoto světa spraven a mečem stat jsa, protože jest falešný svědomí vydával, a jsa útrpným právem tázán, potahoval se, jakoby od vrchnosti své k tomu byl nabízen a donucen, a na tom umřel. Pročež na který se to vyznání vztahovalo, byvše při ovvodu a od pana purkrabí hradu pražského, pana Jiřka Vratislava, na závazek vzati, podle vyměření zřízení zemského, nemajíc soudu zemskému dáti projíti, odvod svůj vedli a prokazovali. Kterýžto odvody byly doslyšány a k uvážení jich k nejprvnějšímu dni bylo odloženo.

15. *Octobris*. V pondělí ti odvodové byli váženi. A poněvadž z vyznání toho utraceného se nacházelo, že jest se v své řeči divně pletl, nestále mluvil a že jest od mladosti zlopověstný člověk byl, a na proti tomu tito odvod dostatečně od sebe odvedli a že se vždycky dobře a poctivě chovali, to prokázali, pročež z závazku propuštění a na jich poctivosti, že to vyznání k žádný újmě poctivosti jejich býti nemá [jistým vyměřením a nálezem] opatření jsou a poddaní jejich, na který se tolikéž to vyznání vztahovalo, též také na svých cti opatření a z Daliborky puštění byli.

16. *Octobris*. V outerej, podle obyčeje starodávnoho, majíc jak od soudu komorního, tak od desk a od úřadu purkrabského naučení brána býti, podle potřeby toho, toliko od úřadu purkrabského jedno naučení jest žádáno, i také vzato. Potom suplikací byly přehlídivány, váženy a vyřizovány.

17. *Octobris* v středu, 18. *Octobris* ve čtvrtek, 19. *Octobris* v pátek, 20. *Octobris* v sobotu. Jak obyčej starodávni to ukazuje, majíc po vyjití každého soudu zemského čtyři dni pořád sirotčí oběslaný pře a coby sirotkům a vdovám k dobrému zapotřebí bylo, slyšeti a to vyřizovati: pročež, poněvadž žádná oběslaná sirotčí pře k slyšení nepřišla, supplikace k sirotčím věcem přináležející, byly přehlídivány a váženy, z nichž ty, který z uvážení plného soudu k zjevnému přečtení náležely, byly čteny a co od stran k ním promlouváno bylo váženo, a vyměření na ně se staly, a jiný tolikéž podle spravedlnosti a uznání soudu také vyřizovány byly, že ani jedné nezůstalo, aby vyřizena a odbyta nebyla.

22. *Octobris* v pondělí, 23. *Octobris* v outery. Ty dva dni podle vyměření sněmovního postranné pře majíc slyšány býti, podle odkladu minulého soudu stálého, slyšán byl pan Gottfrid Křinecký s panem Václavem z Oujezdce a z Kunic. Jest o to činiti: p. Skřinecký jeho pana z Oujezdce pro nějaký vejstupky do vězení dal a za některý čas v něm držel; z něhož jsa vysvobozen, obžaloval pana Křineckého, jako by se moci dopustil a v pokutu JMCský, jakožto králi českému, zřízením zemským vyměřenou, upadl. Naproti tomu pan Křineckej to prokazuje, že ten jistý pán z Oujezdce jest pankhart a nepořádně na svět zplozený a že, byvše pod ním usedlý, jeho, jako poddaného svého, do vězení dáti moc měl. Proti tomu on p. z Oujezdce svý pořádné zplození prokázati chce, pana Skřineckého jak z moci viní, tak také k tomu statku, který on drží, právo se míti praví, jakožto po svém panu otcí. Byla po ty dni dva ta pře slyšána a nejsou doslyšána, k budoucímu soudu jest odložena.

V kanceláři.

5. *Novembris*. Téhož léta 1601 v pondělí po Všech Svatých rada byla držána v kanceláři, a to o tuto věc: Poněvadž se to našlo, že řemeslo pekařský v jich řemesle falešně a podvodně zacházeli, někteří z nich mistři byli strestáni a do koše dáni; pročež téměř všickni jich tovaryši se zdvihli a ze všech tří měst na Starý Město do hospody se sejdouce, tam spolu se smlouvali a přísahami se zavazovali, že při sobě státi chtějí, řemesla dělati a k svým mistrům zase se navracovati nechtějí, poněvadž mistři jich proto do koše dávání, na jich cti jsou [zmařeni]; pročež pokudž se jim náprava zase nestane, že při nich dělati nechtějí.

A když k nim purkmistr a radda Starého Města vyslali, aby se spokojili, se rozešli a mají-li jaký stížnosti, aby to pěkně na radní pány vznesli, aneb nechtějí-li se spokojiti, aby původové jich do vězení šli, oni nic z toho učiniti nechtěli, nýbrž tím více se bouřili, tak že desátníci z města na ně byli vyzdviženi a mocí na ně udeřeno; do 150 do vězení dáni byli, a z poručení JMCský komisaři byli nařizeni, kteří je examinrovali a na všecko dobře se vyptali. Pročež dnešního ranního dne ti jistí komisaři relací svou o tom učinili a rada byla držána, co by s tou věcí a s těmi tovaryši, kteří v vězení jsou, činěno býti mělo.

Nalezeno: dva z nich, nej přednější původové a rádci toho zbouření, jeden, který z Nového Města a z Malý Strany jiný tovaryše svolával, shledával a na Starý Město do hospody k jiným vodil, druhý, který nejprve dva prsty zdvihl a jiný namlouval a napomínal, aby s ním zdvihli a přísahali, že při sobě až do posledního státi chtějí, pohrůžku jim činíc, jestliže to neučiní, a tak spolu s tím prvním jiný k tomu přivedl, i pročež těm dvěma, aby každému z nich dva prsty od pravý ruky, ty, který k přísaze zdvihali, byly utáty a aby z měst Pražských byli vymrskáni, vyvedeni a na věčnost z tohoto království vypověděni, tak, jestliže by se více kde našli, aby na hrdle strestáni byli. Třetí, který těmto se dal namluviti, jsou oni Čechové a německy neumějí, a jiným tovaryšům, Němcům, od nich tulmačil a je tolikéž, že jsou s nimi drželi a přísahali, namluvil, vedle těchto dvou z Měst Pražských vymrskán, vyveden a vypovědn aby byl. Jiní starší tovaryši aby za některý den při skrovné stravě v vězení držáni ještě byli a potom pod zápisy a pod reversy aby pouštěni byli. A jiní mladší tovaryši a synkové, poněvadž od jiných starších téměř z mušení k tomu přinuceni byli a mistři jich, nemajíc tovaryšův, aby dostatek chleběv pécti mohli, za propuštění jich žádali, aby s těmito

třma z vězení vyvedeni byli, a jaký trestání se jim činí, aby se na to dávali, a připovědějí pod dalším těžším skutčným trestáním, že se toho víceji nedopustí, aby puštění byli. — Byli v tý raddě: Nejvyšší p. hofmistr,*) nejvyšší p. kancléf,**) já, p. Zcidlic, p. Jan Václav z Lobkovic, hejtman Staroměstský, p. Plesky, p. Žďárský, hejtman Malostranský, p. z Pistnice (sic), místokancléf, p. Miller, sekretář. Bylo toto zdání od nejvyššího pana kancléře JMCské přednešeno; JMt ráčil je potvrditi. Staroměstským bylo v známost uvedeno a exekucí se stala.

V zeleném pokoji při revisích.

27. *Novembris*, v outerej po sv. Kateřině. Podle snešení sněmovního po každým soudu komorním tři dni revisí vyhledávány a váženy [aby byly do tří let jest svoleno]. Toto se pak revisí jmenují, když kdo, jsa od městského práva rozsouzen, na tý vejповědi přestati nechce a do appellací appelluje a jsa tolikéž tu rozsouzen, ani na tý vejповědi nepřestanouc, bere na revisí, totiž před vlastní osobu JMCské, jakožto krále Českého, k spravedlivému rozsouzení se odvolává. Při kterýmžto vážení a rozeznání ouředníci, soudcové zemští a raddy JMCské soudu dvorského a komorního býti musejí, a tu teprva když vejповěď se stane, na tom oboje strany přestati musí a dáleji appellirovati nemůže. [A obyčejně vzláště nyní strany musejí památného dobře zaplatiti. Některé z těžkých pří], které na revisí vzaty byly, [nejsouce obyčej, aby pořádkem jako jiný pře váženy a vyřizovány byly, než podle milostivé vůle a poručení JMCské aneb podle vůle a dobrého zdání nejvyššího pana hofmistra, aneb JMtí pánův přísedících bývaj předsevzaty a vyřizovány], jsou přehledovány, váženy a spravedlivým rozsudkem rozoznány po tři dni.

28. 29. *Novembris*. Třetí, poslední den vejповědi byly vyhlašovány. — A tyto osoby toho času v soudu komorním seděly: Z stavu panského: Nejvyšší hofmistr p. Krištof z Lobkovic, p. Vilém z Landšteina, p. Bohuslav Hasteinský (sic) z Lobkovic, pan Karel z Wartemberka, pan [Jan Jiří] z Talmberka, pan Zikmund Smiřický, pan Jan Václav z Lobkovic, pan Fridrich Švihovský, pan Václav Berka, pan Jan Kavka z Řičan, pan Jan Zbyněk Zajíc, pan Rudolf Trčka, pan Radslav Vchynský. — Z stavu rytířského: Pan Jakub [z Menšteina, prokurátor JMKý], pan Karel Kokořovec, pan Adam Předenice, pan Vilém Budkovský, pan Jan Lukavský, p. Vilém Rut.

Sedum těch pří na revisí vzatých bylo vyřizeno, z nichž čtyry, v kterých vrchní právo, totiž appellací, byla napravena, vejpis jsem vzal a tuto vopsati dal:

[1]. Jakož jest rozepře vznikla při právě Nového Města Pražského mezi Annou Zahradkovou a Cipriánem, synem její, též Melicharem Šerejm, Adamem z Radkova a Janem Bradkovským, poručníky dětí někdy Víta Zahradky s jedné, a Petrem Kamenem z strany druhé, kdež jest nadepsaná Anna Zahradková a Ciprián, syn její, s dotčenými poručníky, obvinili téhož Petra Kamena z mordu, z té příčiny, žeby on Petr, když jsou nějací Bořek a Matěj Miličinský, kteříž u něho Petra v domě byli, ven vyběhše, někdy Václava Zahradku zamordovali, nejprve z téhož domn svého vyběhnouti, na téhož Václava kamením házejíc, počátek

*) Krištof z Lobkovic.

***) Zdeněk Vojtěch z Lobkovic.

učiniti a po vykonání od týchž morděfův nad dotčeným Václavem toho nešlechtného skutku, když jsou se zase do domu jeho navrátili, je skrze dům svůj vypustiti a tak společníkem toho mordu býti měl. Kdež pak od purkmistra a konšelův dotčeného Nového Města Pražského, po vyslyšení stran a průvodův i také odvodův jich, dáno jest jí Anně Zahradkové a Cipriánovi, synu jejímu, též poručníkům dětí Víta Zahradky, proti němu Petrovi Kamenovi za právo tak: Chce-li se on Petr z oučastenství a z společnosti toho mordu vyvésti a pokuty o mordech vyměřené ujtí, že jest výš jmenované morděře ku právu v šesti nedělich ad actum též vej-povědi pořád zběhlých dostaviti povinnen. Kterážto vej-pověď jich Novoměstských i JMCské radami nad appellacemi zřízenými potvrzena jest. Ale svrchupsaný Petr Kámen na takové vej-povědi přestati nechtíc, v tom jest se před vlastní osobu JMCské na revisi odvolal, JMCskou za to ve vsí poníženosti prosíc, aby v acta té pře nahlédnouti a v tom jej podle nevinný milostivě opatřiti ráčil, jakž příčiny takového jeho Petra odvolání to v sobě šíř obsahují a zavírají.

Tu nejjasnější a nejnepřemoženější kníže a pán, pan Rudolf II., z Boží milosti volený římský císař a uherský, český oc král, jakožto král český, majíc při sobě nejvyšší ouředníky, soudce zemské a raddy JMti, ráčil jest v acta té pře, přitom i v výpověď na právé Nového Města Pražského mezi stranami učiněnou, nahlédnouti a toho všeho pilně povážiti: takto o tom JMCská vypovídati ráčí: Poněvadž jest se toho z act této pře najíti a vyhledati nemohlo, aby týž Petr Kámen na téhož nebožtíka Václava Zahradku kamením házeti, též ty morděře, Bořka a Matěje Miličinského, z domu svého vypustiti, a tak jakým počátkem aneb společníkem téhož mordu bojtí jměl, z těch příčin on Petr Kámen jí Anně Zahradkové a Cipriánovi, synu jejímu, též poručníkům svrchupsaným, tím obvičením ani ničímž povinnen není. Dal památné.

[2] Jakož jest na JMt římského císaře, uherského a českého krále, jakožto krále českého, pána našeho nejmilostivějšího, někdy Jiřík Náprava, měštěna města Velvar, skrze suplikací svou poníženě vznesl, kterak by JMCské raddy nad appellacemi zřízené ortel na právé města Velvar v té při mezi Joachymem z Bílé a Svinčicích s jedné, a ním, Jiříkem Nápravou, z strany druhé, učiněný, co se ztracení jednoho tisíce méně 4 kop mš. z pokoje v domě jeho Jiříka Nápravy v témž městě Velvařích, kdež jest on Joachym z Bílé noclehem byl, dotýče, reformovati a touž reformací na něm takovou summu, těch jeden tisíce méně 4 kop mš. z téhož pokoje ztracených přisouditi jměli, v čemž že by se jemu, poněvadž jest sobě od téhož Joachyma z Bílé nic k schování a k svěření dáno, ani žádné summy vyčtené a vykázané neměl, nemalé skrácení a ublížení státi jmělo, JMCské za to ve vsí poníženosti prosíc, aby JMCská v acta té pře nahlédnouti a v tom jej milostivě opatřiti ráčil, jakž táž supplikací jeho Jiříka Nápravy to vše v sobě šířeji obsahuje a zavírá. Tu nejjasnější a nejnepřemoženější kníže a pán, pan Rudolf oc takto o tom JMCská vypovídati ráčí: Poněvadž jest on Joachym z Bílé jemu někdy Jiříkovi Nápravovi té summy toho tisíce mýně 4 kop mš. k svěření a k schování a opatrování nedal, z té příčiny to JMCské radd nad appellacemi zřízených téhož ortele na právé města Velvar mezi stranami učiněného napravení jminouti a dotčený ortel na témž právé učiněný v své mocnosti zůstati jmá. Dala (sic) památné.

[3] Jakož jest na JMt římského císaře, uherského a českého krále, jakožto krále českého, pána našeho nejmilostivějšího, někdy Jan Jertnštyl s Annou, manželkou svou, skrze

supplikací ponížene vznesli, kterak by JMCské raddy nad appellacemi zřizené ortel, na právě Menšího Města Pražského v té při mezi ním Janem Jertnštylem a Annou manželkou s jedné a Janem Černerem mladším z Lebendorfu, měštčinnem města Berouna, učiněný, z strany druhé, co se summy 650 kop míš. jim manželům nedoplnění 1200 kop míš. na domě Marštalkovským v témž Menším Městě Pražským ložicím, přestávající, dotýče, reformovati a skrze touž reformaci, žeby se jim nemalé skrácení a ublížení státi mělo, JMCské ve vši poníženiosti prosíc, aby JMt v acta té pře nahlédnouti a v tom je milostivě opatřiti ráčil, jakž táž supplikací to v sobě šíře obsahujíc zavírá. — Tu nejjasnější a nejnepřemoženější kníže a pán, pan Rudolf oc, jakožto král český, takto o tom JMCská vypovídati ráčí: Poněvadž jest se to z této pře vyhledalo a našlo, že jemu Janovi Jertnštylovi a Anně manželce jeho do vyplnění výš položené summy těch 1200 kop míš. na témž domě Marštalkovským ještě půl sedma sta kop míš. se nedostává, z té příčiny to JMCské radd nad appellacemi zřizených téhož ortele na právu Menšího Města Pražského mezi stranami učiněného napravení minouti a dotčený ortel, na témž právě učiněný, v své mocnosti zůstati má. Dala (sic) památné.

[4] Jakož jest rozepře vznikla při právě Menšího Města Pražského mezi plnomocníky důstojného kněze Jiřka Pontana z Preitenberku, probošta kostela pražského a kanovníka kostelův Olomúckého a Buděšínského, na místě a k ruce Kateřiny, po někdy Matoušovi Ježovi pozůstalé vdovy, též Havla, Tomáše, Šimona, Bartoně, Václava a Anny, sirotkův po témž Matoušovi pozůstalých lidí a kmetičen, poddaných dotčeného pana probošta kostela pražského, ze vsi Klenče s jedné, a Ondřejem Mrázem, tolikéž člověkem poddaným jmenovaného pana probošta z též vsi Klenče, z strany druhé, kdež jsou nadepsaní plnomocníci, na místě a k ruce vejš dotčené Kateřiny a týchž sirotkův, obvinili téhož Ondřeje Mráza, kterak by beze vši hodné a slušné příčiny sobě dané, svrchupsaného Matouše Ježe na svobodné silnici, když jest on z Roudnice domů šel, u vsi Hracholup (sic*) zomysla zamordovati jměl; kdež pak purkmistr a konšelé dotčeného Menšího Města Pražského po vyslyšení stran a průvodův jich, vejpovědi svou takový mord na témž Ondřejovi Mrázovi jsou přisoudili; kterážto vejpověď jich i JMCské raddami nad appellacemi zřizenými potvrzena jest. Ale svrchupsaný Ondřej Mráz na takové vejpovědi přestáti nechtíc, v tom jest se před vlastní osobu JMCské na revisi odvolal, JMCské za to ponížene prosíc, poněvadž jest se násilí svému, pro obhájení života svého, témuž Matoušovi Ježovi brániti musel, aby JMCské v acta té pře nahlédnouti a v tom jej milostivě opatřiti ráčil, jakž příčiny takového odvolání jeho to v sobě šíře obsahujíc, zavírají. Tu nejjasnější a nejnepřemoženější kníže a pán, pan Rudolf oc takto o tom JMCská vypovídati ráčí: Poněvadž jest se z akt této pře toho, aby on Ondřej Mráz častopsaného Matouše Ježe z oumysla zamordovati jměl, najíti a vyhledati nemohlo, z té příčiny JMCská ten ortel na právě Menšího Města Pražského mezi nadepsanými stranami učiněný, i s konfirmací jeho vyzdvihovati a témž Ondřejovi Mrázovi přísahu právy měšťskými vyměřenou nacházeti ráčí, tak, chce-li on Ondřej toho mordu prázen bejti, že jest povinnen to přísahou, že jest se násilí svému brániti musil, spraviti. Však pro velikost skutku, aby dotčený Ondřej Mráz vězením šatlavním za šest neděl pořád zběhlých při chlebě a vodě strestán byl. Dal památné.

*) Hracholusk.

V témž zeleným pokoji při sročených přech.

[1. Decembris]. V sobotu po sv. Ondřeji, na sročený pře bylo zavoláno a nastoupeno. Kdež nás 26 ouředníkův, soudcův zemských a rad JMti pospolu bylo; a podle odkladů a vyměření jminulýho soudu stálýho (vide supra 13. Septembris)*) na při mezi panem z Ditrichšteina a panem Karlem z Žerotína zavoláno bylo a ta také slyšána byla. Pan z Ditrichšteina, jakožto původ, počal vřsti a provozovati, že ten memoriál, který JMCský léta oc 99 podal, ve všech artikulích pravdivý jest. A když na ten artikul hned ponejprv přišlo, že by pan z Žerotína poručení a mandáty JMCský měl přestupovati a jim zadosti nečiniti, počal to prokazovati, že jest pán z Žerotína proti mandátům císařským léta 91 do Frankreichu jel a králi franskému proti domu Rakouskému sloužil a jemu peníze půjčoval. Pan z Žerotína toho bránil, že ten artikul ven ze pře jest, že jest o něm nevěděl a jemu odpovídati se nehotovil. Nalezeno a stranám z plného potazu oznámeno, aby pan z Ditrichšteina jiný artikule provozoval, a pan z Žerotína na ně odpovídal, potom bude-li chtíti [původ] ten artikul provozovati, že se to spravedlivě rozsoudí, jestliže k tyto při ten artikul náleží nebo nic.

Item, pan z Ditrichšteina chtějíc některé psaní, (který pán z Žerotína z Frankreichu jedný paní Vanecký**) psával) dáti chtíti čísti: pan z Žerotína toho bránil, že nemají čtena bejti. Nalezeno, že taková psaní mají čtena bejti a že jich strana [bude moci] užítí potud, pokud by od [JMti] to uznáno bylo. Po oznámení byla ihned nahlas ta psaní čtena. Chtějíc potom pan z Ditrichšteina neposlušenství pana z Žerotína proti mandátům císařským v jiném artikuli provozovati, totiž že jest Vlacha Johan Battista Piero (sic)***) proti kleytu JMCský do vězení dáti dal; a pan z Žerotína toho bránil, že na poručení JMCský s tím Vlachem o tu věc obzvláštní sročení jest, žádajíc, aby při tom sročení to zanecháno bylo. Nalezeno, že má při tom sročení zanecháno býti, však na ten způsob, jak tato pře s panem z Ditrichšteina a panem z Žerotína doslyšána bude, tehdy že hned na to sročení s tím Vlachem nastoupeno býti jná a tolikéž ta pře, k tomuto artikuli náležející, jsouc doslyšána, spolu s druhou že vážena a spravedlivým nálezem podělena bejti jná. A poněvadž již pozdě bylo, soud byl vzdán a k příštímu pondělku ráno k 8. hodině byl odložen.

3. Decembris. V pondělí, pan z Ditrichšteina jiný artikule, který v svém memorialu JMti podal, provozoval, totiž že pan z Žerotína v sněmích, v radách a při jiných shledávaních proti reputaci a důstojenství JMCský a Královské mluv[íval]. Item, že na samou žádost pana z Žerotína při jednom sněmu v markrabství moravském nějakého Jana Brema, [člověka nekatolického], stav rytířský do jich stavu přijali a jiný katolický lidi na přimluvu JMCské že jsou přijíti nechtěli. Item, že jest pán z Žerotína hanlivý spis proti panu z Ditrichšteina do sněmu obecního všem čtyrem pánům stavům markrabství moravského dodal. Item, že pohončí do vězení dával. Item, že proti záповědi JMCský pikhartská kázání v městech královských, když sněmové se drží, mívával. Item, že majíc sobě několikrá psaní a poručení JMCský učiněna o postoupení statku Krumlovského osobám od JMti k tomu nařízeným, že jest toho až

*) Str. 10.

**) Viz *Spisy Karla staršího se Žerotína* Brandlem vydané I. str. 55. a následující. *Chlumecký Carl von Žerotín* 166.

***) Jan Baptista Piero. V dopisech Žerotínových III. 258. a násl. Obšírně o celé věci u *Chlumeckého* 211. a násl.

posavád neučinil a na poručení JMti že jest nic nedbal. A potom všech měst svědomí přivozoval, jak jsou s ním [s p. z Ditrichšteina] dobře spokojeni a jakou chválu jemu vydávají.

4. *Decembris*, v outerej, Johan Batista Piereo, Vlach [z Benátek rodem], podal do soudu supplikaci [JMCské svědčící] žádající, poněvadž jeho srotčení a pře, podle vyměření onehdejšího dne, s touto slyšána bejti jmá a nemohouc on svědky, který k tomu potřebuje, dostati, aby těch svědkův, který pan z Ditrichšteina k prokazování toho artikule zavedl, užítí mohl, sice žeby nyníčko nemohl svou při dostatečně vésti. — Pan z Žerotína toho bránil, poněvadž by to proti zřízení zemskému a proti pořádku starobylému bylo, aby jeden cizích svědkův, k jiný při zavedených, k své při užítí jměl, sice může-li odkladu užítí, že jest tím dobře spokojen. Bylo stranám do druhého dne odloženo. Potom ten den pan z Ditrichšteina svůj průvod zavřel a pan z Žerotína počal svůj odvod vésti.

5. *Decembris*. V středu, ráno před zasednutí soudu, pět osob z prostředku našeho, totiž: nejvyšší p. hofmistr, nejvyšší p. sudí zemský, nejvyšší p. sudí dvorský, nejvyšší p. písař a pan Tiburec Ždárský k JMCské došli a dobré zdání plného soudu strany toho sporu mezi panem z Žerotína a tím Vlachem JMCský v známost uvedli; potom do soudu přijdouce, z plného potazu bylo podle obyčeje od nejvyššího pana hofmistra stranám oznámeno, že Johan Battista Vlach, těch svědkův od pana z Ditrichšteina k své při zavedených užítí nemá a JMCská že tu při srotčenou mezi panem z Žerotína a tím Vlachem do příštího soudu komorního k těm srotčeným dnům odkládati ráčí. Po tom oznámení pan z Žerotína odvod svůj proti těm žalobám a průvodům pana z Ditrichšteina vedl a na všechny artikule pořad odpověď dával a to provéstí chtěl, že tím ničím on vinnen není, čím pan z Ditrichšteina ve svém memoriálu jeho viní. A naproti tomu to psaní, který pan z Žerotína do sněmu podal, že jest pravdivý, totiž že pan z Ditrichšteina jest klevetník a že ti artikulové v jeho memoriálu postavení, na větším díle křiví, nedůvodní a nepravdiví jsou, a tak počal [svou nevinnu] odvozovati [a toto prokazovati] a vésti: A nejprve ohlásil se, že se to neprokáže, aby jemu buď z kanceláře neb odjinud, jak psaní neb poručení od JMCský dodána kdy býti jměla, ovšem že žádný to říci nemůže, aby jemu jiněm JMCský jaký poručení oustně [oznamovati] měl, a nikdy že se nepamatuje, aby s JMCskou osobně mluvití a jaký oustní poručení od JMti dostati měl; pročež kde žádný není poručení, že tu také žádný přestoupení býti nemůže, a kdyby co toho bylo, tehdy že to ne podkomořimu, nežli nejvyššímu panu hejtmanu markrabství moravského náleží štráffovati a jeho obžalovati.

. Strany toho artikule, žeby proti mandátům a poručením JMCským do Frankreichu jeti a proti domu Rakouskému sloužití měl, oznámil, že, poněvadž ten artikul do tyto pře nenáleží, že také není na něj povinnen odpovídati, nežli toliko v tom že se ohlašuje, že se to nikdy ničímž neprokáže, když jest do Frankreichu jel, aby on teház o jakejch mandátích císařských věděti, známost míti a také proti nim nějakého neposlušenství dopustiti se jměl, nežli že jest jako jiní mladí lidé za příčinou mnohých věcí zkušení a něčemu dobrému se přinaučení [aby napotom JMCské, jakožto králi a pánu svému a vlasti své sloužití a hoditi se mohl] do cizích zemí jel; tak jakž přijevše a navrátivše se zase domů, JMCská ihned do soudu zemského v markrabství moravském jeho vsaditi poručiti ráčila, a potom v Uhřích že jest v vzácny povinnosti proti nepříteli Turku JMCská více než jednou jeho potřebovati ráčila, což, kdyby se jakého neposlušenství proti JMCský dopustil, bezpochyby žeby byl k tomu nepřišel.

Item, proti tomu artikuli, žeby proti reputaci a důstojenství královskému měl mluvit, vedl svědomí všech čtyř stavův markrabství moravského, kteříž jsou to dosvědčovali, že nikdy nic takového od něho neslyšeli. — Item, strany toho Jana Bráma (sic) ukazoval to, že pro jeho řádný na svět splození, poctivý chování, v knížetství Opavským již jednou do stavu přijítí, na milostivý poručení a přímluvu JMCskou, a na přímluvu jiných vzácných lidí, že jest stav rytířský jeho do stavu přijal. Druhého pak, Eliáše N.,*) že jsou přijítí nechtěli, že jest on pan z Ditrichšteina spolu s panem bratrem svým, panem Maximiliánem, tím vinnen, poněvadž při sněmu Znojmským, když on toho vyhledával, oni páni z Ditrichšteina proti němu se postavili, oznamujíc, že jsouc on v jejich službě, nenáležitě se choval a jim na počtu nemalou summu peněz dlužen zůstal; pročež bylo jemu oznámeno, aby se z toho vyvedl. A když teď to vyhledával, ukázal nějakou kvitanci od pana z Ditrichšteina, že s ním dobře jsou spokojeni; ale poněvadž podle vyměření zřízení zemského a obyčeje markrabství moravského z toho se nevyvedl, za tou příčinou, že sou stav rytířský do jich stavu jeho přijítí nechtěli. A tak pořád na všechny artikule pan z Žerotína odpovídal a je od sebe odvozoval, kromě ten artikul strany kázání mlčením pominul. A strany toho posledního artikule, o postoupení statku Krumlovského, ohlásil se, že ačkoliv k tyto při [to ne]náleží, poněvadž ten memoriál léta 1599 sepsán a JMCský podán jest, a toto teprva minulého tohoto roku se zběhlo, tak že pan z Ditrichšteina, nemoha o budoucích věcí věděti, na budoucí neposlušenství pana z Žerotína nemohl také žalovati: nicméně aby vůbec známo bylo, jestli že jest se tu jakého neposlušenství dopustil, dal čísti všecka ta psaní a poručení JMCský, která se jemu strany toho postoupení staly, a vedle toho své odpovědi a omluvy, které jest na každý JMti dával. Naposledy prokazoval to, že jest p. z Ditrichšteina k některým osobám stavu rytířského, [když sněm v Holomouci byl držán, při jednom pankytě, vystavše od stolu], přišel a s pláčem pro boha je prosil, aby jemu to odpustili, že jest na ně JMCský žaloval, že jest to z nerozumu a z návodu jiných učinil a jestli že k tomu přijde, že chce ty osoby jmenovati.

6. *Decembris.* A tak pan z Žerotína jak tento, tak druhý celý den, svůj odvod proti žalobě pana z Ditrichšteina a svůj průvod z svého psaní, který do sněmu podal, odvozoval, vedl a zavřel, a soud do budoucího dne byl odložen.

7. *Decembris.* V pátek, majíc p. z Ditrichšteina repliku dávati, prokurátor jeho pan Mikuláš Řidl [podal supplikaci do soudu, vymlouvajíc se, že pro nemoc a těžkost nenadálou, která na něj přišla, do soudu se najíti a tu při začatou věsti nemůže]. A pan z Ditrichšteina [za tou příčinou] skrze supplikaci až do druhého dne za odklad žádal. Stal se odklad až do 14. Februarii léta nejprv příštího 1602, a to na ten způsob, aby jedna i druhá strana se všemi potřebami, tolikéž i ten Vlach, stáli, že bez dalších odkladův ty obě pře mají býti při témž času doslyšány, váženy a spravedlivým nálezem poděleny. A též aby pan z Žerotína tři svědky, služebníky své, na který on Vlach se odvolává, jsou-li zde v Praze, hned k svědomí dávání postavil; pakli že tu nejsou, tehdy ten pondělí po Třech Králích aby to vykonal. Item, patent, který p. Haugvic,**) prvnější hejtman moravský, panu z Žerotína dal, aby toho Vlacha do vězení vzal, aby ihned ke dckám soudu komorního složil.

*) ?

***) Joachym z Biskupic.

V kanceláři [léta 1601].

18. Decembris. V outerej po moudrosti Boží, pan Karel z Žerotína, — neb po odkladu učiněným tý pře mezi panem z Ditrichštoina, bylo jemu od nejvyššího pana kanclíře jménem JMCský oznámeno, aby až do dalšího poručení JMti neodjížděl — jsouc do kanceláře zavolán*) od nejvyššího pana kanclíře na místě JMCský na závazek jest vzat pro neposlušenství, kterého jest se na šestero přísně JMCský poručení nepostoupením statku Krumlovského a počtů neučinění dopustil; a tak slibem ctí a víry zavázán jest, kdykoliv jemu k postoupení téhož statku a činění počtů z užívání jeho den jmenován bude, že jeho beze všelijakých vejmluv a odkladův postoupiti, počet pořádně učiniti a v tom se ve všem podle vyměření JMCské poslušně a poddaně zachovati, nicméně po vykonání toho všeho zase na hrad Pražský do kanceláře české dvorské se postaviti a ohlásiti a dalšího JMCský oznámení očekávati jmá.

Léta 1602.

V soudu zemském [postním.]

1. Martii. V pátek druhý postní, podle vyměření zřízení zemského, soud zemský větší začal se držeti, v němž tíž páni ouředníci a soudcové zemští seděli a se nacházeli, kteří prvnější soud byli; o čemž nahoře léta 1601. 2. dne října.***) Žádný místo prázdný nebylo víceji dosazeno; a tito při zasednutí soudu přítomni nebyli: Nejvyšší sudí dvorský pan Wolf z Kolo vrat a pan Heřman z Řičan z sněmu moravského ještě se nenavrátili, a pan Jan Jiří z Švamberka a pan Hendrich Kapoun těžkými nemocmi [se vymlouvali]. Ten den, podle starobylého obyčeje, půhonové byli vyhlášováni. A po vyhlášení jich pře půhonná, začatá prvnějšího soudu (o čemž nahoře 4. dne října***) mezi panem Křištofem Maušvicem a panem Mikulášem z Bubna, kdež pan Maušvic pohnal [čtyrmi] půhony pana z Bubna, viníc jeho z pychu, totiž že jest v řece jeho dal ryby lapati a na louce jeho po třikrát rozdílně trávu ženám a poddaným jeho pobrati.

2. Martii. V sobotu, táž pře a všecky čtyry půhony byly doslyšány.

4. Martii. V pondělí byla taž pře vážena a na všecky čtyry půhony čtyři rozdílní nálezové byli učiněni a vyhlášení a ve všech čtyrech pan z Bubna křiv zůstal a odsouzen, panu Maušvicovi [pokutou zřízením zemským vyměřenou o pychu povinnovat jsa. Jsouce tito nálezové podle mýho zdání snadní, na kterých ne tak mnoho záleží, *nebral jsem* jich vejpisu pro uskrovnění také nákladu, musíce od vejpisův platiti; pročez toliko ty, který mi se viděli platný býti, davše je vypsati, do tyto knihy vepsány jsou.] — Tato pře začala se léta 1595.

5. Martii. V outerej bylo zavoláno na obeslání mezi panem Křištofem Leskovcem a panem prokorátorem JMCský,†) kdež pan Leskovec dostatečně to prokazoval, že jest JMCská

*) Za tím stálo a od Slavaty jest přetrženo: „z bedlivého uoděžení; v kterjžto radě tyto osoby byly: nejv. p. hofmistr, nejv. p. kanclíř, pan Zojdlic, p. Pleský, p. místokanclíř a sekretář Menzelius.

***) Str. 10.

****) Str. 11.

†) Jakub Menšík z Menšteina.

od takového obeslání milostivě upustiti ráčila, a pan prokorátor místa tomu nedával. Bylo k odpovědi dání do druhého outerka odloženo.

Potomné pře obeslaná mezi panem Kristofem Maušvicem a panem Mikulášem z Bubna, kteráž též pominulého soudu začata byla slyšeti, [o kteréž nahoře] 9. října*), byla doslyšána, vážena a vejpověď se stala. Ten poddaný pana z Bubna, jmenem Krahulec, křiv zůstal vejtřností, poddanému pana Maušvice povinovat byl, a JMti ráčili jej v svou kázeň vzíti. Byl do Daliborky vsazen a na druhý den po soudu zase vypuštěn, na ten způsob, aby při budoucím soudu zemským zase se postavil.

6. *Martii*. V středu, přišlo na odpor mezi JMti panem z Rožumberka a pány strejci z Švamberka, kdež pan Hans Jiří z Švamberka pro smrt syna svého, jakožto jednoho společníka, žádal, aby ten odpor s půhonem k přetržení přišel. Plnomocníci JMti pana z Rožumberka toho bránili, žádajíc, aby předce doslyšáno bylo, obzvláště předkládajíc, že toho příkladu se nenalezne, ten, který obslá a pohání, aby potom takových obran chtěl užívati a aby za přetržení měl žádati. Nalezeno: poněvadž mnozí příkladové se nachází a jest věc [právní], že pro smrt společníka pře k přetrhování přicházejí, že také toto obeslání s půhonem minouti a přetrženo býti má.

Potom přišlo a zavoláno bylo na některý jiný odpory; strany [žádaly odkladův] a žádná pře k slyšení dokonalému nepřišla.

7. *Martii*. Ve čtvrtek, pře podaná mezi panem Rackem Vchynským a panem Janem Novohradským z Kolovrat, o kteréž nahoře anno 1601, 11. října,**) byla slyšána a doslyšána a stranám oznámeno, že při nejprvnějším půhonným dnu a když větší počet JMti pánův ouředníkův a soudcův zemských bude, ta pře vážena a spravedlivým nálcem rozeznána býti má.

8. *Martii*. V pátek žádná pře o mordy slyšána nebyla, všecky k odkladu přišly tím způsobem, jakž napřed anno 1601, 5. října.***)

Než pan Kašpar Bechyně, zabivši nebožtíka pana [Jana] Velemického a jsouc od nejvyššího pana hofmistra na závazek [cti a víry vzat, aby při nejprvnějším soudu zemským se stavěl], nemajíc na pozemském statku, kromě na hotových penězích a na jistotách, rukojmě za jistou summu peněz za sebe postavil a žádal, aby z toho závazku propuštěn býti mohl. Nalezeno a oznámeno, že z toho rukojemství sjíti má a on pan Bechyně z toho závazku, na který od nejvyššího pana hofmistra jest vzat, že má býti propuštěn a zase od nejvyššího pana sudího na závazek že vzat býti má, [aby k svému obeslání stál a dostál], což se ihned vykonalo.

Potom zavoláno bylo na při od JMCský podanou, mezi Lorencem Štorkem, kupcem Starého Města Pražského, a mezi Erazimem z Oderu a s jinými věřiteli po někdy Baltazarovi Melovi (sic). Jak na tu při zavoláno bylo, ač prvé před zavoláním žádal za vyslyšení, tehdy pan Fridrich Šleinic vznesl na soud, kterak od Erazima z Oderu k svědomí proti Štorkovi k této při jest pohnán, a zase od téhož Štorka, aby ho v tý při proti z Oderu zastoupil, obeslán jest, prosíce, poněvadž zřízení zemské toho brání, aby takovejím svědomím obtěžován nebyl. — Druhá strana žádaly předce, aby takový svědomí vydal, poněvadž prvé půhon pro

*) Str. 18.

***) Str. 13.

***) Str. 12.

svědomí, nežli obeslán o zastoupení, vyšel. Prvc, nežli to rozeznáno bylo, z slušnejch přčin bylo nalezeno, aby se od nejvyššího pana sudího dotázka na pana Šleinice stala, aby tu hned oznámil a se ohlásil, chce-li jeho, Štorca, v témž srotčení zastupovati; a stanouc se ta dotázka, on pan Šleinic ihned oustně nahlas odpověděl a v tom se ohlásil, že strany tý pošty, od něho Štorkovi postoupený, jej zastoupiti chce. Po kterémžto ohlášení on Štork za poznamenání toho, aby dále o to ne k němu, než toliko k témuž panu Šleinicovi hledno bylo, jost žádal. K tomu od pana prokurátora JMCský, též od věřitelův někdy Mehle, mluveno a snažně žádáno bylo, aby jemu Štorkovi toho, aby tchož obvinění prázen bejti jměl, dopouštěno nebylo, poněvadž se jemu i panu Šleinicovi od někdy Jakuba Horneka jednotejná vina dává, že jsou o dluh jeho, jemu od někdy Mehle povinného, praktikami svejmi neslušně připravitti chtěli a chtějí, při čemž že se i nemalý neřád, zřízením zemským a snešením sněmovním zapověděnej, vyhledá. Pan Šleinic dáleji vznášel, poněvadž k tomu soudu se všemi průvody, jak strany toho zastoupení, tak také i k tý při hlavní se ještě zhotoviti nemohl, aby ta pře až do budoucího soudu zemského odložena byla. Bylo stranám k odpovědi dání do příštího dne odloženo.

9. *Martii*. V sobotu ta pře vyslyšaná mezi panem Vchynskejm a panem z Kolovrat, byla vážena a tato vejpověď se stala: Poněvadž zřízení zemské to v sobě zjevně obsahuje, že rozsudkové krále JMti mezi stavy aneb osobami učiněni, předešlí i potomní, mají v své mocnosti zůstati a předse jíti, a z té mocné královské vejpovědi, kterou jest JMCská, pán náš nejmilostivější, s nejvyššími úředníky a soudci zemskými mezi Joachymem Novohradským z Kolovrat a Janem Vchynským učiniti ráčil, to se nachází, že jest on někdy Joachym z Kolovrat témuž Janovi Vchynskému za ty všecy dvory, mlejny, svršky, vobilí a nábytky, jak v inventáři poznamenaný a dostavený byly, kromě 6 klisen, které jest sobě dotčený Jan Vchynský před komisaři z dvora Lipanského vymánil, 8000 kop mš. dáti a zaplatiti, aneb mu takovou summu dostatečně s úrokem do půl léta ujistiti měl, což aby se od něho Joachyma Novohradského z Kolovrat stalo a vykonalo, toho od něho Jana Novohradského z Kolovrat, jakožto syna a dědice po témž Joachymovi z Kolovrat pozůstalého, provedeno není, protož aby on Jan Novohradský z Kolovrat jemu Radslavovi ze Vchynic a z Tetova, jakožto bratru vlastnímu někdy Jana Vchynského ze Vchynic, majícímu sobě od synů a dědiců, po témž Janovi Vchynským pozůstalých, právo a spravedlivost jich postoupené, těch 8000 kop mš. i s úrokem, od soboty po památce sv. Šimona a Jůdy léta 1602 vzešlej, dal a vyplnil, a to konečně od dnešního dne v šesti nedělich pořad zběhlých. A jakož se dále v dotčené mocné královské výpovědi i to nachází, jestli že by se některých věcí podle inventáře nahoře psaného nedostávalo a jemu Joachymovi z Kolovrat zouplna postoupenej nebyly, tehdy že on Jan Vchynský má a povinen jest témuž Joachymovi z Kolovrat je zouplna doplniti anebo vynahradi. Protož aby strany v pondělí po neděli Exaudi nejprvé příští před úředníky pražskými menšími desk zemských, shotovíce se k tomu, se všemi potřebami stály a tu aby on Jan Novohradský z Kolovrat to, což by tak někdy otcí jeho od někdy Jana Vchynského podle dotčeného inventáře zouplna dopostoupeno nebylo, vedl a ukazoval, a on Radslav ze Vchynic zase to, že dopostoupeno jest, odvozoval, což úředníci pražští menší desk zemských vyslyšíc, s naučením soudu zemského mezi stranami jistou vejpověď učiniti a v tom se k stranám spravedlivě zachovati povinni budou. Dali památné. Relátorové: Krištof z Lobkovic z pánův a Jan z Vřesovic z vládyk.

Podle odkladu předešlého dne stalýho odpověď p. Šleinicovi, Štorkovi, z Oderu, jiným všem k tý při náležejícím, jest dána a takový vyměření se stalo: Poněvadž se to světle z supplikací někdy Jakuba Horneka i jiných věřitelův někdy Baltazara Mehle, JMCské poddaných, nachází, že jest se Fridrichovi Šleinicovi i také Lorenzovi Štorkovi ta vinna dávala, že jsou ke škodě a k velikému jich ublížení práva na statek Rumburskej až k vodhadu vedli a sobě jich postupovali, a on Fridrich Šleinic před JMti v šrancích se zjevně ohlásil, že jeho, Lorence Štorka, v tyto při strany dluhu, Jakubovi Hornekovi povinného, zastupovati chce, a jminulého soudu Svato-Jeronymského on Lorenz Štork jest se též v to uvolil, aby mu toliko té pře do budoucího soudu odloženo bylo, že k ní státi a jí výsti chce, z té příčiny aby oni oba, totiž Fridrich Šleinic i Lorenc Štork, k též při s týmiž věřiteli a rukojměmi někdy Baltazara Mehle, při soudu zemským letničným nejprvé příštím, a jmenovitě druhou sobotu po zasednutí téhož soudu, shotovice se k tomu se všemi potřebami a ničímž se dále nevymlouvajíc, tak, jakž sněmovní snešení vyměřuje, stáli, a jim věřitelům a rukojmům někdy téhož Baltazaru Mehle z toho, v čem jim vinu dávají, právi byli. Z strany pak svědomí dání od Fridricha Šleinice Erazimovi z Oderu, poněvadž jest týž půhon k svědomí dříve než to obeslání a zastoupení a dříve než soud zemský Svato-Jeronymský držán byl, vzešel, a on Fridrich Šleinic nic toho na JMti, že tím svědomím povinnen není, nevznášel, protož takové svědomí vedle cedule řozané jemu odeslané, čehož z strany téhož Lorence Štorka spravedlivé povědom jest, aby dal; nicméně bude-li taky on Fridrich Šleinic proti týmiž věřitelům a rukojmům někdy Baltazara Mehle, aneb zase kterej z nich proti němu svědky chtějí msti, též půhony, neb důhony k svědomí, i pro položení, bráti, toho budou msti vůli. A JMti při budoucím soudu beze všech dalších odkladů na tu při nastoupiti a jí konec spravedlivý učiniti chtějí ráci. Relátorové: Hertvik Zeidlic z pánův a Křištof Vratislav z vladyk.

V kanceláři.

8. *Martii*. Ty dni, co *sem* při soudu zůstal, jednou toliko ouředníci a soudcové zemští v kanceláři jsme raddu drželi, totiž v pátek po neděli Reminiscere a to o tuto věc: Kurfiršt Saský skrze své posly, který k JMCský poslal, žádal, aby JMCská milostivé povolení k tomu dáti ráčila, aby on spolu s svejmi potomky, z tý linie pocházejícími, léno Landvoiství, (který od tohoto království českého v léně drží), uebyl povinnovat sám nebo skrze osobu knížecí od JMCské, jakožto krále českého, než skrze osobu hraběcí nebo panskou přijímati, předkládajíc mnohý toho příčiny a připovídajíc mnohý služby, které dům Saský domu Rakouskému a tomuto království vzláště, teď vnové v těchto válkách, prokazoval a připovídajíc též dáleji continirovat a ihned [sto tisíc rejnských zlatých] JMCské hotových poněz půjčiti. [Z bedlivého uvážení] takový zdání JMCské dáno jest: poněvadž přijímání tohoto léna jest obzvláštní regalia tohoto království a beztoho že již mnohá regalia zmenšena i odňata jsou, pročož že jest potřeba ruky na tom držeti a JMCský k tomu raditi a poníženě žádati, aby se toho víceji nestalo a aby takový obzvláštní regalia při tomto království zanechána byla; při tom že takový rozeznání, mělo-li by, aneb mohlo-li by se to státi, ne JMti pánům ouředníkům a soudcům zemským, než všem třem stavům na obecní sněm náleží.

9. *Martii*. V sobotu, ten den vzavše odpuštění jak od *mé* služby komornický od

JMCské, tak od *mý* povinnosti od soudu zemského, za některými pilnými *meými* potřebami *jel jsem* do Moravy k soudu Bruěnskómu, a za tou příčinou, co jest dáleji ten soud slyšáuo a váženo bylo, poznamenávati *jsem* nemohl.

V zeleném pokoji při revsích.

6. *Mají.* V pondělí po neděli Cantato po vyjití soudu komorního, (který ten pondělí po Svátosti podle vyměření zemského se držívá), ty pře, který na revisí vzaty byly, jsou přehlídovány, váženy a spravedlivým rozsudkem rozeznány a poslední třetí den byly vyhlašovány. [Strany radd a soudcův soudu komorního žádná proměna se nestala, při prvnějším způsobu zůstávalo, jakž nahoře 5. prosince léta 1601*).]. Osm jich bylo vyřízeno, z nichž ty, v kterých vrchní právo appellací bylo reformováno a napraveno, vejpis *jsem* vzal a sem vepsati dal, totiž tyto tři:

1. Jakož jest na JMt římského císaře, uherského a českého krále, pána našeho nejmilostivějšího, Václav Štěpánek z Vltavy, původ, při berni na hradě Pražském, na místě Anny, dcery své, skrze supplikací svou ponížene vznesl, kterak by JMCské raddy nad appellacími zřízené ortel na právě Starého Města Pražského v té při, mezi ním Václavem Štěpánkem na místě dotčené Anny, dcery jeho, s jedné a Janem Bambergkerem z Bamberka, na místě Václava Bambergkera, syna jeho, učiněný, z strany druhé, co se skutku smilného a obtěžkání od téhož Václava Bambergera nadepsané Anny dotýče, reformovati, a skrze tůž reformací že by se dotčené dceři jeho nemalé skrácení státi jmělo, JMCské ve vší ponížnosti prosíc, aby JMt v acta té pře nahlídnouti a v tom jej milostivě opatřiti ráčil, jakž taž supplikací jeho Václava Štěpánka to v sobě šíře obsahuje a zavírá.

Tu nejjasnější a nejnepřemoženější kníže a pán, pan Rudolf II., z boží milosti volený římský císař, uherský a český král, ac jakožto král český, majíc při sobě nejvyšší ouřednky, soudce zemské a raddy své, ráčil jest v acta té pře, též v ortel na právě Starého Města Pražského mezi stranami učiněný, nicméně i v reformací nahlídnouti, a toho všeho pilně povážiti ráčiv, takto o tom JMCská vypovídati ráčí: Poněvadž jest se to z průvodův a z act této pře vyhledalo a našlo, že jest ona Anna, nadepsaného Václava Štěpánka dcera, byvši u Jana Bambergera služebnicí, s Václavem Bambergkerem, synem jeho, neřádné, smilné a nenáležitě skutky, k ním sama, svým nočním k němu Václavovi chozením a do lože se kladením, příčinu davši, páchala a provozovala a právo městské M 30**) o tom patrně vyměřuje, která by se osoba takového smilného skutku dopustila, že metlami z města vymrskána býti jmá: z té příčiny taž Anna, jeho Václava Štěpánka dcera, touž pokutu, nadepsaným právem městským vyměřenou, nésti, a on Václav Bamberger, ačkoliv jest sobě od ní Anny k tomu veliké příčiny dané měl, však jest se toho proti pánu bolu s ní dopouštěti neměl, pro kteroužto příčinu týž Václav vězením za čtyry neděle pořád sběhlá strestán býti jmá. Dal památné. — Stalo se v středu po neděli Cantate léta ut supra.

2. Jakož jsou na JMt římského císaře, uherského a českého krále, pána našeho nejmilostivějšího, Dorota Zdeňková a Kateřina Kopidlanská, dcery vlastní někdy Jakuba Hanuše

*) Str. 21 a také 17 (28. 29. Nov.).

**) *Koldin* (vydání Jiročkovy) str. 308.

z Zámostí, skrze supplikací jsou pokorně vznesly, kterak by JMCské raddy nad appellacemi zřízené ortel, na právě města Hradce Králové nad Labem v té při mezi nimi, nadepsanými sestrami, též Markétou, vdovou po někdy Václavovi Hanušovi, bratru jich, pozůstalou s Janem synem jejím s jedné, a Lidmilou Hanuškou, vdovou po někdy Janovi Hanušovi pozůstalou, učiněný, z strany druhé, co se odporu kšaftu téhož někdy Jana Hanuše vloženého dotejče, reformovati a skrze touž reformací žeby se jim nemalé skrácení a ublížení v spravedlivosti jich dědické státi mělo, JMCské ve vší poníženosti prosíc, aby JMt v acta té pře nahlédnouti a v tom je milostivě opatřiti ráčil, jakž táž supplikací jich to v sobě šíře obsahuje a zavírá.

Tu nejjasnější a nejnepřemoženější pán, pan Rudolf II., z boží milosti volený římský císař a uherský, český král, jakožto král český, majíc při sobě nejvyšší ouředníky, soudce zemské a raddy své, ráčil jest v acta té pře, též v ortel na právě města Hradce Králové učiněný, i také v reformací jeho nahlédnouti a toho všeho pilně povážiti ráčil, takto o tom JMCská vypovídati ráčí: Poněvadž se to z act tyto pře patrně nachází, že někdy Jakub Hanuš z Zámostí, učinivši kšaft a pořizení o statku svém, týmž kšaftem takový statek svůj Anně, manželce své a dítkám svým obojího pohlaví, jest poručil, a zřídivši téhož statku nápady z jedné na druhé, také to, aby týž statek z rukou dotčené manželky a dítek jeho nevycházel, nadepsaným kšaftem opatřil; z té příčiny to JMCské radd nad appellacemi zřízených téhož ortele na právě města Hradce Králové, mezi stranami učiněného, napravení minouti a dotčený ortel na týmž právě učiněný v své mocnosti zůstati jmá. Daly památno. Stalo se v středu po neděli Cantate léta ut supra.

3. Jakož jsou na JMCskou uherského a českého krále, pana našeho nejmilostivějšího, Daniel, Jiřík, i na místě panny Benigny, strejny své nezletilé, po někdy Janovi Hrobčickém dcery pozůstalé, též panna Eliška a Kateřina Rausendorfova a Alžběta Měsíčkova, vlastní bratří a sestry z Hrobčice, skrze supplikací svou poníženou pokorně vznesli, kterak by JMCské raddy nad appellacemi zřízené ortel na právě Starého Města Pražského mezi nadepsanými bratřími, na místě dotčené panny Benigny strejny, a sestrami z Hrobčice s jedné, a Radslavem, jinak Rackem, odtudž z Hrobčice, učiněný, z strany druhé, co se přípovědi na dům Žižovský řečený, za klášterem sv. Jakuba, v témž Starém městě Pražském proti Masným krámům všedním na rohu ležící, učiněné, dotejče, reformovati, též dům jemu samému Radslavovi, bratru jich, přivlastniti a tak skrze touž reformací žeby se jim bratřím, též nadepsané panně Benigně, strejně jich, a výš jmenovaným sestram z Hrobčice v spravedlivosti jich dědické nemalé skrácení státi jmělo, JMCské ve vší poníženosti pokorně prosíc, aby JMt v acta té pře nahlédnouti a v tom je milostivě opatřiti ráčil, jakž táž supplikací jich to v sobě šíře obsahuje a zavírá.

Tu nejjasnější a nejnepřemoženější kníže a pán, pan Rudolf II., z boží milosti volený římský císař a uherský, český král, jakožto král český, majíc při sobě nejvyšší ouředníky, soudce zemské a raddy své, ráčil jest v acta té pře, též v ortel na právě Starého Města Pražského učiněný, tolikéž i v reformací jeho nahlédnouti, toho všeho pilně povážiti ráčiv, takto o tom JMCská vypovídati ráčí: Poněvadž jest se to z act této pře vyhledalo a našlo, že Daniel, Jiřík, Racek, jinak Radslav, bratří vlastní Hrobčičtí, též panna Eliška Kateřina Rausendorfova a Alžběta Měsíčkova, sestry byly jsou vlastní a přirození synové a dcery někdy Adama z Hrobčice, i také panna Benigna, pozůstalá dcera po někdy Janovi z Hrobčice,

na jejmžto místě nadepsaný Jiřík Hrobčický tolikéž přípověď učinil, vlastní vnučka téhož Adama Hrobčickýho byla, nicméně i to jest se našlo, že ten dům Žižovský, po témž někdy Adamovi Hrobčickým pozůstalý, nepořízený zůstal, a právo městské o tom tak vyměřuje, že v takových statecích, jak synové, tak dcery po rodičích a přátelích svých v nápadích rovným způsobem dědí: z těch příčin to JMCské radd nad appellacemi zřízených, téhož ortele na právě Starého Města Pražského učiněného, napravení minouti a dotčeuý ortel, na témž právě učiněný, v své mocnosti zůstati jmá. Dali památné. — Stalo se v středu po neděli Cantate anno 1602.

V zeleném pokoji při sročených přech.

9. *Martii.* (sic)*) Ve čtvrtek po neděli Cantate pře sročený před vlastní osobu JMCskou byly slyšány. K nímž jsou od JMCské, (mimo raddy JMti soudu komorního a dvorského, kteří na větším díle tu zůstali), všickni páni ouředníci a soudcové zemští obcesláni a na větším díle všickni se sjevše, bylo *nds* 30 soudcův. Ačkoliv všickni se téměř domnívali, že podle odložení od týchž pánův ouředníkův, soudcův zemských a radd JMCské, jakožto krále českého, ten pátek po Zvěstování Panny Marie se stalýho, ta pře mezi panem Karlem z Žerotína a Vlachem Johan Batista Pierreo, strany gleitu JMCské zadosti nečinění, do konce vyslyšána, (jsouc pět celých dnův slyšána, při kteréž pro odjezd *můj* do Moravy *já jsem* nebyl, než od jiných tomu jsem porozuměl), k vážení a k spravedlivému rozoznání a vejpovědi že přijde; ale žádná zmínka o tý při nebyla učiněna. (Ta pře mezi panem z Žerotína a panem z Ditrichšteina, o které nahoře anno 1601, 1. Decembris,**) pro smrt pana z Ditrichšteina minula.

Než bylo zavoláno pořádkem na pře sročené, a nejprvé na při mezi panem Janem [Novohradským] z Kolovrat a panem Václavem Pleským, kdež pan Pleskej jsouc původ žádal za vodklad, příčinu kladouc, že potřebuje ještě některých vejpisův, kterých dostati nemohl; druhá strana dobrovolně se ozvala a jemu k tomu odkladu povolila, pročez na to z plného soudu oznámeno, že toho odkladu užiti jmá až do budoucího soudu komorního, k těm dnům, k sročeným přem obraným, však aby se všemi potřebami na hotově byl, ničímž se dále nevymlouvajíc.

Potom dále bylo zavoláno na při sročenou mezi paní Eliškou z Roupova, rozenou z Martinic, a mezi paní Alžbětou, rozenou z Wartembergka, kdež tato strana se ozvala, že stojí, než paní z Ronpova sama promluvila, že ta pře jest na smlouvě a že pan Jan Auštěcký, soudce zemský, to na sebe vzal, že to chce smluviti; pročez že jest se za tou příčinou k tý při nestrojila a pro pána boha a milosrdenství boží prosila, aby odložena byla, tak aby ona skrze to k žádnému skrácení spravedlivosti svý nepřišla. Z plného potazu oznámeno: poněvadž někteří z JMti toho povědomi jsou, že pan Auštěcký tu při k přátelskému porovnání na sebe vzal a pána tu na ten čas mezi JMti, ani v městech Pražských, přítomného není, aby se mohla o tom správa vzíti, pročez že na žádost paní z Martinic tý pře až do budoucího soudu odkládati ráčí, na ten jistej způsob, pokudby k přátelskému porovnání nepřišlo, aby strany se všemi potřebami na hotově byly.

*) Správně: *Maji*.

***) Str. 20.

Potom bylo zavoláno na při mezi panem Václavem Zárubou a paní Kateřinou Othmarovou, kdež pán Záruba chtěl to vésti a prokazovati, že paní Othmarový právo neslouží, že jest na svý poctivosti znařilá, pročez že on jí není povinnen odpovídati; druhá strana zase toho hájila, že jest to ven ze pře a že nemá vedeno bejti, než že žádá, aby na hlavní při nastoupeno bylo a ta aby slyšána byla. Bylo stranám oznámeno, že průvod pana Záruby proti paní Othmarový, proč by jí odpovídati povinnen nebyl, tolikéž naproti tomu odvod paní Othmarový, má ihned slyšán bejti a potom ihned hlavní pře tolikéž že vedena a slyšána a oboje spolu váženo a spravedlivým rozsudkem poděleno býti jmá. Tu pání Othmarová sama s pláćem pro boha prosila, poněvadž k tomuto odvodu není ještě dostatečně přihotovena, aby ta pře až do budoucího soudu byla odložena. Bylo nalezeno a oznámeno, že pro její tak snažnou slzavou žádost, z milosrdenství práva, toho odkladu užiti jmá až do budoucího příštího soudu a nic dál.

Potom bylo zavoláno na při sročenou mezi panem Albrechtem Sednickým,*) hejtmanem knížectví Opavského, a panem Oderským**), a byla slyšána, vině p. Oderský pana Sednického, že jest na onen čas na poručení a mandát přísný JMCský, moha to učiniti, Mikuláše Brabantského***) jíti a opatřiti v knížectví Opavském nedal a skrze to k většmu nebezpečství a k větším outratám jeho pana Oderského přivedl a připravil, chtějíc, aby jemu to statkem svým vynahradil. Počal to vésti a prokazovati, ale byvše již pozdě, nebyli doslyšáni a soud byl vzdán a do druhého dne odložen.

10. *Maii.* V pátek, když při zasednutí soudu na tu při zase bylo zavoláno, ohlásily se strany, že JMti pan arcibiskup †) s panem bratrem svým nejvyšším komorníkem markrabství Moravského, ††) tu při k přátelskému srovnání na sebe vzali a že strany bez pohoršení spravedlnosti a práva jejich, pokud by k přátelskému porovnání přijíti mohly, na JMti toho přestaly. Bylo od nejvyššího pana hofmistra ihned, neb žádný potaz o to držán nebyl, oznámeno, že jest na při zavoláno, pročez mají-li co strany proti sobě vésti, aby to vedly. A tak pan Oderský svůj průvod a žalobu vedl a také i zavřel. A pan Sednický svůj odvod počal vésti a pro krátkost času nemoha zavřítí, do budoucího dne bylo odloženo.

11. *Maii.* V sobotu p. Sednický svůj odvod dáleji vedl a chtějíc některý svědky proti panu Oderskému k hanbě jeho dáti čísti, druhá strana toho bránil, že k tý při to nenáleží a že ti svědkové nejsou pořádně zavedeni. Nalezeno, že nemají čtení býti. Potom odvod svůj zavřel. A pozůstávajíc krátký čas k tomu, aby ta pře vážena býti mohla, bylo na jiný sročený pře pořád voláno a všecky byly přeběhnuty. Žádná víceji k slyšení nepřišla; některý byly smluveny, jiný na smlouvě a některý pro smrt strany minuly. A tak soud byl do pondělka odložen.

13. *Maii.* V pondělí při zasednutí soudu hned, bez dalšího slyšení neb oznamování, soud byl vzdán, a tyto všecky pře sročený do dne sobotního na den Povýšení sv. Kříže byly odloženy.

*) Sednickým z Choltic.

***) Vilémem z Lidčova.

***) Viz *Brandlem* vydaný „Sněm roku 1612“ str. 44 pozn., pak též Žerotínovy Zápisy o sondě zemském I. 275.

†) Hynek Berka z Dubé.

††) Ladislavem Berkou z D. z Lipého a Meziříčí.

V soudu zemském [letničním].

V pátek po sv. Duše, podle vyměření zřízení zemského, soud zemský větší začal se držeti.

31. *Maii.* V témž soudu zemském žádný ouřad prázdný nebyl dosazen, zůstávalo při prvnějším způsobu, vide supra anno 1601, 2. Octobris,*) a všickni se sjeli, kromě při zasednutí tito dva nebyli: JMt pau z Rožumberka a pau z Švamberka, nemocí se vymlouvajíce. Půhonová podle obyčeje byli vyhlášováni. A když přišlo na vyhlášení jednoho půhonu mezi panem Janem Michalovcem a Matesem Dytrman, harcířem JMCské, on Mates, jakožto původ, ohlásil se, že stojí, a jsouc na pohnaného zavoláno, ouředníci menší, pau Zachariaš Kába, místosudí, a p. Bohuslav z Michalovic, místopisář, ohlásili se, že jsou strany na nich přestaly, aby to smluvili a že to až posavád na smlouvě na nich zůstávalo. Ten harcíř dal zase skrze prokorátora svého, Jindřicha Nimburského, mluvit, že on o žádný smlouvě neví a že jest on na žádným nepřestal, pročť že žádá, poněvadž pohnaný nestojí, aby stanný právo na něj dáno bylo. Od prokorátora p. Joachyma z Těchenic bylo zase mluveno, že se tu on prokorátor Nimburský veliký věci dopouští, že chce pány ouředníky menší a tak dsky přesvědčiti, jichž podle zřízení zemského přesvědčiti nemůže. Odpovídal, že to z poručení toho harcíře, jako přítel jeho, činí, tak jakž on harcíř tu hned oustně k tomu se přiznal. Od pana z Těchenic bylo zase mluveno, že on jakožto přítel jeho, právům a pořádkům tohoto království lépeji nežli on rozumějí, neměl jemu k tomu raditi a ovšem neměl toho od něho mluvit. Bylo stranám od nejvyššího [p. sudího] z katedry oznámeno, že bude jim dána odpověď; což, po vyhlášení všech půhonův, jsouc to bedlivě uváženo, bylo z plného potazu oznámeno, že toho prokorátora Nimburského, pro takový jeho proti zřízení zemskému přestoupení, soud do své kázně brátí a jeho do věže Daliborky dolů dávati ráčí, a on harcíř že od nejvyššího pana sudího na závazek vzat býti má. A když nejvyšší pan sudí vyvstal, chtějíc to vykonati, on harcíř od šranku na palác odešel; pročť ihned bylo to váženo a nalezeno, že má k němu zachováno býti podle vyměření zřízení zemského B. 46,**) [totiž aby pro tu svévolnost dvě neděle v věži seděl a tu při, pro kterouž jest pohnán, ztratil]; což se vykonalo.

Po vyhlášení půhonův začata byla slyšeti pře půhonná z nářku cti mezi p. Mikulášem z Bubna a p. Krištofem Maušvicem, pohánějíc onen tohoto z těch slov, že by měl říci: „Kdokoliv to praví, že ty louky jeho jsou, v hrdlo lže a nemám jeho než za šelmu, a jestliže váš pán, pravíc, to k poddaným pana z Bubna, to praví, povězte to jemu.“ — Pan Maušvic to zapíral a p. z Bubna to prokazoval. Nebyla doslyšána. A poněvadž strany sobě to za nárek cti počítají, podle obyčeje a vyměření zřízení zemského, jsou strany k přátelskému porovnání podány a ta pře až do budoucího příštího soudu zemského jest odložena.

1. *Junii.* V sobotu pře půhonná z nářku cti mezi p. Karlem Kokořovcem a p. N. Vlčkem jest slyšána, kdež p. Vlček pana Kokořovce pohnal, žeby měl o něm praviti, že nic poctivého na něm není; jest doslyšána, než nebyla vážena, poněvadž by se tu nářku cti dotýkati mělo. Byly strany k přátelskému porovnání podány a ta pře až do budoucího soudu byla odložena.

*) Str. 10.

**) *Zřízení zemská* (vydání bratří Jirečků) str. 517.

Po tom byly přeběhnuty všechny pře pohnaný a žádná víceji k slyšení nepřišla. Některý byly na smlouvě, některý smluveny, některý pro smrt minuly a některý, podle žádosti jich, byly pro smrt na poctivosti opatřeny; a poněvadž ještě dosti záhy bylo, p. z Těchenic na místě všech prokorátorův žádal, aby na odporný pře voláno nebylo, aby některá strana, nedomnívajíc se, aby půhonný pře všechny tak přeběhnuty býti měly, pro svou nepřítomnost o svou spravedlnost nepřišli. Žádost jejich byla naplněna a soud byl vzdán.

3. *Junii.* V pondělí na pře odporný bylo voláno, a nejprvé na při mezi paní Eliškou Roupovskou z Martinic a panem Křištofem Leskovcem bylo zavoláno. A paní z Martinic, jakožto původ, nestojíc, pohnaný žádal zřízení zemského užítí za přetržení půhonu. Od přítele jejího paní, prokorátora Magrle, bylo žádáno, aby k tomu povoleno nebylo, poněvadž paní nedomnívajíc se, aby pře půhonný přeběhnuty býti měly a ačkoliv dne sobotního k ní vysláno bylo, však že jest dostačiti nemohla, k tomu že se tu sfašováni kšaftu, pokuty JMCské, dotýkati bude. Nalzečno a stranám oznámeno, že z jistých hodných a spravedlivě uvážených příčin ty pře až do budoucí středy, pokud býti moci bude, se odkládá.

Po tom oznámení bylo zavoláno na při odpornou mezi p. Radslavem ze Vchynic a paní Beatrix na onen čas Křineckou a již Lobkovskou a p. Kateřinou Logovou, vlastními sestrami z Silberšteina a z Pilnikova, kdež p. ze Vchynic odpíral tomu uvázání s komorníkem, kteréž jsou ony paní sestry z Silberšteina vedle kšaftu téhož někdy Wolfa z Vřesovic pro summu 5000 kop mš. učinily. Byla slyšána, ale pro krátkost času nebyla doslyšána.

4. *Junii.* V outerej pře obeslaná mezi p. Mikulášem Kamejtským a paní Mandalenou Hložkovou z Tetova, která minulého soudu byla začata slyšeti, byla slyšána, doslyšána, vážena a tato výpověď se stala: Poněvadž jest on Mikuláš Kamejtský ze Lstiboře a na Kamejku, vedle obeslaní svého, aby tento dluh 2000 kop gr. čes. jistotou právem listu hlavního, od někdy Mandaleny Robmhapové z Suché zjištěný, nespravedlivý a jako nepořádný býti jměl, toho podle práva neprovedl, nýbrž z odvodu jí Mandaleny Hložkovy z Tetova to jest se vyhledalo a našlo, že ona někdy Mandalena Robmhapka z Suché před vdaním i po vdaní svém k takovému dluhu se znala a jeho předkem jednu polovici a potom i všecken zaplatiti se uvolovala: z těch příčin dává se jí Mandaleně Hložkové z Tetova, obeslané, proti němu Mikulášovi Kamejtskému ze Lstiboře, původu, za právo tak, že mu tím, z čehož jí obeslal, povinna není. Dala památné. A JMti škody mezi stranami z hodných příčin zdvihati ráčí. Itelátorové: Hertvik Zeidlic z Šenfeldu na Chocni a Polný, koruny České německých len hejtman a JMti císařové, jakožto králové české, podkomoří, z pánův, Jan z Vřesovic a z Doubavské Hory a na Podsedicích, purkrabie kraje Hradeckého a nejvyšší jakrmistr království českého, z vladyk.

5. *Junii.* V středu ta pře odporná mezi p. ze Vchynic a paními sestrami z Silberšteina, která před věcrejším byla začata slyšeti, byla doslyšána, vážena a tento nález se stal: Poněvadž jest se to z kšaftu někdy Wolfa z Vřesovic, nejvyššího písaře království českého, vyhledalo a našlo, že jest někdy Sabině Zylvarové z Vřesovic, dceři své a dědicům a budoucím jejíin, 5000 kop mš.,*) aby jim po smrti bratří a dcery jeho z statku jeho vydáno bylo, odkázal,

*) *Hallwich*: Töplitz str. 170.

kterýchžto 5000 kop mš. aby též někdy Sabině Zylvarové z Vřesovic, nebo dcerám jejím, dány a vyplněny bejtí měly, aneb ona o touž summu s kejm kdy jakou smlouvu aby učinila, toho se vyhledati nemohlo, a tak potom vedle téhož kšaftu ony Beatrix na onen čas Křinecká a již Lobkovská a Kateřina Logova, sestry vlastní z Silberšteina a z Pilnikova, dcery vlastní někdy Sabině Zylvarové z Vřesovic, komorníkem od desk zemských v statek Teplický s jeho příslušenstvím, po témž někdy Wolfovi z Vřesovic pozůstalý, pro nedání těch 5000 kop mš. jsou se pořádně uvázaly, což jsou dobře učiniti mohly: z těch příčin JMti ten odpor proti těmž uvázání od Radslava ze Vchynic a z Tetova učiněný i s pūhonem zdvihati a je sestry z Silberšteina a z Pilnikova při jejich uvázání zřstavovati ráčí. Daly památné. Však bude-li on Radslav ze Vchynic a z Tetova zase oč toho chtěti k komu pořadem práva hleděti, právo se mu nezavírá. Potaz panský a vladycký vynesli: Wolf Novohradský z Kolovrat na Lnářích, Vopálec a Winterberce, nejvyšší sudí dvorský království českého, Hertvik Zcidlic z Šenfeldu na Polný a Chocni, koruny české německých len hejtman a JMti císařové, jakožto králové české, podkomoří, z pánův, a Hendrich Kapoun z Svojkova a na Beroničkách, z vladyk.

7. *Junii*. V pátek pře obeslaná z mordu mezi paní Abšocovou, již Lukavskou z Žampachu, a panem Václavem Smrčkou, byla slyšena, viníc ona tohoto z mordu, že jest léta jminulého 1600 na den velikonoční manžela jejího, někdy pana Joachyma Abšace, nenáležitě zamordoval. Když svědkové z jedny i druhý strany byli přečteni, p. Smrčka nařek' tři svědky odporný strany, že křivě a neprávě svědčili, a paní Abšacová tolikéž dva svědky paně Smrčkovi nařkla, pročež k provozování toho k budoucímu soudu jest odloženo. (NB. praví, že příklad neví, aby tak z obojí strany svědkové nařčení býti měli.)

Potom byla slyšána též pře obeslaná z mordu mezi pannou Johankou Stolinskou a panem Václavem Vostromířským, viníc ona tohoto, že jest léta jminulého 1599 v neděli po sv. Vítu v Novém Městě Pražském někdy pana Jonáše Stolinského, bratra jejího vlastního, kordem, braní svou dobytou, v život probodl a zamordoval, tak že on od takového probodení v malé chvíli umřel. Byla doslyšána, neb on p. Vostromířský žádného odvodu od sebe neodvozoval, uvážena a nález byl vyhlášen, totiž: Poněvadž jest to ona panna Johanka Stolinská z Kopist vedle obeslaní svého svědomím dostatečně provedla a prokázala, že jest on Václav Vostromířský z Rokytínka, Jonáše Stolinského, když upadl a braň svou vyraženou jmel probodl, od kteréžto rány týž někdy Jonáš Stolinský z světa sešel, nicmýně i to se našlo, že on Václav Vostromířský jemu Jonášovi Stolinskému řečí i skutkem k té svádě a bitvě příčinu dal, nicmýně jeho Václava Vostromířského, aby té bitvy na straně nechal, za to žádal, a od něho Václava Vostromířského toho, aby týž mord za slušnou příčinou, bránice se násilí svému, učiniti měl, podle práva odvedeno není, z těch příčin dáva se jí Johance Stolinské z Kopist, původu, i proti němu Václavovi Vostromířskému z Rokytínka, obeslanému, za právo tak, že jest v pokutu zřízením zemským o mordech vyměřenou upadl a JMti jej v svou kúzeň bráti ráčí. Dala památné. Panský a vladycký potaz vznesli: Joachym Voldřich z Hradce a na Hrudci, purkrabie Karlšteinský, Heřman nejstarší z Řičan, na Kosové Hoře, Staré, Červené Řečici a Novém Rychnově z pánův, a Křištof Vratislav z Mitrovic a na Lochovicích, z vladyk.

8. *Junii*. V sobotu podle vyměření a odkladu minulého soudu stálého (vide supra 8. Martii*) na při od JMCské podanou mezi p. Fridrichem Šleinicem, Lorencem Štorkem

*) Str. 26.

a mezi Erazimem z Oderu a věřiteli někdy p. Baltazara Mehle bylo zavoláno. Pan Šleinic žádal za odklad až do budoucího soudu, vymlouvajíc se, že některých svědkův ještě potřebuje, jako p. Ernfrida Minkvice a jeho písaře. Druhá strana žádala, aby toho zoumyslného odkladu jemu dovoleno nebylo, poněvadž p. Minkvic mnoho neděl pořád zde byl, že jest jeho dobře v tom času k svědomí mohl pohnati. Nalezeno a stranám z plného potazu od nejvyššího pana sudního oznámeno: Poněvadž moha p. Šleinic p. Minkvice i jeho služebuska v čas pohnati a dohnati a toho neučinil, a jsouc p. Minkvic jedním smlouvce, že mimo tu smlouvu jiný svědomí dáti by nemohl, pročž že toho odkladu užiti nemá a ua při hlavní že nastoupeno býti má. Tu Lorenc Štork žádal, aby voláno bylo pořád na ty věřitele, kteří v tý supplikaci JMCské podané proti němu a panu Šleinicovi supplicovali, poněvadž jsou v ní jeho velice nařkli, neprokázíc toho, aby věděl proti komu a od koho náprava na svý poctivosti vyhledávati. — Druhý strany toho hájily, aby zjevné voláno nebylo, poněvadž sročení a podání JMCské žádného zejména nejmnuje, než toliko vůbec věřitele někdy Baltazara Mehle, žádajíc, aby při tom zůstaveno bylo. — Nalezeno, aby pořád nahlas na ty, kteří se v tej supplikaci podepsali, voláno bylo. Což když se stalo, p. Joachym z Bilé a několika jiní, nejsouc a nestojíc tu přítomni, na žádost Štorka k přetržení přišli, a pan Jiřík Bryknar v tý supplikaci poznamenaný, tu se ohlásil, že jest ten dluh p. Šleinicovi zase postoupil a jeho užiti nežádá. — A tak potom hlavní pře začata byla slyšeti. Erazim z Oderu skrze přítele svého p. Mikuláše Ridle tu supplikaci od někdy Horneka JMCské podanou počal prokazovati a obzvláště to se snažil provésti, že jest on Štork o takovém neřádném práva postoupování a do desk zapisování, od p. Šleinice jemu Hornekovi učiněného, vědomost měl, a provozujíc to a čísti dajíc mnohý rozdílný svědky, a žádal, aby Daniel Chrudimský, registrátor při deskách, správu svou také, čeho v tý věci povědom jest, učinil, poněvadž takovým osobám v podobných příčinách desk se dotějkajících, svědomí dávatí není věc obyčejná. Bylo nalezeno: Aby též Daniel Chrudimský tu ihned nahlas správu svou učinil a čeho jest povědom vysvědčil a declamátor a jiné přísežné k tomu nařízený osoby aby tu správu pilně poslouchali a slovo od slova, pokudž možný, poznamenali; což se ihned stalo. (Praví, že strany tý správy dávání jest příklad novéj). Nemohouc on Erazim z Oderu, byvše již pozdě, průvod svůj zavřítí, byla ta pře k slyšení do pondělka příštího odložena.

10. *Junii*. V pondělí, podle odkladu předešlého dne stalýho, na tu při mezi panem Šleinicem, Štorkem a Erazimem z Oderu a jinými věřiteli bylo zavoláno. Erazim z Oderu průvod svůj dáleji vedl a ty artikule, v tý supplikaci někdy Jakuba Horneka položený, provozoval, však ten den ještě nezavřel. Byla odložena do čtvrtku příštího.

11. *Junii*. V outerej, pře obesaná mezi Jindřichem a Janem Kustoši, byla slyšána; kdež Jindřich Kustoš, vlastní bratr a nedělný někdy Václava Kustoše nápadník všeho a všelijakého statku po něm pozůstalého, obeslal Jana Kustoše, vintc jeho o uavrácení některých jistot, který od nebožtka Václava Kustoše dostal. Nebyla doslyšena.

12. *Junii*. V středu, na při odpornou mezi paní Eliškou Roupovskou z Martinic a panem Krištofem Leskovcem bylo zavoláno, kdež paní z Martinic chtěla to vésti, že panu Leskovcovi právo neslouží, že jest se po zápisích svých nestavěl. Pan Leskovec toho hájil, že to k tý při vésti neuléží a že jest to věc nebejvalá a neobyčejná a proti právu, čeho v púhonu neklade, aby z toho měl chtítí viniti. Druhý, nevěda, k tomu se nestrojil, a že jest

věc neslýchaná, když kdo druhého požene a právo sobě s ním začne, majíc svůj průvod proti němu provozovati, aby jeho za nehodného, kterému právo neslouží, měl vyhlášovati a chtíti to proti němu věsti. Paní z Martinic skrze přítele svého pana Magerli dala mluvit, že když jest jeho pohnala a pořad práva s ním začala, tehdáž že jest jeho za poctivého, kterému právo slouží, držela; než mezi tím časem že jest on proti svému zápisu a proti své poctivosti se přečinil, pročež že jemu pořad práva víceji sloužiti nemá. Nalezeno [a stranám oznámeno], aby ten pŕhon s odporem a to, co v nich obsaženo jest, bylo vedeno a prokazováno a nic jiného. Tu tehdy p. Leskovec, majíc průvod tohoto pŕhonu a odporu slyšeti, dal skrze přítele svého, pana Adama Linharta, k zdvižení toho pŕhonu s odporem mluvit; druhá strana to hájila. [Na to z bedlivého uvážení] stranám odpověď dána, že má průvod slyšán býti a pohnaný že má proti tomu svou nevinnu také odvozovati, potom že to spravedlivě rozeznáno býti má, jestliže k zdvižení přijíti nebo spravedlivým nálezem poděleno býti má. A tak paní z Martinic pŕhon s odporem, totiž průvod svůj, provozovala; ale těmi postranními ouskoky, zmařivše oboje strany nemálo času, nemohla průvod svůj zavřít; soud byl vzdán.

13. *Junii.* Ve čtvrtek, podle odkladu z soudu stalého, byvše ráno v kanceláři a pozdě soud se zasedše, ta pře mezi p. Šleincem, Lorencem Štorkem, Erazimem z Oderu a jinými věřiteli někdy Baltazara Mehle byla slyšána. Z Oderu skrze přítele svého, p. Mikuláše Ridle, průvod svůj podle supplikací někdy p. Jakuba Horneka JMCské podanou (sic) zavřel, s tou vejmínkou, pokud by se od odporný strany nedalo přičiny k dalšímu prokazování a mluvení; po jeho zavřec jiní věřitelové někdy Baltazara Mehle dluhy a pošty své, na tom statku Rumberským náležející, prokazovali, ale pro krátkost času průvody své ne všickni mohli zavřít. Byla ta pře do příštího dne, pokud čas stačí, odložena.

14. *Junii.* V pátek, podle obyčeje starodávnsiho naučení bráno jest, toliko od pánův ouředníkův menších. Potom byly supplikací přehlidovány, váženy a vyřizovány a který zjevnému přečtení náležely, tolikéž dány byly ku přečtení a na ně oznámení zjevný nebo vyměření se stalo [a dali].

Mezi jinejmi byla čtena supplikací p. Václava Rodovského, kdež žádá, aby omyl jeden, kterej se jemu na krácení jeho práva a spravedlnosti při dckách stal, napraven zase býti mohl. Omyl jest takový: Očekávajíc on z jistého kšaftu a poručení nápadu a chtějíc za jistou hotovou summu peněz práva svého jinému postoupiti, bylo při dckách zapsáno, že on p. Václav Rodovský práva a nápadu svého se odpisuje, což, přezvěda o tom bratr jeho mladší, p. Jan Rodovský, přišedše ke dckám, dal to poznamenati, a položil na to visu, poněvadž bratr jeho starší toho nápadu se odpisuje, že on k němu právo chce míti; pročež starší tento bratr žádal, poněvadž omylem takový poznamenání při dckách se stalo, aby také pře-trženo a zase napraveno býti mohlo. Na takový přednesení bratr mladší žádného odporu nečinil a, ač sám přítomný, byl dotázán, chce-li co proti tomu mluvit, tehdy vstoupil do šrankův a dal skrze pana z Těchenic od sebe mluvit, že žádá, aby s tím bylo odloženo, že jest se takového přednesení nenadál, žeby rád prokorátorovi svému o tom oznámil a s ním se poradil. Bylo to se vši pilností vyhledáváno, páni ouředníci menší, písař desk, byli do potazu voláni, na nich pilně vypyťováno, kteří při to poznamenání byli, kteří to psali a jak se to dalo. A jsouce potom bedlivě to uváženo, obzvláštně, že proti všemu rozumu to bylo, aby on dobrovolně a zomysla spravedlnosti své chtěl se odepsati, bylo nalezeno, že to pozna-

menání přetrženo a ten omyl napraven býti jmá. NB. Práví, že příklad nový, že dsky [v takových příčinách] k napravování přišly.

Potom bylo stanový právo dáno, kteří prvního dne při začátku soudu při vyhlásování půhonův nestojíc pohnaní, bylo žádáno, a podle starodávního obyčeje při vzdání soudu bylo dáno, na pana Mikuláše Bechyni, nestojíc k půhonu, jsa od paua Jakuba Sudkovského pohnáu. Potom bylo strany tý pře Štorkovy stranám oznámeno, poněvadž již čas pozdní jest a ten den víceji slyšána bejti nemůže, že se odkládá až do těch posledních dvou dní, od sněmu k podaným přem k soudu přidaným; a soud byl vzdán.

15. *Junii.* V sobotu podle vyměření zřízení zemského na sirotčí obesané pře bylo nastoupeno a pořád voláno. A přišla k slyšení pře obesaná mezi paní Johankou Vrabskou, vdovou a panem Alšem a Vilmem, strýci Vrabskými, jakožto posledními toho rodu, kdež paní vdova sedmi rozdílnými obesláními obeslala pány Vrabský, viníc je z rozdílných sum, obilí, z ovce, z skopcův, z vlny, že by jí manžel její, jakožto strejc jich, za živobytí svého z dvoru jejího vlastního odvozovati dáti a k svému užítku obracetí jměl, a oni, jakožto nápadníci jeho, aby jí to zase vynabražovali. Troje ta obeslání byla vyslyšána, jiná k příštímu dni k slyšení odložena.

17. *Junii.* V pondělí ta obeslání paní Vrabský byla doslyšána spolu všecka, potom vážena a vejpovědí podělena, totiž že paní Vrabská ničímž toho neprokázala, aby N., manžel její, co její vlastní bylo, k svému samému užítku měl obracetí, pročež páni strýci Vrabsčí toho obeslání prázdui učinění jsou.

18. *Junii.* V outerej slyšána byla pře obesaná paní Kateřiny Deymovy z Předenic, která šest rukojmí s rozdílnými šestmi obesláními obeslala z rukojemství za věno, každého z 250 kop míš., poněvadž Václav Deym, manžel její, za umrlého jest počten (ut supra anno 1601, 12. Octob.)*); byla ta obeslání všecka doslyšána, vážena a paní Kateřině Deymový za spravedlivý prisouzena. Potom byly některý supplikací přehlidováuy.

19. *Junii.* V středu nebyla žádná pře pořádná slyšena. Než supplikací byly přehlidovány, váženy; který k zjevnému přečtení nenáležely, byla na nich správa a uvážení soudu napsána, a některý, k zjevnému přečtení náležející, byly čteny. Strany k nim své potřeby oznamovaly, byly váženy a buď skrze zjevný oznámení, buď skrze psaný vyměření vyřizovány, tak že ani jedna nepozůstala. — (NB. Supplikací mezi panem Janem Litvínem z Řičan a panem Janem Ottou o statek Komárovský.)

20. *Junii.* Ve čtvrtek, jsouc jeden ten den mezi těma dvěma k podaným přem sněmem vyměřený, podle oznámení minulého pátku stálého, ta pře mezi panem Šleinicem, Štorkem a mezi z Oderu byla slyšána. Pan Bohuslav Luk, minulého čtvrtku dluh svůj počnouc provozovati, svůj průvod zavřel, tolikéž i jiní věřitelové N. Mehle strany svých pošt a dluhův své průvody zavřeli. A naproti tomu on Štork svůj odvod počal výsti, ale pro krátkost času jej nezavřel. Bylo k příštímu dni odloženo.

21. *Junii.* V pátek táž pře mezi Štorkem a z Oderu byla dáleji slyšána; on Štork svůj odvod zavřel a po něm pan Šleinic svůj odvod počal výsti; ale pro krátkost času nemohl jej zavřiti. Neb časně se vystoupilo a supplikací některý byly přehlidovány, váženy a vyři-

*) Str. 14.

zovány a některý k zjevnému přečtení přišly; mezi nimiž jedna od pana Jiřka Audreckýho na prokorátora, na pana Pacovskýho, podaná. A poněvadž se tu velikejch věcí dotejkati má, jest ihned stranám z plného potazu k té rozepři k slyšání a k spravedlivému rozeznání den jmenován, totiž tu sobotu po zasednutí soudu zemského nejprv příštího; a tak soud jest vzdán.

V kanceláři.

Co soud držán byl, byli *jme* dvakráte všichni ouředníci a soudcové zemští v kanceláři, byla tam radda držána, totiž:

5. *Junii*. V středu první po zasednutí soudu JMCská ráčila milostivě žádati, aby stavové tu pomoc, kterou na minulým sněmu budoucího roku proti Turku dáti se uvolili, tento přítomný rok anticipovali a dali, poněvadž veliká nevyhnutelná potřeba toho ukazuje; Turek že silně táhne a JMCská jak z říše, tak odjinud malou pomoc očekává, a co nyníčko dají nebo sobě vypůjčí, to že nebude potřeba na budoucí rok jim dáti, aneb že z těch sbírek zase sobě zaplatí. I jsouc bedlivě to uváženo, tato odpověď zase JMCský dána jest: Že to v moci ouředníkův a soudcův zemských nepozůstává a že taková anticipací bez obecního suému státi se nemůže. Nicméně aby JMCská volnost všelijakou naši poznati moci ráčila, aby se JMt ve 100.000 tolarův vydlužení ráčila, že chceme za takovou summu rukojmové se postavití, na ten způsob, aby nejvyšší berníci za to slíbili a svými statky se zavázali, že budoucího roku z sněmovních berní předně ten dluh zaplacen býti má.

20. *Junii*. Podruhý *byli jsme* v kanceláři ve čtvrtek poslední po zasednutí soudu, kdež JMCská znovu prvnější žádost a vůli svou ráčila dáti předněsti, dajíc okazovati ze všech stran noviny, jak Turek a Tataři silně táhnou, a nebude-li od stavův té pomoci, že se neví, jak a odkud se jim bude moci odolati, a JMt že ráčí žádostiva býti, aby po krajích mustruňkové se dali a aby zemím k tomuto království připojeným, též těm, kteří erbanunky s tímto královstvím mají, psáno bylo, aby též nahotově byli, kdyby potřeba toho ukazovala, aby tomuto království mohli na pomoc přispěti, a o těch stotisících tolařích, aby sami ouředníci a soudcové zemští hleděli se objíti a JMCský jich půjčiti. Na takový předněšení taková odpověď dána jest: Strany ty anticipací na prvnější odpověď naši že se odvoláváme a mimo tu jinou dáti nemůžeme. Strauy vypůjčení těch 100.000 tolarův tu že ihned dva, totiž pana Millera a kupce Staroměstskýho pana Jana Kirchmaiera, do Nyrnberka a do Augšpurku vypravíme, aby jménem naším o takovou summu se obešli, že my jistotu dostatečnou, na nás svédčící, učiniti chceme, a dostanouc takovou summu JMCské k ruce jí složití, pod takovou výmínkou, jak v prvnější odpovědi to v sobě obsahuje. [Stala se půjčka potom od pánův Normberčanův týchž 100.000 tolarův a *my*, podle našeho zakázání, jistcové jsme se postavili]. Strany pak veřejnosti, aby JMCská podle suešení sněmovního ty osoby, kterým to v moc dáno jest, ráčila všechny co nejdříve sem obeslati, tehdy že se to uváží a nařídí; a na čem to zůstáno bude, že ihned jiným zemím, k tomuto království připojeným a kteří erbainunky s tímto královstvím mají, v známost to uvedeno a vyhledáváno bude, aby oni tolikéž to opatřili, aby v čas potřeby tomuto království na pomoc přispěti mohli.

V zeleném*) pokoji po soudu komorním Svatobartolomějským revisi žádný nebyly

*) Odtud jinou rukou rukopis jest psán.

přehlidovány, ani sročený pře slyšány, za příčinou, že soud komorní málo některý den byl držán. Ty pře, který na slyšání byly, brzy byly přeběhnuty, a jiný pře poklidu a hojemství užily; takže žádná pře na slyšání nepozůstávala: (NB. praví, že řídko kdy takový příklad se stal) pročť soud komorní byl vzdán a JMČská, jakožto král český, ráčil také k tomu povolení své dáti, aby spolu s soudem komorním revisí a sročený pře až do budoucího soudu Svatomartinského byly odloženy, což se stalo.

V soudu zemském [Svatojeronymským.]

1. *Octobris.* V outerej po sv. Jeronymu, soud zemský Svatojeronymský podle vyměření zřízení zemského začal se držeti, v němž jako předešle žádný místo prázdný nebylo dosazeno. A tito při zasednutí soudu přítomni nebyli: nejvyšší sudí dvorský pan Wolf z Kolovrat byl v Vařích, purkrabie Karlšteinský pan Joachym Voldřich z Hradce pro svou těžkou nemoc, a pan Jan Jiří z Švamberka pro nemoc paní manželky své. Po zasednutí soudu půhonové byli vyhlášováni. A když přišlo na půhon mezi p. Joachymem Schönberkem a Janem Biskupem, měšťákem z Kadaně, viníc tento druhého z nářku cti, on Jan Biskup žádal za stanný právo, pro nestání a nepřítomnost druhého. Prokurátor pana Schönberka podal psaní od kurfiršta Saského, v němž píše, jak jeho od své služby na ten čas pustiti nemůže, a přimlouvá se, jestližebý na některou jeho při přišlo, aby jeho omluvna měli. Ale bylo uváženo a nalezeno: Poněvadž on v Čechách statky své má, že českým právům a pořádkům také poddán býti musí; pročť on Biskup to stanný právo na něm obdržel.

A poněvadž půhonové záhy byli odbyti a vyhlášeni, šli páni ouředníci zemští větší a menší, kteří k tomu náležejí, do kapli Všeck Svatých k přijímání přísah od těch, kteří za nemocný se kladli, podle vyměření zřízení zemského.

Když zase přišli, po zasednutí soudu prokurátor Jan Peldřimovský učinil ohlášení, že jest pohnán k svědomí od pana Jana Tejřovského proti panu Šebestianovi Lažanskému, a jsouc on pana Lažanského přítel a v raddách s ním býváje, že slušně omluven býti má, aby takového svědomí nebyl povinnovat vydati. Naproti tomu přítel p. Tejřovského toho hájil, že je vydati má. — Nalezeno a stranám oznámeno, že čehokoliv on Jan Peldřimovský (kromě toho, co v raddách bylo jednáno) povědom jest, že má svědomí vydati.

Po tom oznámení zavoláno bylo na tu při půhonnú mezi panem Janem Tejřovským z Ensidle a p. Šebestianem Lažanským, viníc p. Tejřovský p. Lažanského z pokuty 20 kop gr. čes. pro vystavení a zaražení nový krčmy. Přítel p. Lažanského dal k zdvižení mluvíti; druhá strana toho hájila, žádajíc, aby na při bylo nastoupeno. Nalezeno a stranám od nejvyššího pana sudího oznámeno: Poněvadž žádný slušný přelčina k zdvižení se neproказuje, že má hlavní pře vedcua a prokazována býti, kteráž ihned počata byla vésti, ale byvše již pozdě, nebyla zavřina. Soud byl vzdán.

2. *Octobris.* V středu, pře odporná mezi panem Křištofem Leskovcem a paní Eliškú z Martinic, která minulého soudu začata byla slyšeti, byla slyšána; ona svůj průvod a odpor zavřela, on naproti tomu svůj odvod počal provozovati, než pro krátkost nezavřel; k příští druhý středě odložena.

3. *Octobris.* Ve čtvrtek ta pře půhonná mezi p. Tejřovským a p. Lažanským byla

slyšána, doslyšána i také uvážena, než nález ten den nebyl vyhlášen, za příčinou, že JMt pan z Rožumberka, jakožto jeden z pánův, který nález psal, před vzdáním soudu, že jest z soudu domů odešel.

Po tom byla slyšána pře pňhonná mezi p. Smilem Lukaveckým a Vavřincem Poseckým, svobodníkem, též o zastavení krčmy, viníc p. Lukavecký toho svobodníka. Byla doslyšána, uvážena a nález byl vyhlášen, totiž: Poněvadž ten svobodník užívání té krčmy více než od let 30. jest provedl, že při zřícení zemským T. 8. *) zůstaven býti má, a škody se zdvihly.

4. *Octobris.* V pátek, po zasednutí soudu bylo zavoláno na při obeslanou z mordu mezi paní Annou Abšicovou a Václavem Smrčkon, o kterýž vide supra 7. Junii; **) prvé nežli k slyšení přišly, ohlásily se strany, zvláště paní Abšicová, že na přímluvu mnohých vzácných pánův a snažnou žádost pana Smrčky k smlouvě povoluje. Pročež bylo stranám oznámeno, že se při tom zanechává, však jestližeby smlouva nebyla, při budoucím soudu aby strany se všemi potřebami se shotovily a stály, že ta pře má býti slyšána a spravedlivým nálezem podělena.

Potom přišla k slyšení pře obeslaná z mordu mezi panem Hendrichem, Václavem, Janem a Asman, bratřimi vlastními Štampachy, a mezi panem Jiřkem z Karlovic, obslajíc a viníc oni bratři tohoto, že jest léta pominulého 1599 v neděli po Božím Vstoupení v městě Teplici někdy pana Adama Štampacha, bratra jich vlastního, rapřem, braní svou, probodl a zamordoval. Byla ta pře doslyšána, než pro krátkost času nebyla uvážena; bylo stranám oznámeno, aby k příštímu pátku stály, že nález spravedlivý státi se má.

5. *Octobris.* V sobotu, podle odkladu a vyměření minulého soudu stálého vide supra 21. Junii ***) na vznešení a supplikaci pana Jiřka Andrcckého ta pře mezi ním a Janem Pacovským a Václavem Magerlí, prokurátory, byla slyšána, ale ne dokonce doslyšána; k jiným pňhonným dnům odložena.

7. *Octobris.* V pondělí, ta pře podaná mezi p. Šleinicem, Štorkem, z Oderu a věřiteli někdy Balthazara Mehle byla slyšána, doslyšána a zavřena, a po zavření p. Šleinic nařekl tři svědky vedený od z Oderu a žádal užiti zřízení zemského. Druhá strana toho bránila. Nalezeno a stranám oznámeno, že po zavření pře to nařčení již více platiti nemá.

8. *Octobris.* V outerej, pře obeslaná mezi bratřimi Kustoši, která minulého soudu začatá byla slyšeti, vide supra 11. Junii, †) byla slyšána a doslyšána a k vejvovědi k druhému příštímu outerku stranám jmenováno.

9. *Octobris.* Ve středu, pře odporná, která též minulého soudu začatá byla slyšeti, vide supra 12. Junii, ††) mezi paní Eliškou z Martiuc a panem Křištofem Leskovcem, byla doslyšána. A poněvadž paní Alžběta z Wartemberka též při odpornou, z této pocházející, s týmž p. Leskovcem měla, bylo na tu při zavoláno, tak aby potom jsouc vyslyšána, jedna s druhou vážena a spravedlivým nálezem podělona býti mohla; byla slyšána, ale ne do konce doslyšána.

*) Vydání bratři *Jirečků* str. 694.

***) Str. 88.

***) Str. 37.

†) Str. 84.

††) Str. 34 a 35.

10. *Octobris*. Ve čtvrtek, pře podaná od soudu nejvyššího purgkrabství pražského mezi p. Janem [Novohradským] z Kolovrat a p. Radslavem ze Vchynic, na obzvláštní relaci a poručení JMCské, aby z jiných byla vyňata, přišla k slyšení, co se zdvižení obelání z neřádného zatčení při témž úřadu mezi nimi dotýče; byla doslyšána, neb na větším díle potahovali se na předešlé průvody k prvnímu podání ukázaný, vide supra 9. Martii, *) i uvážena a před vzdáním soudu tato vejpověď se stala: Poněvadž zřízení zemské to v sobě zjevně obsahuje, že rozsudkové krále JMti mezi stavy neb osobami učinění, předešli i potomní, mají v své mocnosti zůstatí a před se jíti: a z té mocné královské vejpovědi, kterouž jest JMCská, pán náš nejmilostivější, s nejvyššími úředníky a soudci zemskými mezi Joachymem Novohradským z Kolovrat a Janem Vchynským učiniti ráčil, to se nachází, že jest on někdy Joachym z Kolovrat témuž Janovi Vchynskému za všecky dluhy nápadní aneb odoumrší na panství Karlšteinským, kteříž na něho spravedlivě připadly, 2000 tolarův neb kop mš. dáti anebo jemu je do půl léta s ourokem k zaplacení ujistiti měl: což aby se od něho Joachyma z Kolovrat stálo a vykonalo, toho od něho Jana Novohradského z Kolovrat, jakožto syna a dědice po témž Joachymovi z Kolovrat pozůstalého, provedeno není. Protož aby on Jan Novohradský z Kolovrat jemu Radslavovi ze Vchynic a z Tetova, jakožto bratru vlastnímu někdy Jana Vchynského ze Vchynic, majícímu sobě od synů a dědiců, po tém Janovi Vchynským pozůstalých, právo a spravedlivost jich postoupené, těch 2000 tolarův neb kop mš. dal a vyplnil, a to konečně od dnešního dne v šesti nedělích pořád sběhlých. Však jestliže jest někdy Jan Vchynskej ze Vchynic některým lidem, Karlsteinu náležitým, co dlužen pozůstal aneb spravedlivosti kterému z nich náležité k sobě přijal, bude-li chtíti vrchnost týchž lidí jim k ruce oč toho k němu Radslavovi ze Vchynic pořadem práva hleděti, právo se jí nezavírá. Dal památné. — Relátorové: Hertvik Zeidlic z Šenfeldu na Polný, Choeni a Přibyslavi, koruny české německých lehen hejtman a JMti císařové, jakožto králové české, podkomoří, z pánův, a Krištof Vratislav z Mitrovic na Lochovicích, z vladyk.

Po tom bylo zavoláno na při mezi panem Audreckým, Pacovským, a Magerle a ta pře byla tolikéž doslyšána.

11. *Octobris*. V pátek ta pře, obelaná z mordu mezi pány bratřimi Štampachy a panem z Karlovic minulého pátku, byla doslyšána a uvážena.

A po uvážení té pře, když soudní světnice zase otevřena a soud byl zasazen, prvé než bylo na kteron při zavoláno, přítel pana opata Broumovského na místě poddaných jeho žádal, jestli žeby na jeho při přišlo, aby mohl pro některé svědky, kterých k tý při ještě potřebuje a jich dostati nemohl, odkladu až do budoucího soudu dostati. Odporná strana toho bránila, [že jest již několik odkladův na místě týchž poddaných svých užil a mohl se dobře s odvodem svým přihotovití, ale z oumyslnosti to učinil, žádajíc, aby bez dalších odkladův] předce k slyšení přišla. Bylo stranám oznámeno, když na tu při přijde, že se dá odpověď, kterou se budou moci spraviti. Což ihned bylo na ní zavoláno; strany na svý přednesení se potahovaly. Nalezeno: poněvadž se to vyhledalo, že poddaní p. opata Broumovského zoumyslna svědkův nezavedli, a zřízení zemský takový zoumyslnosti že nepropůjčuje, pročež že toho odkladu užítí nemají a pře že slyšána, doslyšána a spravedlivým nálezem podčlena býti má.

*) Str. 25.

A tak byla začata slyšeti, totiž: Mandalena Koliková, poručnice nad dítkami někdy Erazima Kolika, obeslala p. opata Broumovského pro postavení poddanýho jeho Jiřka Stadka, pacholka jeho Valentina, viníc je z mordu, že jsou léta 1599 v pátek po sv. Duchu v městečku Koliku (sic*) v hospodě, někdy Erazima Kolika, měšténna pražského, nenáležitě zamordovali. Průvod ne dokonce byl doslyšán.

Před vzdáním soudu nález toho dne uvážený byl vyhlášen, totiž: Poněvadž jest se to z průvodův od obojí strany, vedených dostatečně našlo a vyhledalo, že jest Jiřk z Karlovic léta 1599 večír na neděli po Božím Vstoupení v městě Teplici někdy Adamovi Štampachovi z Štampachu řečí i skutkem k svádě příčinu dal a potom ho kordem, braní svou, probodl, a aby to za jakou slušnou a hodnou příčinou učiniti a násilí svému se brániti musil, toho od něho Jiřka z Karlovic provedeno není, z těch příčin dává se jim Hendrichovi, Václavovi, Janovi a Asmanovi, bratřím vlastním Štampachům z Štampachu, původům, proti němu Jiřkovi z Karlovic obeslanému, za právo tak, že jest pro takový mord v pokutu, zřízením zemským o mordech vyměřenou, upadl a hrdlo ztratil a JMt jej v svou kázeň bráti ráčí. Dali památné. — Panský a vladycký potaz vynesli: Petr Vok z Rožmberka a na Třeboni, vladař domu Rožmberského, Hertvík Zeidlic z Šenfeldu, z pánův, a Krištof Vratislav z Mitrovic a na Lochovicích, z vladyk.

12. Octobris. V sobotu, ta pře mezi p. Audrckým, Pacovským a Magerle, minulýho čtvrtku doslyšaná, hned při zasednutí soudu byla uvážena a před vzdáním soudu vejpověď byla vyhlášena.

A když soudní světnice byla zase otevřena, přišla k zjevnému přečtení supplikací i s odpovědí na to danou mezi p. Ladislavem z Šternberka a paní Johankú Švihovskou z Švihova, kdež pan z Šternberka vznášel na soud, jakož jest od paní Švihovské pohnán a dohnán, pro postavení Karla, ouředníka z městečka Plánice, od desk zemských k svědomí, že není povinovat takového člověka jí stavěti, poněvadž táž paní Švihovská [netoliko jedem pikhartským nakažena jest, ale od dětinství svého po otci, bratru i sestřích svých tomu (sic) zdědila a posavád že takovou pikhartici jest, a s nemalým počtem**) poddaných svých zůstává, a těch zapověděných kaucionálův, traktátů a schůze sborů a klášterů, zpěvův a postranního kázání a přijímání pikhartského a bratrského nikda že jest neopustila až dosavád; a že to vše tak jest, na vědomost a pamět JMti že se vztahuje, a pokudžby tomu odepřítí chtěla, že to dostatečně provésti dokázati chtěla (sic). A poněvadž pak takové sekty tím zřízením zemským zapověděné jsou, tudíž oni pikharti nebo bratři obojího pohlaví ku pořadu práva nenáleží a jim též právo, jakožto odřezanýmu od přejetého v zemi české náboženství, nikterakž

*) Patrné přepsání. Z pozdějšího průběhu tohoto processu viděti, že míní se tu *Police* (viz později r. 1608, 28. Febr.)

**) Až potud psáno rukou Slavatovou; ostatek toho, co zavčeno ve hranaté závorce, psáno jest písmem no Slavatovým, ale také docela jiným, než ostatní rukopis. — Mám za to, že celá tato poznámka později byla vepsána do rukopisu, na místě původního kratšího znění: „Jest jednoty bratrské a pikhartské a tím jedem hned z rodičův a z mladosti své nakažena, kudyž podle vyhlášených mandátův a patentův JMČské, jakožto krále Českého, (který léta tohoto 2. Sept. skrze herolty a trubače JMČské po všech městech Pražských byly vyhlášeny) ona k pořádku práva nenáleží a jí právo sloužití nemůže. Pročež že jí takového ouředníka není povinen postaviti.“ — Toto rukou Slavatovou přeškrtnáno a nahrazeno po straně zněním novým, delším v textu nahore podaným. — O tomto processu viz ostatně zprávu *Skálovu*, ve vydání Tieftrnkové I. 32.

sloužití nemá a nemůže, jakž mandát JMCské to šířeji v sobě obsahuje a zavírá: Pročež za to že žádá, že jemu podle té dokonalé a pravdivé správy z téhož půhonu a důhonu, tak aby se tu něčeho proti JMCské, což by hněvu a trestání (čehož Pán Bůh ostříž), nedopustil, ihned propuštěn byl (sic), a v tom na zalíbení a schválení proti těm a takovejm, na kteréž zřízení zemské a landsfridové se nevztahují, dobrý příklad učiněn byl. NB. Při té supplikaci podal příspěvu mandátu JMCské, kteří minulého měsíce Septembris 2. dne skrze herolty a trubače JMCské, jakožto krále českého, po Městech Pražských v jazyku českém byly vůbec vyhlášeny a zjevně přibité, i potom také po všech krajích království českého skrze hejtmany krajské publikovány; jichž tento příspěv jest: Rudolf Druhý etc.] — A paní Švihovská v své odpovědi toho hájila, že předkové a rod její, též i ona, vždycky poctivě, náležitě a vzácně v tomto království se chovali, což on p. z Šternberka jich, již mrtvých, proti zřízení zemskému, tak hanlivě dotýkati neměl a že proti nim nikdy žádný mandáty královské nebyly vyhlášovány a ona žádným jedem pikhartským není nakažena, než že pánu Bohu v pokoře slouží, pod obojí způsobou velebnou svátost přijímajíce. Pročež, poněvadž zřízení zemské to propůjčuje, že žádá při něm také zůstavena býti.

Po přečtení těch obou supplikací paní Švihovská, stojíc v šrancích sama přítomna, skrze přítele svého ohlásila se, že podle této své odpovědi poroučí se JMti k spravedlivému opatření. Pan z Šternberka ten sám tu přítomen nebyl, ani také žádný na místě jeho se ohlásil. Stoupíce se JMti a bedlivě tu věc uvážíc, toto oustní oznámení učiniti ráčili: Že on Ladislav z Šternberka jest povinen téhož ouředníka svého od pondělího nejprvé příštího v týmž dni pořád sběhlém k vydání svědomí proti sobě, jí paní Johance Švihovské, tu kdež náleží, postaviti; a pakli by toho neučinil a jeho nepostavil, bude věděti ona, paní Johanka Švihovská, o pokutu pro nepostavení jeho, jak se vedle zřízení zemského zachovati. Co se pak dáleji jiných artikulův v též supplikaci jeho, pana Ladislava z Šternberka, též odpovědi od paní Johanky Švihovské na ní danou, obsažených dotýče, budou-li se strany oč toho chtějí pořadem práva viniti, toho budou mti vuoli. A protož že JMt ráčí toho všeho při témž pořadu práva zůstavovati.

Po tom byla ta vejpověd uvážena, čtena; totižto vide infra při konci toho soudu.*)

14. *Octobris*. V pondělí, při zasednutí soudu pře půhonný byly pořád přebíhovány, a když přišlo na při mezi p. Markytou Vostrovcovou z Malovic a Karlem Hlaváčem, začala se slyšeti, viníc ona jeho z nářku cti a to takovýho, že jest léta minulého 1599 zde v Praze v Starém Městě na dům její mocí se dobýval, pro kteroužto rozpustilost v Dalibúrce seděl, a když ona jeho napomínala, aby toho nečinil, že jest jí z oust v uši mluvil: Polib ty mě v řiť, zvyjebená kurvo, co mně kurvo znáš? nebojím se tebe i tvého pronárodu. Po vyhlášení půhonu, žaloby, poselství a odpovědi dání, potaz byl držán a z něho stranám oznámeno: Poněvadž se tu nářku cti dotýče a zřízení zemské to sebou přináší, že se ta pře k budoucímu soudu k slyšení odkládá a mezi tím na přátelský jednání podává. A smlouvové ihned voleni, z počtu *našeho* z lavic jmenování byli, totiž: pan Voldřich z Lobkovic, p. z Waldšteina, pan Pleský a p. Žďárský.

Po tom přišlo na půhon mezi p. Fridrichem Švihovským a p. Lackem z Šternberka,

*) Str. 47. dole.

kdež onen na místě poddanýho svýho vlní a pohání tohoto z pychu; a nestojíc pan z Šternberka, obdržel p. Švihovský na něm stanný právo.

Potom bylo pořád na pŕihonný pře voláno, na žádný se nezastavujíc; na větším díle byly na smlouvě a někteří hojemství brali.

15. *Octobris.* V ontorej naučení bráno bylo toliko od pánův ouředníkův menších. — Podle odkladu dnes tejdén stálého vážena byla pře vyslyšaná mezi bratřimi Kustoši, však prve nežli výpověď byla vyhlášena, nejvyšší p. sudí propustil z závazku p. Jiřka [Ecka] a pana Baltazara Kolkrejtara, kteří pominulýho času masopustního při ouřadu purkrabským v čas soudu nevážnými a nenáležitými slovy se potejkali, a byvše na závazek od pana purkrabie pražského vzati, aby při nejprvnějším soudu zemským stáli a več jim to dále bude obráceno toho očekávali, až posavád na tom závazku zůstávali, a dostavše nyníčko od nejvyššího pana sudího dostatečnou domluvu a vejstrahu, aby se toho víceji nedopouštěli, závazku jsou propuštěni.

Potom vejpověď dnešního dne uvážena byla čtena: Poněvadž jest on Jindřich Kustoš Kunětický z Zubřího a z Lipky a na Lipce toho, aby někdy Václav Kustoš Kunětický, jakožto bratr jeho nedílný, jaké listy podezřelé, na Horách Kutnách psané a formované, jemu Janovi Kustošovi bratru svému staršímu, učiniti jměl, pročež by jich on Jan Kustoš k sobě přijímati a vzítí nemohl, podle práva neprovedl, a prokázal, že týž Václav Kustoš, maje sobě od něho Jindřicha Kustoše nemalou příčinu danou, takové listy a jistoty témuž Janovi Kustošovi, bratru svému, beze všeho přinucení dobrovolně jest sám psáti a pečeti dal a k vlastním rukám jeho odeslal, což jest vedle vyměření zřízení zemského učiniti a statek svůj za těmi příčinami až do dílu svého zavaditi mohl: Z těch příčin dává se jemu Janovi Kustošovi Kunětickému z Zubřího a z Lipky na Lipce a Modletíně, obeslanému, proti němu Jindřichovi Kustošovi Kunětickému z Zubřího a z Lipky a na Lipce, původu, za právo, tak aby předkem jiní dluhové, od něho někdy Václava Kustoše lidem spravedlivě povinní, buďto od něho Jindřicha Kustoše již zaplacení, aneb ještě nevyplnění, témuž Jindřichovi Kustošovi, což jest jich zaplatil, a i jiným věřitelům, jimž od něho ještě dáni a vyplnění nejsou, z téhož statku, po něm Václavovi Kustošovi pozůstalého, dáni a zaplacení byli. Z ostatku pak summa ta, jemu Janovi Kustošovi nahoře psanému jistotami pojištěna, potuď, pokudž týž statek a díl po něm Václavovi pozůstalý vystačí, dána a vyplněna býti má. A škody JMti mezi stranami z hodných příčin zdvihati ráčí. Dali památné. Relátorové: Adam mladší z Waldšteina na Hrádku nad Sázavou a Lovosicích, JMCský komorník, z pánův, Ctibor Tiburcí Žďárský ze Žďáru a na Kladně, hejtman Menšího Města Pražského, z vladyk.

16. *Octobris.* V středu na pře obeslaný sirotčí pořád bylo voláno, ale žádná nepřišla k slyšání, pročež poroučeno bylo vystupovati, a supplikace byly přehlidovány, váženy a vyřizovány.

17. *Octobris.* Ve čtvrtek vedle jistého odkladu a vyměření z plného soudu zemského na stížnost a supplikaci panny Marie šlechticny z Šternberka stálého, ta pře, co se nápadu statků po někdy p. Ferdinandovi z Šternberka pozůstalého dotýče, mezi touž pannou šlechticnou a bratrem jejím p. Ladislavem byla slyšána, doslyšána a stranám oznámeno, že ještě před vzdáním soudu vejpověďi spravedlivou bude podělena.

18. *Octobris*. V pátek bylo ven vystupováno, supplikací byly přehlidovány, některý ihned uváženy a vyřízeny a některý, když soudní světnice zase otevřena byla, zjevně čteny byly. Strany k nim, co se jim dále vidělo zapotřebí býti, daly skrze přátele své promlouvat, a na ně potom z uvážení JMti odpovědi, kteroužby se strany mohly spraviti, dávány byly a některá vyměření se staly.

Item, pan Karel Voračický, p. Jindřich Chanovský a p. Hložek vznášeli na JMti, že jsouce od N. pohnáni a dohnáni o věci, které se desk dotýkají, a jsouc oni úředníci menší a přísežní při deskách, že o takových věcech svědčiti jim nenáleží, pročez že v tý věci za opatření od JMti žádají. Bylo to uváženo a oustně zase jim oznámeno, co by se ve deskách našlo, to vysvědčiti nejsou povinni, než mimo to, čeho jsou povědomí, že psanou správu dáti mají.

19. *Octobris*. V sobotu, supplikace některé nevyřízený a vnové podaný byly vyřizovány a mezi jinými také toto: JMt paní Polixina Rožmberská z Pernšteina podala supplikací a na JMt vznesla, kterak po panu bratru jejím syn Vratislav a dcery Anna a Frebonia zůstali, žádajíce, poněvadž panna Františka šlechtična z Pernšteina nevybytá a nevdaná, též paní Alžběta hraběnka z Fírštenberka rozená z Pernšteina, sestra její starší, jí toho přejí, aby jí nad nima a statkem jim náležitým, jestli kde jakéj a na čem uptán býti může, poručenství dáno bylo. Proti tomu paní Marie mladší Pernšteinská, rozena Manrikve (sic*) z Laru, odpověď svou dala, prosíce, poněvadž ona těm sirotkům dobře učiniti může, aby jí též poručenství dáno bylo. Bylo to bedlivě uváženo a toto psaný, zjevně čtený vyměření se stalo: Předně, jí, Polixeně Rožmberské z Pernšteina takové poručenství nad dotčenými dětmi a statkem, po něm Janovi z Pernšteina pozůstalejm, do vůle JMCské aneb JMti dávati ráčí, na ten způsob, aby ona Polixena Rožmberská z Pernšteina teěž statek, co by se ho jemu někdy Janovi z Pernšteina náležitěho ptáti mohla, komorníkem od desk zemských popsati dáti a jej vedle zřízení zemského zaručiti povinna byla. Z strany pak dětí, po témž Janovi z Pernšteina pozůstalých, ráčí JMti to vyměření činiti, aby též do vůle JMti panna Frebonia šlechtična z Pernšteina, dcera mladší téhož někdy Jana z Pernšteina, dále při ní Polixeně Rožmberské, kdež nyní jest, zůstala. Druhá pak dcera, panna Anna, též i syn Vratislav, při Marii mladší Pernšteinské Manrikové z Laru, mateři své, kdež také až posavád zůstávali, chováni byli; obojí se náležitě opatrovali. — Dále pak ráčí JMti jí Polixenu Rožmberskou tak opatrovat, kdyby k ní věřitelové téhož někdy Jana z Pernšteina o dluhy, jim od něho povinné, hleděti chtěli, aby více a dále tejež dluhův platiti povinna nebyla než potuď, pokudž statek ten, kteréhož by v držení a opatrování vešla, vystačí. Co se pak nápadu dotýče, kdyby k němu přišlo, ráčí toho JMti při vyměření zřízení zemského zůstavovati. Relátor: Hertvík Zeidlic z Šenfeldu.

Po tom ta pře mezi pannou Marií šlechtičnou z Šternberka a panem bratrem jejím, před věřejším vyslyšená, byla uvážena a tato vejpověď se stala: Poněvadž jest se to z průvodů od obojí strany vedených našlo a vyhledalo, že jak Ondřej z Šternberka, tak on i Ladislav z Šternberka, oba od někdy Ferdinanda, odtudž z Šternberka, bratra svého, dekami zemskými dílní byli, a tudy vedle zřízení zemského a milosti krále Vladislava, kdyby též Ondřej z Štern-

*) Manriquez-ová.

berka rozumu zdravého užíval, ten statek, po něm Ferdinandovi z Šternberka pozůstalej, na ně oba dva rovným dílem by připadl: však poněvadž ještě pochybnosti není, aby zase týž Ondřej z Šternberka z milosti pána boha k rozumu zdravému přijíti neměl, protož aby se mu skrácení žádného nestalo, ráčí JMti jemu Ladslavovi z Šternberka poroučeti, aby takový statek, po Ferdinandovi, bratru jich, pozůstalý, na čemž ten koli po něm pozůstal, bez umenšení spravedlivě na dva díly rozdělil a takové díly ke dckám zemským složil. A JMti k vzetí dílu témuž Ondřejovi z Šternberka za komisaře Adama z Šternberka na Bechyni a Sedlci, nejvyššího sudího království českého, Wolfa Novohradského z Kolovrat na Lnářích, Vopálce a Winterberce, nejvyššího sudího dvorského království českého, Heřmana nejstaršího z Řičan na Kosové Hoře, Staré, Červené Řečici a Novém Rychnově, Jana z Klenového a z Janovic na Žinkovech a Žitíně, nejvyššího písaře království českého, a Purkharta Točníka z Křinic a na Křinicích, nařizovati ráčí, tak aby týž osoby ten jeden díl vzali tak, když by Ondřej z Šternberka k rozumu svému přišel, aby se jeho ujíti věděl. Však téhož statku, tak jemu Ondřejovi, kdyby k rozumu přišel, náležitého, on Ladslav z Šternberka, zaručíc jej prvě dostatečně, v držení a užívání má zůstati a jeho ani prvního dílu, jemu Ondřejovi náležitého, v ničemž nemá zmenšovati, ani žádných závad na něm nečiníti. A aby JMt tomu, jak se v témž statku, jemu Ondřejovi náležitým, hospodařuje, i také kterak se on Ondřej opatruje, tím lípeji vyrozuměti moci ráčili, ráčí týmž nahoře psaným a z prostředku JMti nařízeným poroučeti, aby na Zelenou Horu sjeli, to opatřili a na to se dostatečně vyptávajíc, při budoucím soudu zemským JMtem o tom o všem správu svou učinili. A jakož se také v cedulích dílčích, mezi nimi bratřimi z Šternberka učiněných, i ta vejmníka zjevně nachází, jestli by který z nich bratří díl a statek svůj, aneb cožkoli od něho prodati a odbyti chtěl, aby to jeden druhému v slušnosti a zač by spravedlivě stálo, odbyl a prodal, a on Vondřej z Šternberka na ten čas rozumu zdravého, jakž vejš dotčeno, neužívá, však zase k němu z milosti Boží přijíti může, protož kdyby koli on Ladslav z Šternberka od statku svého co odprodati chtěl, aby to na JMt nejvyšší pány ouředníky a soudce zemské vznesl. Ráčí se v tom JMti vedle nahoře psané vejmníky pro opatření téhož Vondřeje z Šternberka spravedlivě zachovati. A škody JMt z hodných příčin mezi stranami zdvihati ráčí. Dali památné. Relátorové: Hertvík Zeidlic z Šenfeldu, z pánův, a Krištof Vratislav z Mitrovic, z vladyk.

18. *Octobris*. V pondělí, ta pře podaná mezi p. Fridrichem Šleinicem a z Oderu tohoto soudu, vide supra 7. *Octobris**) doslyšaná, byla uvážena, než poněvadž by se tu strany pana Šleinice a Štorka pokuty JMCské dotýkati chtělo, ráčila JMCská k tomu povolení své dáti, aby na místě JMCské komora s nimi strany tý pokuty v smlouvu se dala a ráčila do soudu dáti oznámiti, aby mezi tím s vyhlášením vejpovědi bylo poodloženo. Pročež jsouc dnešního dne ta pře uvážena, byla od nejvyššího pana hofmistra a nejvyššího pana sudího sekrýty jejími zapčetěna a do deposití schována.

19. *Octobris*. V outerý, JMCská ráčila z kanceláře český Sixtovi Palmovi Močidlan-skému, impresorovi v Novém Městě Pražském, (který na poručení JMti od několika neděl v Novém Městě v vězení za níže jmenovanou příčinou zůstával), poručiti, aby pro nařklivý, hanlivý, důtklivý, bouřlivý a zřízením zemským těžce zapověděný spisův, kteříž se od něho

*) Str. 39.

mandáty jmenují, písní a k tomu podobných věcí tištění, před JMCský nejvyššími ouředníky a soudci zemskými stál a proč jest takový nenáležitý, nařklivý, hanlivý a bouřlivý věci tiskl, se spravil. Pročež byl od rychtáře Novoměstského do soudní světnice přiveden a do šraňkův postaven. Byly ty spisy a ty věci všecky od nejvyššího pana kanclíře z kanceláře přinešeny a od deklamátora na katedře zjevně čteny; a mezi jinými byl jeden spis, kterému byl dán titul: Mandát pána a spasitele našeho Ježiše Krista; item, jedna píseň velice důtkliva a hanlivá o dobývání pevnosti Kaniže proti papeži, jezuitům, mnichům a Vlachům. — Když ty věci všecky byly přečteny, on Sixt Palma sám mluvil, k některým z nich jest se přiznal, a zastával, že jest se skrze to ničeho nescestného nedopustil a jestliže jest v čem pod jednou přijímající dotekl, že jest to činiti nepočal, než že jsou jemu k tomu příčinu dali, zvláště *nebožtík* Václav *Brosius*, děkan v Jindřichovém Hradci, v jednom spisu svým, který proti pod obojí způsobou přijímajícím vydal, že jest jak je pod obojí, tak jeho osobu obzvláště v tom spisu hanlivě dotekl. Některým pak těm spisům odpíral, že on je neskládal a nekomponoval, než toliko od jiných jemu k vytisknutí že dodány byly, a naposledy JMCskou a nejvyšších pánův ouředníkův a soudcův zemských v tom, co jest tak v tý věci z nerozumu svého učinil, se vši ponížností za milost prosil. Dosti vejslovně a vejmluvně mluvil. — Proti tomu prokurátor JMCské se ohlásil, poněvadž by se tu pokuty a trestání, JMCský jakožto králi českému náležitý, dotejkati chtělo, že JMtí osobu JMtcm poručena činí. A dal čísti zřízení zemské A. 32*). — Bylo to bedlivě uváženo a ne jednomyslně v potazu přimluvy šly; někteří a větší počet snášeli se: poněvadž ten jistý Sixt Palma velikých věcí se tu dopustil, skrze což by veliký nedorozumění a snad i bouřky a různice mezi stranami povstati mohly, tak jakž i paměti jsou, že toho času, když tak veliký roztržitosti v tomto království byly, že rovně takový mandáty jako tyto vytisknutý vyšly**); a že bez pochybnosti ty jistý spisy pod jménem mandátův vyšly na potupu a posměch těch mandátův, které JMCská vyhlásiti poručiti ráčila, o kterých zmínka se činí nahoře [12. Octobris]***) jsou vydány a že jest potřebí pro ostrach všech jiných, přísnou kázní příklad na tomto učiniti, tak jakž i administrátor konsistoře dolejší, pod obojí způsobou se spravující, sám některý spisy jeho do kanceláře český přinesl a jeho obžaloval. Pročež snášeli se, aby též jistý Sixt Palma byl ze všech měst Pražských vymrskán a z tohoto království vypověděn. — Jiní přimlúvali se, aby za některý čas do vězení dán byl a potom ven z království aneb nejméně z Měst Pražských vypověděn byl; poněvadž příklad jest nový, aby nejprve ne hned s takovou zuřivostí bylo příkráčáno, neb že by od takového vymrskání z těžkosti živ zůstal, a to jeho prohřešení aby poněkud jeho hlouposti a nerozumu bylo přičteno a víceji na milosrdenství, nežli na spravedlnost aby ohlédáno bylo. — Někteří pak (však v nejmenším počtu) přimlúvali se, aby toliko vůbec oznámeno bylo, že JMCská jej v své trestání bráti ráčí a tu, jakým trestáním dále JMt k němu přistoupiti poručiti ráčí, aby toho očekával: Poněvadž skrze takový oznámení dosti veliký strach všechněm se učiní a žádny nebude věděti, jaký trestání jeho dáleji

*) Ve vydání bratří Jirečkův str. 508.

***) Narážka na rok 1647, jenž na světlo vynesl množství „mandátů“ či pamfletů. Nejobšrnější zprávu o nich podal J. Jireček v Č. Č. M. 1875; o hojných dodatcích k nim, kteréž já jsem sebral, svým časem též zprávu učiním.

***) Str. 42.

očekávati bude, a skrze to že reputaci JMCské tím vážněji bude zachována a tu že se pozná, jestliže on bude se kořiti neb na to málo dbáti; a že v moci JMCské bude zůstávati podle vůle JMti k němu dále přistoupiti.

A poněvadž v tý věci nic zavřeno býti nemohlo, leč prvé všecko to JMCské (jsouc on obzvláště před vlastní osobu JMti obstaven) v známost uvedeno bylo, a podle JMti vůle a poručení, aby se potom zjevný oznámení stalo, nejvyšší pan kancléř šel k JMCské, aby všecka tato zdání *naše* z plného soudu JMti přednesl. A mezi tím v potazu jsme stáli a očekávali. A navrátivše se zase a jaká by vůle JMti v tom byla, *nám* oznámivše, čtyry osoby, dvě pod jednou a dvě pod obojí, z prostředku *našeho* jsme volili, aby takový poručení JMti v spis uvedli, kterýž potom zkorigovaný k zjevnému přečtení přišlo, totiž: poněvadž smlouvy mezi stavy království českého, co se víry pod jednou i pod obojí dotýče, to v sobě zjevně obsahují, že strana strany haněti, ani nic ku potupě malovati nemá a kdyby která strana stranu druhou haněla, kterak s tím král JMt, páni a vladyky ráčí naložiti, to že má býti při JMti vůli. Nad kterýmižto smlouvami a starobylou svorností a láskou jedné i druhé strany JMCská obzvláště milostivou ruku vždycky držeti jest ráčil; nicméně také i nejvyšší ouředníci a soudcové zemští i všickni stavové tohoto království toho jsou všelijak šetřili, aby takové, tomuto království potřebné a užitečné smlouvy v své celosti bez porušení zůstaly a držány byly. Proti kterýmžto smlouvám, zřízením zemským utvrzeným, on Sixt Palma toho jest se dopustiti a spisy, kteréž on jmenuje mandáty, i písně nenáležitě, hanlivé a vysoce zřízením zemským zapověděné tisknouti směl: protož pro takovou jeho nevážnost a všetečnou svévolnost JMCská jej v svý trestání bráti ráčí, tak, aby ihned v místo jemu ukázané šel a tu, jakým trestáním dále JMCská k němu přistoupiti poručiti ráčí, toho očekával. Dále pak také JMCská impresorům i jiným všem lidem vůbec přísně poroučeti ráčí, aby se žádný více a dále o takové a k tomu podobné, všetečné, nenáležitě, bouřlivé věci nepokoušel, strany druhé, tak jak zřízení zemské vyměřuje, nehaněl, ani v ničemž, což se víry křesťanské pod jednou a pod obojí dotýče, jedni druhé nepotupovali. Nicméně ty všecky vnově tisknuté spisy a písně, kteréž ne pro vzdělání křesťanského náboženství, než více pro příčinu nějaké nesvornosti a zlých nesrozumění tiskněny jsou, kdož je koliv za sebou mají, spáliti, zkaziti a v nic přivésti, aby pod skutečným a přísným trestáním, kdo by se tak nezachoval, povinni byli. Relátorové: Wolf Novohradský z Kolovrat na Lnářích a Vopálce, nejvyšší sudí dvorský království českého, Hertvík Zeidlic z Šenfeldu, z pánův, Křištof Vratislav z Mitrovic a Ctibor Tiburcí Žďárský ze Žďáru.*)

Po přečtení toho poručení bylo od nejvyššího p. sudího oznámeno, poněvadž ty dva sněmem přidaný dni již vyšly, aby se strany víceji na ně nebezpečily, než při budoucím soudu každý na svou při aby očekával; a tak soud byl dokonán a vzdán.

Poněvadž jest on Jiřík Audrcký z Audrče vedle supplikací své toho, aby se Jan Pacovský z Libína při přijímání a zase odvozování s dobřejmi vólemi tý jistoty, od Fridricha Šleinice Albrechtovi Štrauchovi na summu 1500 kop gr. čes. svědčící, jakého neřádu dopustiti měl, ani také Václav Magrle z Sobíšku bez vědomí a proti vůli jeho tu při strany druhé

*) Srovnej s tím *Jirečkovu Rukověť* I. 102 a II. 73. Palmovy inkriminované mandáty patří ku vzácnostem; písně hanlivé o porážce u Kaniže nikde jsem se nedobral. — S processem tímto ostatně srovnati sluší vypravování *Škálovo* I. 88 a násl.

jistoty, od téhož Fridricha Šleinice témuž Albrechtovi Štrauchovi učiněné, a od něho Janovi Pacovskému a zase od něho Jana Pacovského jemu Jiříkovi Audrckému odevzdané, k sobě přijavši, o své újmě jí se ujímal, podle práva ničímž neprovedl, nýbrž on Václav Magrle to jest ukázal, že jest on Jiřík Audrcký o touž při nejednou promluvení s ním Václavem Magrle i s jinými měl a v tom se ohlašoval, kdyby viděl, že se též summa, v též jistotě zapsaná, k ruce sirotkům, po Melicharovi Štrauchovi pozůstalým, obdržeti moci bude, že by k té při státi chtěl: z těch příčin dává se jemu Janovi Pacovskému z Libína a Václavovi Magrlovi z Sobišku, proti němu Jiříkovi Audrckému z Audrče za právo tak, že jest též své supplikaci na těžkost jejich tak bezprostředně JMtem podávati a jich tím, čímž vinni nejsou, dotějkati neměl. Ješto, kdyby to, v čem jim tak vinu dával, na ně byl provedl a ukázal, tehdy pokuta náležitá slušně by jich byla následovala. A protož aby on Jiřík Audrcký nejvyššímu sudmu království českého svou čest a víru slíbil, při budoucím soudu se zase před JMtmi postavil, veš mu to dále od JMtí obráceno bude, tím se spraví. Dali památné. Relatorové: Hertvik Zeidlic z Šenfeldu a Václav Ples Heřmanský z Sloupna.

V kanceláři.*)

26. *Novembris*. V outerej po sv. panně Kateřině, jsouc všickni páni ouředníci a soudcové zemští od JMCský, každý obzvláště skrze psaní, sem do Prahy k tomuto dni obesláni, aby se v kanceláři najíti dali, že tu dále příčinu obesláni mají vyrozuměti: což na milostivý poručení JMCské, sjedouce se téměř všickni, byla dnešního dne ráno v kanceláři rada držena. Předně JMCská skrze nejvyššího pana kanclíře ráčila dáti oznámiti, že za mnohými slušnými a nevyhnutelnými příčinami a potřebami ráčí chtíti dáti sněm v tomto království rozepsati; pročez že by JMt ráda věděti ráčila, který čas a den jistý nejpříhodnější mohl by k tomu obrán býti; a pokud by možný bylo, že by JMt ráda viděti ráčila, aby ještě před vánočními svátky mohl držán býti. Bylo to uvažováno, každý svý zdání povídal, a na tomto téměř všickni se snášeli, že JMCská, jakožto král český, ráčí tu moc míti, kdykoliv ráčí chtíti podle svý libosti sněm v tomto [království a zemím k němu příslušejícím] dáti rozepsati, než poněvadž toho vždycky proto šetřeno bylo, aby k takovému času byl rozpisován, k kterému by obyvatelé tohoto království tím snázeji také přijeti mohli, tak aby tím s větším počtem a s větší vážností držán býti mohl, pročez že nejpříhodnější čas k tomu zdá se býti léta nejprv příštího 1603 asi 27. neb 28. Januarii, tehdáž, když rovně soud komorní začne se držeti, že jak páni raddy soudu komorního, tak lidé k svým přem a soudům beztoho budou museti sem přijeti a že na soudu komorním, nejsouc mnoho při na slyšení, malá překážka soudu a lidským spravedlnostem tím sněmem by se stala, a že i podle sněmu držán býti soud bude moci; a tak že v tom času tím snázeji a vzácněji sněm bude moci konán a řízen býti. Neb minulého roku že se to dobře spatřilo, když sněm nečas před soudem komorním byl rozepsán a položen, že téměř žádní se nesjeli; musilo se o některý den s proposicí prodlíti, až se někteří sjeli. Před svátky vánočními že možný není, aby mohl držán býti, poněvadž čas k tomu již jest příliš krátký, neb nejméně 6 neděl prvé, nežli se drží, musí býti rozepsán, do všech

*) Odtud opět od jiného písaře rukopis jest psán.

krajův tohoto království rozeslán, aby všickni o tom věděli; sice nevědouc a nesvolíc, berně dávati potom by se spečovali. Než vidouc v čas každý o tom, kdo nepřijede, jeho škoda; co se svolí, tak dobře dáti musí, jakoby při tom byli.

V druhý příčině radda byla držána: JMCská ráčila opět za to žádati, aby, poněvadž jak na přechovávání nemalého počtu lidu válečného přes celou tuto zimu v pevnosti Peštu a v jiných okolních zámcích a pevnostech, který nepříteli Turku od našich vzaty jsou, taky na abdankování lidu válečného velikou summu peněz potřebovati ráčí, a nemohouc k tak spěšný a velice důležitý potřebě nikde jinde v peníze se objíti, aby soud zemský ty berně a tu pomoc, kteron na budoucí rok skrze sněmovní snešení uvolili se dáti, tento rok ještě a ihned nyníčko anticipirovali, je vybrali a JMCský položili. Na tento artikul jednostejně *jeme* se snášeli, na prvnější odpověď *naše* v jednostejně příčině (vide supra 5. Junii*) jsme se odvolávali, a mimo to že nic možného není *nám*, mimo sněmovní snešení, učiniti; než poněvadž brzy sněm býti má, že JMCská ráčí to moci tehdáž při stavích vyhledávati a mezi tím nejvyšší direktorové berní, mohou-li se kde v peníze objíti a se vdlužiti, že to mohou učiniti a potom zase z berní ty dluhy zaplatiti. Byla tato *naše* zdání a snešení, (podle obyčeje všech jiných rad, který se v kanceláři držívají, [jakž i od sekretáře každého hlasy s pilností zapisovány bejavají], od sekretáře Menciusea**) pilně poznamenána, na německo přeložena a skrze nejvyššího pana kanclíře JMCské přednešena.

Strany tohoto druhého artikule bylo na tyto *naše* odpovědi přestáno, než strany prvního: poněvadž kdyby tak pozdě sněm v tomto království měl býti rozepsán, v jiných zemích příslušejících, jako v Moravě, v Slezště, v vrchních i dolejších Lužicích příliš pozdě musili by sněmové držání býti, JMCská za těmi příčinami zdání *naše* neráčil sobě oblíbiti, než aby sněm dřívěji, totiž 7. Januarii léta nejprv příštího 1603 rozepsán v tomto království byl, ráčil milostivě poručiti.

Item, pan prokurátor JMCský p. Jakub Menšík radil se *s námi*, poněvadž v tý při mezi nebožtkem panem Zikmundem z Ditrichšteina a p. Karlem z Žerotína a tím Vlachem Givan (sic) Batista Pierem nemalý pokuty JMCský dotejkati by se chtělo a skrze smrt p. z Ditrichšteina, že tím by již ta pokuta chtěla udušena býti, a on Batista Vlach, že v svém pře vedením ne tak dostatečně, jak by náleželo, pokuty JMCský zastával a prokazoval, a tu všecky ty artikule, skrze který by táž pokuta mohla provedena býti, jak by to mělo býti zastáváno a co by naproti tomu mohlo zase odpovídáno a vedeno býti [nestalo se], radil se, mohla-li by JMCská před vejpovědí tý [vyslyšaný] pře, jeho pana z Žerotína znovu obeslati a strany tý pokuty na něj to prokazovati, dokládajíc, že v takových příčinách obyčejně prokurátoři JMCské prvé, nežli co začali, raddu s nejvyššími pány ouředníky a soudci zemskými o to brávali; neb kdež oni radili, dobrá naděje k té pře obdržení bejvala, [též naproti tomu]. Bylo to bedlivě uvažováno a jednomyslně *jeme* se snášeli, že jest to věc neobyčejná a proti právu, po při zavřetí a vyslyšení aby takový obeslání státi se jmělo. Pročež že se k tomu raditi nemůže, než raději aby JMCská tu při vyslyšanou mezi panem z Žerotína a tím Vlachem ráčila poručiti uvážiti a vejpověď učiniti. Jestli že se tu jaká pokuta JMti vyhledá, že nebude potřebí

*) Str. 37.

***) Jana.

jinýho obeslání; pakli že ne, tehdy že to vždycky při vůli JMti bude, dáleji skrze obeslání svý takový pokuty vyhledávati anebo tak zanechati. Bylo na tý raddě přestáno.

V zeleným pokoji při revsích.

Soud dvorský a komorní těmi raddami a osobami stavu panského a rytířského byl dosazen, jakž nahoře poznamenáno jest, (vide anno 1601, 27. Novembris *), kromě tato proměna při nynějším soudu byla, totiž že pan Zigmund Smiřický a pan Jan Rudolf Trčka vzali od soudu odpuštění, (tak jak zřízení zemský každému to propůjčuje, když rok vysedí, že potom podle libosti svý může odpuštění vzíti). Na ta místa byli zase čtyři dosazeni: z stavu panského pan Adam starší z Waldšteina a pan Jaroslav Bořita z Martinic, z stavu rytířského pan Matyáš Štampach a pan Jiří Gerstorf.

Po vyjití soudu komorního podle sněmovního snešení na revisi bylo nastoupeno a ty tři dni: v outerý, v středu, v čtvrtek 27., 28., 29. *Novembris* po sv. panně Kateřině revisi byly přehlídovány, uvažovány a třetí den vejpovědi na ně byly vyhlašovány; pět jich bylo uváženo a v jedný toliko vrchní právo poněkud napraveno, totiž v tyto:

Jakož jest rozepře interlokuterní vznikla při právě Starého Města Pražského mezi Martinem Švejcarem z Norumberka s jedné a Burianem Chotounským, Janem Němcem z Tlaukova, Jiřkem Malún z Litomyšle, s Šimonem židem, sklenářem z Brandejsa, a Josefem Černým židem, svědky od téhož Martina Švejcara narčenými, (kteroz jest on Martin, že by křivě, falešně a nepravě proti němu v té rozepři, kterouž při témž právě s Barochem a Izaiášem, židy z Litomyšle, též Bernartem sklenářem a Benjaminem, židy z Prahy, z strany loupeže na svobodné silnici JMCské, mu svědčiti měli, nařekl), co se svědkův, od něho Martina Švojcara v městě říšském Wezlaru proti týmž narčeným svědkům vedených, dotýče, z strany druhé. Kdež pak při témž právě Starého Města Pražského mezi nadepsanými stranami takové oznámení se stalo, že taková svědkové v dotčeném městě říšském Wezlaru, ku potřebě jemu Martinovi Švejkarovi vedení, čtení býti mají. Ale když jsou výš jmenovaní svědkové narčeni, na témž oznámení jich purkmistra a konšelův Starého Města Pražského přestati nechťeli, nýbrž se v tom k vrchnímu právu před raddy JMCské nad appellacemi zřízené odvolali, ty jsou dotčené JMCské raddy takové oznámení jich Pražan Staroměstských, mezi stranami učiněné, reformovali tak, že taková svědkové v častopsaným městě Wezlaru proti týmž nařízeným svědkům bez processu právního zavedení, čtení a publikování býti mají, s tím však při zavírce též reformací doložením, chtě-li by on Martin Schvejkar sobě dále jaké svědky ku potřebě své vésti, zachovajíc v tom pořád práva, jak kde v kterém místě proces právní ukazuje, volnosti práva v tom že užiti má. Na kteréžto reformací jedna ani druhá strana přestati nechce, v tom jsou se před vlastní osobu JMCské na revisi odvolali, JMCskou za to ve vší poníženosti poddaně prosíc, aby JMCská v acta té pře nahlídnouti a v tom je milostivě opatřiti ráčil, jakž příčiny takového jeho (sic) odvolání to v sobě obsahují a zavírají. Tu nejjasnější a nejnepřemoženější kníže a pán, pan Rudolf II., volený z boží milosti římský císař, uherský, český král, oc, jakožto král český, majíc při sobě nejvyšší ouředníky a soudce zemské, tož raddy své, ráčil jest v acta té pře, též v oznámení na právě Starého Města

*) Str. 17.

Pražského mezi stranami učiněné, i také v reformaci téhož oznámení, nahlédnouti, a toho všeho pilně povážiti ráčív, takto o tom JMCská vypovídati ráčí: Poněvadž jest se toho z act této pře najíti a vyhledati nemohlo, aby se nadepsaným stranám tím JMCské radd nad appellacímí zřízených, toho oznámení, na právě Starého Města Pražského učiněného, napravením jaké skrácení a ublížení státi jmélo, z té příčiny JMCská toho při takovém dotčených JMCské radd nad appellacímí zřízených, téhož oznámení na právě Starého Města Pražského učiněného, napravení zůstaviti, však ten závěrek v též reformaci doložený, chtěl-li by on Martin Švejkar sobě dále jaké svědky ku potřebě své vésti, zachovaje v tom pořád práva, jak kde v kterém městě process právní ukazuje, že v tom volnosti práva užítí má, poněvadž jest to patrncé proti právu a zřízení zemskému, aby se kdo v své při pozačatou rozepří opravovati mohl, vyzdvihovati ráčí. Dal památné. Stalo se v pátek po sv. Kateřině léta 1602.

V témž zeleným pokoji při sročených přech.

2. *Decembris.* V pondělí po sv. Ondřeji apoštolu Páně, po vyřizených revisích na sročený pře před vlastní osobu JMCskou, jakožto krále českého, bylo nastoupeno a zavoláno. A ihned přišla k slyšení pře sročená mezi p. Janem Novohradským z Kolovrat a p. Václavem Plesem Heřmanským z Sloupna, jakožto purkrabím Karlšteinským [a držitelem téhož hradu], z strany svrškův a nábytkův, kteří při zámku Karlšteinu, při dvořích k témuž zámku náležitých, po smrti někdy pana Joachyma Novohradského z Kolovrat, purkrabí Karlšteinského, pozůstaly, k nimž se on, pan Jan z Kolovrat, jakožto syn a dědic po témž panu Joachymovi z Kolovrat pozůstalý, právo a spravedlivost míti pokládal. Pan Pleský dal k zdvižení mluviti; druhá strana toho hájila, poněvadž na tý věci nemálo záleží a kdyby smrt v to vkročila, že by tu k velikému skrácení musil přijíti, obzvláštěně dajce artikul sněmovního snešení léta 1575, o uzavování se v statky bezprávně, přečísti, žádala, aby hlavní pře předce slyšána a spravedlivou vejpověď podělana byla. Bylo to uváženo a nalezeno, že nemá k zdvižení přijíti, než že ihned na hlavní při nastoupeno býti má, což se i stalo; začata byla slyšeti.

3., 4. *Decembris.* V outerej a v středu, ta pře mezi p. Janem z Kolovrat a panem Václavem Plesem ty oba dva dny byla slyšána a doslyšána.

6. *Decembris.* V čtvrtok, táž pře byla uvážena a tato vejpověď se stala: Poněvadž jest se to z průvodův této pře vyhledalo a našlo, že dvůr zadní, řečený Poučnick s dědinami, lukami, dvůr v městečku Hostomicích s pivovarem, sladovnou, s dědinami, lukami, v městečku Milín s pivovarem, sladovnou, s dědinami, lukami, mlejn Klužickéj s dědinami, lukami, s pilou vnově vystavenou, mlejn ke dvoru Milínskému vnově vystavený, na kteréžto dvory a mlejny on pan Jan Novohradský z Kolovrat, žeby jemu po témž panu Joachymovi Novohradským z Kolovrat náležeti měly, se potahoval, prve k zámku Karlšteinskému, nežli jest někdy pan Joachym z Kolovrat v držení a užívání téhož zámku a statku k němu příslušejícího vešel, již byly a náležely, též ti mlejnové k opravování a vystavení za času užívání důchodův téhož statku od téhož někdy pana Joachyma z Kolovrat přišli, z těch příčin takový nadepsaný dvorové a mlejnové se jemu Václavovi Pleskému Heřmanskému z Sloupna, jakožto purkrabí Karlšteinskému i budoucím purkrabím Karlšteinským a tak témuž zámku Karlšteinu na čas potomní se prisuzují. Co se pak dvoru Dobříčského, právem manským k témuž zámku

Karlšteiskému příslušejícího, dotýče, poněvadž jest se to vyhledalo, že jest dotčený někdy p. Joachym Novohradský z Kolovrat týž dvůr za své vlastní peníze sobě k vlastnímu svému jmění a užívání od Jiřka Dobříšského koupil, ten dvůr se jemu, panu Janovi Novohradskému z Kolovrat, jakožto vlastnímu synu a nápadníku statku, po něm panu Joachymovi Novohradskému z Kolovrat pozůstalému, přisuzuje, tak aby on týž dvůr bez všelijaké překážky jeho Václava Plesa Heřmanského z Sloupna, purkrabí Karlšteinského, prodati mohl, však nejinak, nežli pod právo, povinnost a služebnost manskou, jakž jest předešle k zámku Karlšteinu náležel a náleží. Však co se v manství v Smolotěch, v Vonolustech, v Želkovicích, Polednovské (sic), kteráž by na téhož pana Joachyma Novohradského z Kolovrat připadnouti jměly, kterýchžto on pan Jan Novohradský z Kolovrat, nicméně i peněz gruntovních, kterýž by po sirotcích odemřelých i jinak na dotčeného pana Joachyma Novohradského z Kolovrat právem odoumrtním připadly, žádá míti, i poněvadž jest on pan Joachym Novohradský z Kolovrat sobě toho z strany týchž manství za živobytí svého k místu nepřivedl, z té příčiny týchž manství ani peněz odoumrtních, kteréž od času jeho sjetí prostředkem smrti z tohoto světa klásti měli, užítí nebude moci; však co jest takových peněz odoumrtních i jinak na něho připadlých za živobytí jeho kladeno býti mělo a zadrženo jest, těch on pan Jan Novohradský z Kolovrat užítí má. Z strany pak svrškův a nábytkův od obilí, dobytkův koňského pohlaví, i jiného všelijakého, též sladův, tenat i jiných rozličných svrškův a nábytkův, též dluhův, kteréž se on pan Jan Novohradský z Kolovrat za lidmi poddanými, k zámku Karlšteinu příslušejícími, míti pokládá, nicméně co se též střelby veliké na kolech ručních větších i menších, též zbroji, pancířův a jiné municí a nástrojův vojenských dotýče, aby strany před ouředníky pražskými menšími desk zemských na zejří svatých Fabiana a Šebestiana nejprve příští stály a což tu koliv on pan Jan Novohradský z Kolovrat, že by za ním Václavem Plesem Heřmanským těch svrškův a nábytkův mimo ty svršky a nábytky, kteréž jemu tu při témž zámku vedle sněmovního snešení za 500 kop gr. zanechatí má, pozůstávalo, na schválení týchž ouředníkův provede a prokúže, ty on Václav Ples Heřmanský jemu panu Janovi Novohradskému z Kolovrat dáti, též k dluhům, kteří by se spravedlivě vyhledaly, od lidí poddaných svých, náležitě a spravedlivě dopomoci.

Nicméně i střelbu tu, což by se jí, však mimo náklad z peněz zemských sněmem svolených, i také mimo to, což jich na zámku Karlšteině, když jest on pan Joachym Novohradský z Kolovrat k správě přistoupil, našlo, též mimo ty válečné nástroje, na kteréž jsou se lidé poddaní k témuž zámku náležející složili, a to ukázáno a provedeno bylo, odvésti jest povinen, a to konečně ode dne průvodu takového ve dvou nedělích pořád zběhlých.

Násada pak rybničná, též vosení a obilí na zimu vysíté, to se při něm Václavovi Plesovi Heřmanským zůstává. Jakož ani nákladův na most u dvora Pončnického, též na jiné dvory a pivovary, na pole a luka i ovčín, týž Václav Ples Heřmanský z Sloupna jemu panu Janovi Novohradskému z Kolovrat nahražovati, poněvadž za času jeho pana Joachyma Novohradského z Kolovrat držení a užívání téhož statku vynaloženy jsou, není povinen. Však revers téhož pana Joachyma Novohradského z Kolovrat, kterýž jest jemu Václavovi Heřmanskému, jakožto druhému purkrabí Karlšteinskému, pod svou pečeti od sebe dal, on Václav Ples Heřmanský jemu panu Janovi Novohradskému z Kolovrat navrátiti a v ruce jeho odvésti jest povinen, a to konečně od dnešního dne ve dvou nedělích pořád zběhlých.

A poněvadž jest se také to vyhledalo a našlo, že jsou registra, do kterýchž se statkové a spravedlnosti manův i také jiných lidí poddaných, k témuž zámku Karlšteinu příslušejících, vpisují, mezi jinými vlastními jeho pana Jana Novohradského z Kolovrat potřebami, i také cimbál od hodin, z zámku Karlšteinu na zámek Buštěhrad odvezeny, takové registra i ten cimbál on pan Jan Novohradský z Kolovrat jemu Václavovi Plesovi Heřmanskýmu na zámek Karlštein dodati i také ložní šaty, též cínové i kuchynské nádoby, kteréž tam na zámku Karlšteinu jsou, podle svého vlastního uvolení zanechati má, a on Václav Ples Heřmanský sobě to tak, aby tu věci ty na zámku Karlšteinu bez umenšení na časy budoucí zůstávaly, do inventáře vepsati a téhož inventáře hodnověrný vejpis, pod pečeti svou a s podpisem vlastní rukou svou, mezi tímto časem a soudem zemským, složiti bude povinen. A jakož jest on pan Jan Novohradský z Kolovrat při vykazování svrškův a nábytkův, kterýchž by podle sněmovního snešení do 500 kop gr. při hospodářství zámku Karlšteinského něco na vobílí a píci zanechati chtěl, takové obilí, aby nic dražejí nežli jeden strych žita XXX gr., jeden strych hrachu též po 30. gr., jeden strych pšenice po 30. gr., ječmene a ovsa jeden strych po X gr., vůz pak sena nebo votavy po 30. gr. a jiné pošty podle pošacování komisařův, na to na onen čas sněmem obecním nařizených, jakž v jistej popis od nich uvedeny jsou, šacovány a položeny byly. Naposlody, kdež jest sobě také týž pan Jan Novohradský z Kolovrat stěžil, kterak by někteří manové, k témuž zámku Karlšteinu náležející, nějaké peníze ze sklepu hejtmána, i také obilí suté ze dvorův, vzíti, nicméně opat kláštera Sv. Jana obilí v stozích ode dvora Dobříčského odvésti dáti jměl, i bude-li on pan Jan Novohradský z Kolovrat k nim o to pořadem práva hleděti chtíti, právo se jemu v tom nezavírá. Dal památné.

Leta Páně 1603.

Na sněmě [obecném v soudní světnici.]

9. *Januarii*. Ve čtvrtek po památce svatých Tří králův sněm obecní začal se držeti. Poněvadž co v soudu zemským *sedím*, při žádném sněmě *jsem* přítomen *nebyl*, až nejprvé při tomto, za tou příčinou co se při něm [každodenně] vedlo, radilo [a jednalo], to nejprvé tnto poznamenávám. JMCská, jakožto král český, neráčil sám přítomen bejti, než ráčil k sobě povolati čtyry osoby z stavu panského, tři stavu rytířského a dvě stavu městského: totiž JMt pána a vladaře domu Rožmberského, nejvyššího pana hofmistra, nejvyššího pana komorníka, nejvyššího pana sudího z pánův, nejvyššího pana písaře, p. podkomořího království českého, p. Krištofa Vratislava z vladyk, primasa a kancléře staroměstského z měst, kterýmžto osobám ráčil JMCská v spisu proposicí sněmovní podati, [zavolajíce potom k sobě obzvláště] nejvyššího p. hofmistra a nejvyššího p. [komorníka]*) za direktory sněmu je naříditi.

[Přijdouce JMti do soudní světnice a posadíce se, nejvyšší p. hofmistr ke všem třem stavům pospolu shromážděným řeč učinil, poněvadž při takovém obecném, velkých věcí se dotýkajícím jednání obzvláštní pomoci a požehnání božího zapotřebí jest, pro lepší dosažení toho

*) Původně stálo: *sudího*.

že jsou předkové naši v podobných příčinách vždycky nejprvé do kostela hlavního sv. Víta chodili, při mši svaté a službách božích boha vzývali a vroucně žádali, což že i nyní tolikéž se stane; kteří z JMtí budou chtít tam jít, že při vůli JMtí to pozůstává a kteří nepůjdou, aby se neráčili rozcházeti, než tu posečkati, až se zase navrátí. — Při navrácení a do lavic zase posazení], proposicí [sněmovní], při přítomnosti všech tří stavů, skrze deklamátora na katedře vůbec čtena byla. Bylo pospolu z stavu panského osob přes dvaceti, z stavu rytířského přes čtyřiceti a z měst dosti veliký počet. V níž tato žádost a tyto artikule obsaženy byly:

Předně: Poněvadž JMCské na vychování a placení lidu válečného roku pominulého svolené pomoci a daně nevystačovaly, na nynější 1603 rok ještě vystávající berně 140.000 tolarův se vdlužiti a anticipovati musel, aby stavové těch 140.000 tolarův na sebe k placení přijali.

Druhé: Dva tisíce koní zbrojných, arkabuzírův, a dva regimenty knechtův, každý ze 3000 v poli proti Turkům za 6 měsícův, to jest od 15. dne měsíce Máje až do 15. Novembris, nepočítajíc v to přitažení a odtažení, na svůj náklad, mimo předešlého sněmu svolení, pomoc svolili.

Třetí: Pštolunk aby srovnali s JMCské pštolunky.

Čtvrté: Po zaplacení od stavův těch 140.000 tolarův anticipovaných JMCská stavům od svolených kontribucí, daní a pomoci, kromě berně domovní a posudního, na týž 1603 rok příšlých, upouštěti ráčí, aby stavové z týchž berní a pomoci vychování výš psaného lidu svého válečného požití mohli.

Páté: Po zaplacení těch 140.000 tolarův, pokudž by žádost JMCské naplněna býti nemohla, aby dvakráte sto tisíc na vychování lidu válečného extraordinárního, kteréhož JMCská přes tuto zimu do 8000 jízdného i pěšího chovati ráčí, svolili.

Šestá: Terminové k vybírání svolených pomoci předešlým sněmem poněvadž jsou prodloužení, k placení a obdankování lidu velmi nepohodlní, pokudž by těch terminův zjinačiti nemohli, aby k vybírání a složení takových dvakráte sto tisíc jiné termíny, totiž: k sv. Jiří, k sv. Trojici, k sv. Vavřinci, k sv. Václavu a k sv. Havlu obrali a ti terminové mimo dvě a nejdál tři neděle netrvali.

Sedmé: Berně, pokudž možné, na široké minci a hodné aby odvozovány byly.

Osmé: Pokudž by lid z tohoto království veřejně proti nepříteli vypraven bejtí měl, aby z té vejminky, předešlými sněmy učiněné, upustili, a takové podomovní berni sobě nevyráželi, nýbrž zouplna na placení lidu hraničnému, tak aby skrze neplacení některý zámek hraničný nebo pevnost ztracena nebyla, aby táž podomovní berně předce vycházela.

Deváté: Od té druhé výminky, strany škod, mustrunky a durchcuky od lidu vojenského léta 1602 učiněných, aby upustili.

Desáté: Aby stavové k předešlým šesti grošům na každý větel piva bílého i ječného, což by ho navařeno bylo, ještě dva groše česká, tak aby z každého větele po 8 gr. č. až do vyjití předešlého svolení, vycházelo.

Jedenácté: Fortelové všelijací, při odvozování posudního i v přiznávání se z várky a pivovarně, aby se zastavili, a pivovarové po krajích aby sečtení byli, a v lepším řád takové svolení aby uvedeno bylo.

Dvanácté: K poddaným svým že se zouplna nepřiznávají někteří, ne sami a i ouředníci jich, též z lidí k ouřadu nejvyššího purkrabství pražského a k hradu Karlšteinskému příslušících, že se nepřiznávají, tudy že berně nemálo uchází, to aby se opatřilo.

Třinácté: Strany restantův berní podomovní od léta 79 až do léta 95 aby stavové příhodné prostředky obrali, kterak by ti restantové mohli zvyupomínání bejti.

Čtrnácté: Vejběřel časné aby berně vybírali a počtové od nich aby se podle sněmu neprodleně přijímali a restantův nedopouštěli, a takové berně u přítomnosti osob od JMCské nařízených aby časné v jisté místo odvozovány byly.

Patnácté: Strany drahoty řemeslníkův, též vyzdvižení hor a kovův, též vybití zlé mince, srovnání práv městských s zřízením zemským i jiné artikule, předešlými sněmy nařízeny, aby k svému vyřízení přijíti mohly.

Šestnácté: Stavové komisaře aby z sebe volili, kteří by s Loketskými, Chebskými a Glatskými o podobnou pomoc předešlé svolení (sic) jednali.

Sedmnácté: Berně z peněz předešle svolená, poněvadž se jí na malé a v skrovnosti scházejí, a mnozí že veliké summy na úrocích mají a dosti málo z toho dávají, aby to opatřili, aby JMCské prokorátor z tej pokuty, kteráž by obecním sněmom vyměřena byla, toho každého vinití mohl.

Osmnácté: Domové panští, rytířští i měšťtí ve všech Městech Pražských aby se sčítali, též i duchovním náležití, po všech právích, též i kominové, zde i po krajích, popsáni aby byli, a též popis při berní pro správu zůstával.

Devatenácté: K soudu zemskému zase dva neb tři dnové aby přidáni byli do tří let pořád zběhlých.

Dvacáté: Strany vození soli z Bavor sem do tohoto království, že JMCská co nejdříve ten artikul k místu a konci přivésti chtějí ráci.

Po přečtení tý proposicí každému stavu jeden exemplář a přípis jí dán jest a k uvázení těch věcí do příštího dne do 8. hodiny na půl orloji ráno jest odloženo.

10. *Januarii.* V pátek, stav panský podle obyčeje starodávneho do soudní světnice jsme se sešli a ty přednešený artikulové uvažovali. Stav rytířský v zeleném pokoji a stav městský v pokoji, kde svědomí přijímávají, zůstávali a na naše snešení očekávali. A na tomto jsme se společně snesli, toliko pospolu dvanácte osob nás bylo, [a to za příčinou tou, že jsme pozdě teprva o poledni se sešli, byvše nejvyšší páni ouředníci tak dlouho v kanceláři, a jiní z pánův u pana Rudolfa Trčky a jinde u jídla byli]:

Snešení na 1. 2. 3. 4. a 5. artikul: Co se těch nejprvnějších 5. artikulův dotejče, poněvadž na nich největší podstata záleží a jeden z druhého pochází, ačkoliv prvnější svolení téměř mimo možnost naši jest, však vidouce tak veliký a nevyhnutelný potreby toho býti a poznávajíce jak své, tak tímč i všeho křesťanstva veliké nebezpečensví, ku příkladu jiným, poněvadž JMCská i sněm říšský rozepsati jest milostivě poručiti ráčila, ke všem těm předešle na tento rok svoleným pomocem ještě na tento rok o tuto velikou pomoc jsme se jednomyslně snesli, totiž, aby kdožkoli jaké lidi poddané mají, z každého gruntu neb z každého člověka poddaného osedlého, nepotahujíce téhož člověka v to, než sám každý z měsce svého vlastního, ještě za tento rok toliko po půl kopě míšenský na dva termíny rozdílne, na sv. Jiří polovici a na sv. Havla druhou polovici, aby skládali; každý ten, kdož peníze na úrocích má,

by pak podle toho i statek pozemský měl, aby z každého 1000 kop míš., co by tak mimo dluhy své týchž peněz na úrocích měl, 3 kopy míš. za tento rok toliko, na dva rozdílné termíny, polovici první pondělí po sv. Trojici a druhou polovici na den sv. Havla, s listy přiznávacími dáti povinen byl. Než vdovy, nebo jiní chudí lidé, že by více statku nežli jednom do 2000 kop míš. jmění svého na hotových penězích neměli, ti se v to nepotahují.

Item, každý poddaný osedlý a kdyby z gruntu zběhlí byli, každá vrchnost téhož gruntu, po 24 gr. míš. na dva termíny rozdílné, polovici na sv. Bartoloměje a druhou polovici na sv. Mikuláše, dáti povinni aby byli. Pražané pak a všecka jiná města, kteříž třetího stavu užívají, též sbírky ze všelijakých rozličných věcí, z kterých minulého sněmu sbírky se svolily, na tento rok, mimo první svolení, aby polovici všeho toho na dva rozdílné termíny dáti povinni byli. A tak že JMCská skrze takové svolení ráčí se na jistou summu peněz moci bezpečiti a takovou summou že ráčí moci podle své vůle a libosti, jak na zaplacení dluhův anticipovaných, tak na vychování lidu válečného obrátiti.

Snešení na 6. artikul: Terminové k vybírání svolených pomoci, předešlým sněmem nařízení, že změnění a zjinačení býti nemohou a v tomto nynějším sněmě, jak nejlépe trefiti se bude moci, že budon nařízení.

Sedmé: Ačkoliv široké mince nynějšiho času v tomto království málo se nachází, však že bude se snažiti každý jakou nejlepší bude moci, aby takovou odvozoval.

Osmé: Kdyby lid z tohoto království veřejně proti nepříteli vypraven bejti měl, z té vejminky, předešlými sněmy učiněné, že se nikoliv za mnohými hmotnými příčinami upustiti nemůž, zvláště, poněvadž aspoň ta vejminka zdržuje, že ne tak lehce k veřejnosti přichází, a kdyby přišlo, aspoň tehdy to polehčení strany domovní berně poněkud napomáhá.

Deváté: Tolikéž od té vejminky upustiti že možné není, neb beztoho že veliký škody těmi mustrunky a durhcuky od lidu vojenského v tomto království každoročně se činí a k malý náhradě zase se přihází a ovšem tím víceji by se to dalo, kdyby ta vejminka nebyla; ale JMCské tím že nic sjeti nemá, poněvadž ráčí moci to naříditi, aby každý nejvyšší revers od sebe dal, a co se škod stane, to aby při jich záplatě tomu nejvyššímu, který by lid vedl, poraženo bylo.

Desáté: Mimo první posudní že možný není víceji svoliti.

Jedenácté: Fortelové všelijací při odvozování a přiznávání berní a posudného, že rádi *chceme* dostatečně to naříditi, aby zastavení byli a to na ten způsob, kdožby koliv sbírky a berně podle sněmovního snešení zcela a zouplna neodvedl, tehdy ihned berníci krajští listem obranným v statek jeho se uvázati a ten do té a takové summy i škodami na to a náklady vzešlymi prodávati budou moci. Kdožby pak na úrocích měl a takové pomoci časné neodvozoval, toho na nich berníci krajští listem zatýkacím dobejvati budou moci; a jestli že by se kdo v odvozování neupřímně choval, ten každý dvojnásobně takovou sbírku zaplatiti povinen bude. Při posudních tolikéž takový řád že nařízen býti má.

Dvanácté: Podobným způsobem strany tohoto 12. artikule že se to nařídí a opatří.

Třinácté: Strany reštantův abychom ponížene JMCskou žádali, aby od nich milostivě upustiti ráčil.

Čtrnácté: K přijímání počtův od berníkův jisté osoby k jistému času a dni že *chceme* naříditi.

Patnácté: Strany těchto všech artikulův k uvážení a vyřízení jich, poněvadž tomuto království tak mnoho na nich záleží, jisté osoby k jistému dni tolikéž tímto že *chceme* naříditi.

Šestnácté: O jisté osoby a komisaře že se sněsti *chceme*, kteří by tam po zavření toho sněmu bez prodlení a jednání s nimi o pomoc vypraveni byli.

Sedmnácté: Strany tohoto artikule poněvadž při prvním artikuli dostatečně to již opatřeno jest, že nebude potřebí dalšího opatření.

Osmnácté: Aby žádost JMCské v tomto artikuli zouplna místo svý míti ráčila, že se to dostatečně s pilností nařídí.

Devatenácté: V tomto artikuli tolikéž že žádost JMCské naplněna býti má.

Dvacáté: Strany tohoto posledního artikule, kdež se dotejče nesmírné drahoty soli, abychom JMCské poslušně z takové milostivé a otcovské péče a zakázání děkovali a dáleji za to ponížene [žádali], aby ten artikul nejdéle mezi tímto časem a soudem zemským letničním nejprve příštím podle milostivého JMCské zakázání na místě a konci postaven býti mohl.

Snesouce se *my* stav panský o tyto všechny artikule podle zvyku a obyčeje, volili *jsme* čtyry osoby z prostředku *našeho*, totiž: nejvyššího pana sudího pana Wolfa z Kolovrat, pana Heřmana nejstaršího z Říčán, pana Jana Aušteckého a *mou osobu*, a toto *naše* snešení pánům stavům z rytířstva v známost *jsme* uvedli, s tou při tom žádostí, aby zejtrejšího dne páni z rytířstva tolikéž na ty artikule zasedli, je uvážili, s *námi* se srovnali a co nejdřívěji možný svý snešení *nám* zase oznámili.

11. *Januarii*. V sobotu čekali *jsme* až do dvou hodin po polední na odpověď a na snešení pánův z rytířstva, a chtějíce rovně k nim poslati, přišli. Bylo jich přes čtyřicet osob; a skrze nejvyššího pana písaře snešení svý nám oznámili, všechny ty artikule obšírnými slovy opakující, ve všem téměř s *námi* se snesli, kromě chtěli z každého poddaného o dva groše mýněji aby se dávalo, mustrunky a durchcuky, skrze který tak nenabytý škody v tomto království se činí, skrze toto království aby se nedály, aneb aspoň aby vždycky jedněmi cestami nejezdili a vedení nebejvali; a strany velikých nořádův a drahoty řemeslníkův, aby jednou v tom řád dobrý učinili a k místnému vyřízení přivedli. Vyslyše *my* toto jejich snešení, spolu *jsme* sestoupili a o to spolu promlouvající, jednomyslně *jsme* se snesli, abychom se páni z rytířstva o to ještě jednali, aby z strany těch dvou grošův z každého poddaného s *námi* se také již v tomto artikuli snesone, od *nás* se nedělili. Což se těch mustrunkův a durchcukův dotejče, že JMCskou společně za to žádati budeme, aby ráčil podle žádosti *naš* to naříditi; a strany drahoty a nořádův řemeslníkův, že to *chceme* tímto sněmem dostatečně naříditi, aby jednou ten potřebný artikul vyřízen býti mohl. Páni z rytířstva spolu ustoupie a o to se poradíc, dali *nám* zase za odpověď, že strany toho artikule těch dvou grošův, ač téměř nad jich možnost, a ve všem s *námi* se již jednomyslně srovnávají. Pročež nařídili *jsme* ihned čtyry osoby z prostředku *našeho*, kterýž by toto *naše* dvou stavův společně snešení pánům Pražanům a jiným [vyslaným] z měst v známost ihned uvedli a jich na místě *našich* žádali, aby zejtrejšího dne po službách božích na rathauz Staroměstský, aneb kde se jim viděti bude, spolu se sešli, o ty artikule spolu rozmluvili a dne pondělního tím dřívěji snešení svý nám oznámili. A sněm do dne pondělního byl odložen.

V *pondělí 13. Januarii*, očekávající stav panský a stav rytířský v soudní světnici na snešení pánův Pražanův a [vyslaných] z měst, okolo poledne přišli mezi *nás*, a skrze [pana

Heydeliusa,*) toho času] kanclíře staroměstského, snešení své *nám* oznámili s mnohým poděkováním, [s tím závěrkem], že ve všem a ve všech artikulech s *námi* se srovnávají; pročež bylo toto *naše* všech tří stavův společné snešení v spis uvedeno a ještě toho dne skrze nejvyššího pana kanclíře JMCské v známost uvedeno a přednešeno.

V *outerej 14. Januarii*, všickni tři stavové dosti pozdě v soudní světnici na odpověď od JMCské na *naše* snešení očekávající, skrze nejvyššího pana kanclíře bylo oznámeno, že pro jiná zaneprázdnění JMti [a zvláště] pro příjezd dnešního dne JMti arciknížete [rakouského] Matyáše, JMt s odpovědí dání do příštího dne *nám* ráčí milostivě odkládati, žádající, aby žádný z stavův se nerozjížděli.

V *středu 15. Januarii*, JMCská ráčila skrze nejvyššího pana kanclíře dáti oznámiti, že to všech tří stavův společné snešení vděčně přijímati ráčí. Pročež byli ještě někteří artikulové uvažováni, zvláště kurfiršta Saského, kdež skrze vyslané své, jak předešle tak nyní snažně to vyhledával, a JMCská za něho milostivě se přimlouvati ráčila, z strany podání JMti lén z země Voitlandu, aby z těch čtyř statkův: z Plavna, Foistpergu, Šeneku a Pauzy, které se až posavád skrze osobu knížecí konalo, aby nyní skrze osobu hraběte na místě knížecím přijímáno býti mohlo. Což, prohlídající k takové milostivé JMCské žádosti a vážíce sobě také nemálo JMti kurfiršta pro užitečné a dobré sousedství s tímto královstvím, které [až posavád] ukazovati i ještě dále se zakazovati ráčí, k tomu *jsme* všickni tři stavové své povolení dali, aby JMt [kurfiršt] takové léno od JMCské, jakožto krále českého, skrze osobu hraběte přijíti moci ráčil, však s tou znamenitou vejmínkou, že to povolení toliko na samou osobu tohoto kurfiršta Kristiána II. vztahovati se má, aby na to JMt kurfiršt revers JMCské a stavům tohoto království povinen byl dáti. — Někteří jiní artikulové byli také potom uvažováni, a po uvážení sněm byl ještě ten den sepsán a skorigován.

V *čtvrtek 16. Januarii*, sejdouc *my* se stav panský ráno do soudní světnice, předstoupili před *nás* pan Křištof Harant,**) JMCské komorník, pan Joachim,***) pan Hons Vít†) a pan Vilím strejcové Španovští a pan N. Dageczký,††) dodadouce *nám* přímluvní psaní od JMCské skrze pana Heřmana nejstaršího z Říčán, žádost na *nás* vzložili, abychom je mezi *nás* do stavu panského přijali; což, stoupivše se *my* spolu a radou o to držíce, (neoznamujíc žádný z *nás* žádnýho v tom rozmýšlení, volíc z počtu *našeho* každému z nich čtyry relátory a volíc také čtyry osoby z soudu zemského, totiž: pana z Říčán, pana z Auště, pana z Waldšteina a *mou* osobu, abychom při provozování jejich starozitnosti rodu přítomni byli, mohouc při tom také býti komu se líbiti bude z stavu panského.): Dali *jsme* jim zase tu odpověď, že na žádost jejich a na obzvláštní přímluvu JMCské tak učiníme, a je do stavu *našeho* panského přijímáme, však na ten způsob, aby tomu všemu, co k takovému přijetí zapotřebí jest, zadosti učiniti povinni byli.

*) Jiřho.

***) z Polžic. Zápis o tom v kvaternu relací stříbrném 1606 fol. B. 18.

***) mladší. Povýšení jeho do stavu panského zapsáno ve kvaternu relací zlatém (č. 51.) 1608 fol. A. 11.

†) Nevím, máli se čísti Hons Vít a nebo Hons, Vít. Povýšení *Víta* Španovského čte se tamže jako u Joachyma f. A. 12., o *Janovi* Španovském však není tam zápisu.

††) Kdo by tuto se mnil, nevím. Písmo v těch místech je dosti nečitelné; já četl jsem způsobem v textu uvedeným, ale dalo by se snad také čísti: *Rageczky*.

Když jsme z lavic vystávali ke deskám jdouc, abychom každý z nás relací strany takového přijetí učinili, přišli mezi nás čtyry osoby vyslaný od pánův z rytířstva, pan Jiřík Vančura, dva páni Ochauzarové*) a pan Otha**), a udělali k nám řeč, že páni z rytířstva, v zeleném pokoji pospolu shromáždění, žádají z stavův panského pánův pod obojí způsobou přijímajících, aby mezi ně do zeleného pokoje na malý promluvení přišli; nejvyšší pan hofmistr dal těm vyslaným ihned za odpověď, že vidí dobře, že JMti nyní ke deskám jdou, pročež aby nepřekáželi a nás všech napomenuli (sic), abychom naborů šli přímo.

NB. Jistá o tom zpráva byla, že za příčinou těch mandátův, strany Pikhartův aneb jednoty bratrské vyšších, chtěli někteří toho náboženství, některý také pod obojí aneb dolejší konsistoři se spravující k sobě namlouvají, supplikací do sněmu podati, aby náboženství jejich překážka se nedála, [poněvadž oni s Augspurskou konfessí se srovnávají], a spisují takovou supplikací hned od počátku [sněmu,***) tak jakž od lidí hodnověrných a přátel mých, kteří mezi nimi též se nacházeli, pravdivě spraven jsem], mnohonáctekrát ji prepisovali a opravovali, až naposledy zdálo se jim, že již dobře jest sepsána, chtěli ji dnešního dne [přednésti], a za tou příčinou tím větší počet mimo několikery předešlý sněmy jak z stavu panského, tak z stavu rytířského z krajův k tomuto sněmu se sjeli. [Pan Václav Budovec tu supplikací na žádost jiných sepsal v jazyku českém a byla tolikéž i na německý přeložena.]

Což se i stalo. A ti vyslaní v soudní světnici očekávali. A mezi tím zůstávají při deskách zemských, JMCská ráčila relátory, totiž: JMt pána a vladaře domu Rožmberského, nejvyššího pana kanclíře a pana podkomořího království českého za relátory naříditi a poručiti, aby sněmovní [relací] se vykonala. Pročež přijdouce od desk dolů do soudní světnice a posadíce se každý na své místo, byvše relátorové nahoře na kathedře, nejvyšší pan kanclíř nahlas vůbec oznámil, že JMCská, [král a pán náš nejmilostivější], s tímto sněmovním sněšením milostivě dobře spokojena a ke všem třem stavům i k každému obzvláště všelijakou císařskou a královskou milostí [milostivě] nakloněna býti ráčí. Po tom oznámení [sněmovní snesení] bylo čteno a po přečtení jména všech [těch, kteří při počátku sněmu při proposici přítomni byli], byla čtena a každý sám oustně, aneb [kteří již byli z měst Pražských odjeli, jiných přátel svých k vykonání za něho přiznání se dožadující], skrze jiného se ohlásil, že se přiznává, a po takovém přiznání a [vykonání] relací sněm byl, děkuje pánu bohu, šťastně zavřít a dokonán.

V zeleném pokoji po soudu komorním po nazejtří sv. Pavla na víru obrácení držaným revisí žádný nebyly přehlidovány, ani sročený pře slyšány, za příčinou, že soud komorní nebyl do konce dodržen, jak že poslední dni masopustní tehdáž se trefily, tak také že soud zemský brzy nastával, k kterému každý, kteří pře své na téměř soudě měli, též i prokurátoři hotoviti se musili; pročež s dovolením JMCské, jakožto krále českého, soud komorní před časem byvše vzdán, revisí a sročený pře k odkladu přišly.

*) Hochauzer, snad Václav a Jiří; u Skály (I. 68) chybně Hozlauer.

**) z Losn Jiří.

***) Nápadně stručná jest zmínka o náboženském jednání na sněmě tomto, a přec i co do chronologických udajů i co do některých podrobností liší se vypravování Slavotovo od Skálova I. 61. a násl. Cf. Gindely Gesch. d. böhm. Brüder II. 385. a násl.

V soudu zemském postním.

21. *Februarii*. V pátek druhý postní, soud zemský větší jménem o suchých dnech postních začal se držeti, v němž tato proměna byla: Pan Hertvík Zeidlic, jakožto jeden soudce zemský z tohoto světa se odebral. A tato místa prázdná byla dosazena: z stavu panského pan Adam z Šternberka od JMCský, jakožto krále českého, s raddou nejvyšších pánův ouředníkův a soudcův zemských, — tak jakž JMCská ráčila v pondělí po sv. Lukáši, evangelistu Páně, totiž 21. Octobris léta jminulého 1602, od nás ode všech z soudu zemského od každého obzvláště hlasy strany dosazení těch prázdných ouřadův bráti a potom v pátek, totiž 25. Octobris, ráčila při přítomnosti své povinnosti jim vydati, — byl učiněn nejvyšším komorníkem království českého, pan Wolf z Kolovrat nejvyšším sudím království českého, a v pondělí po sv. Tomáši apoštolu Páně, totiž 23. Decembris, *já jsem* v kanceláři české povinnost učinil k ouřadu maršálství krále JMti dvoru. Z stavu rytířského pan Burkhart Točnik jest učiněn podkomorím království Českého. A tento soud v středu po sv. Matěji apošt. Páně, totiž 26. *Februarii*, byli od JMCské, jakožto krále Českého, dosazení dva soudcové zemští: z stavu panského pan Ferdinand z Donína, který na komoře české několik let za radu sedal, a stavu rytířského pan Jan Lukavský, který v soudu komorním sedal. K tomuto soudu při zasednutí tito se nesjeli a přítomni nebyli: JMt pan z Rožmberka pro svou nedostatečnost, nejvyšší hofmistr království Českého pan Krištof z Lobkovic na jednu nohu nemoha dostoupiti, ven z domu nevycházel, nejvyšší pan komorník pan Adam z Šternberka v Slezště na sněmu byl, purkrabě Karlšteinský pán z Hradce ještě nemocen zůstával, pan Heřman z Říčán do Moravy na sněm vyslán byl, p. Voldřich z Lobkovic, pan Kapoun, pan Žďárský nemocí se vymlouvali, tak že toliko deset osob nás v soudu zůstávalo. A služíc *já* již téměř od tří let pořád ustavičně, — kromě málo některý den za nevyhnutelnými potřebami z Prahy [na Hradec] odjedouc, — JMCský k stolu pitími sklenicí, a musíc jak večr o šesti hodinách na půl orloji, tak ráno o vosmi hodinách k JMCský a potom o desíti hodinách, [v kteroužto hodinu soud držán bývá], k službě JMti k stolu se nacházeti: nejsouc nás než toliko deset osob a nemohouc podle vyměření zřízení zemského v menším počtu potazu zavíratí, když *jsem* k službě odešel, musili s potazem na mě očekávati, až *jsem* se zase navrátí; [obyčejně okolo dvanáctý hodiny zase *jsem* do soudu přicházel].

Po zasednutí soudu byli půhonové vyhlášováni, 17 jich bylo vyhlášováno. Po vyhlášení jich šli páni ouředníci, kteří k tomu náležejí, do kapli Všeck Svatých k přijímání přísah. Potom na pořádný půhoný pře bylo voláno. A když přišlo na při mezi panem Jiříkem Ochausarem a Vítem Hořickým, měštěním města Žatče, onen poháněl tohoto z nářku cti, že jest o něm praviti měl, že jest kradenou zvěř přijímal a více než za 100 kop zkupoval a že jest se nechoval dobře, jak na poctivého náleží. Po přečtení půhonu a odpovědi potaz byl držán, a stranám z plného potazu skrze nejvyššího pana sudího oznámeno, pokud se nářku cti dotejče, že podle vyměření zřízení zemského strany k přátelskému porovnání a na smlouvu se podávají, a z prostředku *našeho* smlouvcové jmenování: Jan z Auště, pan Voldřich z Lobkovic a pan Žďárský.

Po tom oznámení přišel k slyšení půhon mezi panem Hons Hendrichem Prollhoferem a panem Divišem z Michalovic, kdež onen pohnal tohoto z toho, že píšíc jemu léta 95 v svém

psaním těch slov doložil: majc vy mne 100 kop mš. dodati, toliko 40 kop mš. jste mne dali a majc mne na místě JMCský 100 kop mš. odvésti, kvitanci jste na mne vymluvili a z takových peněz vypočítali. Pan z Michalovic k zdvižení pŕhonu dal mluvíti. Ta byla doslyšána.

22. *Februarii.* V sobotu jeden z prostředku našeho, purkrabě Karlšteinský pan Václav Heřmanský Ples se roznemohl, a nezůstavujc nás než toliko devět osob, nemohl soud držán býti.

24. *Februarii.* V pondělí pro svátek sv. Matěje apošt. Páně soud nebyl držán.

25. *Februarii.* V outerej též soud držán nebyl, jak ráno pro pohřeb nebožtka pana Hertvika Zeidice, byvše všickni jemu přítomni, tak potom nedostávajc se nás počet z potaz, neb přišedši já od služby mý od JMCský teprva po 12. hodině po polední do soudu, a majc dva do soudu dosazeni býti, bylo mezi námi to uvažováno, jestliže se jim již po polední povinnost a přísaha vydati má; a po bedlivým uvážení bylo nalezeno, že to býti nemá. Pročež soud byl vzdán a do příštího dne odložen.

26. *Februarii.* V středu, pan Ferdinand z Donína a pan Jan Lukavský jsouce za soudce zemský toho dne při zasednutí soudu ráno dosazeni a tak počet doplněn. Soud byl držán a byla slyšána ta pře začatá strany odporu, (o čemž vide 9. dne Octobris anno 1602)*) mezi paní Alžbětou z Wartemberka a panem Křištofem Leskovcem. Byla doslyšána.

27. *Februarii.* Ve čtvrtek, ta pře pŕhonná, minulého pátku začatá a k zdvižení vedená, mezi panem Prohoferem a panem z Michalovic byla doslyšána, vážena a nález se stal, a totiž: Poněvadž pan Prohofer v pŕhonu svým, z čeho by pana z Michalovic poháněl, zejména nedoložil, (stojc v pŕhonu: pohání ho z toho), a tak pŕhon zatmělý učinil, a zřízení zemského pochybil, pročež ten pŕhon byl zdvižen, než škody nebyly zdviženy.

Potom byly některý supplikace uvažovány a vyřizovány. Item, p. Jiřík Andreký, který minulého soudu, (o čemž vide supra anno 1602 12. Octobris)**), na závazek byl vzat, na snažný jeho vyhledávání z téhož závazku byl propuštěn; item, na žádost stran k podání přem (sic) den jmenován příští čtvrtek.

28. *Februarii.* V pátek, ta pře o mord mezi Marianou, manželkou někdy Erazima Kolinky, měštěnína Nového Města Pražského, jakožto poručnicí nad dětmi s tím Erazimem splozenými, s Jiříkem Storkem, Valentou, pacholkem, a Matějem Špaldou, čeledínem téhož Storka, poddanými kláštera Břevňovského a Broumovského z města Police, minulého soudu začatá, (vide supra 1502, 11. Octobris),***) byla doslyšána a po doslyšení bylo poručeno vystoupiti, však nepřišla k uvážení, jak proto, aby nebylo pospícháno, chtěly-li by strany raději se smluviti, tak také pro malý počet nás soudcův. — Supplikace byly váženy a vyřizovány; a když soudní světnice byla zase otevřena, p. Křištof Winter z Moren vznesl na soud, že jsouce pro mord pana N. Myslíka od nejvyššího pana hofmistra na závazek vzat, aby při nejprvnějším soudu zemským se stavěl; pročež že se staví a žádá toho závazku sprostěn býti. Byl o to potaz

*) Str. 39. V rkp. jest přes to napsáno: „vide nahoře folio 82.“ Ale rukopis foliován není a na listu 82 podle mého počtu se zpráva sem náležející ani nenachází, nýbrž na foliu 47. p. v.

**) Str. 48. V rkp. opět: „vide nahoře folio 39.“ Platí o tom totéž co praveno ve poznámce předcházející. Zprávu sem se vztahující čísti lze dle mého počtu na folio 50.

***) Str. 40. Opět dodáno: „o čemž viz nahoře folio 33“. Dle mého počtu folio 49.

držán a nalezeno a zase za odpověď dáno, že má z toho závazku propuštěn býti, než nemajíc pozemského statku, že má od nejvyššího pana sudího zase na závazek cti a víry vzat býti; jestliže jeho kdo z toho mordu bude chtít viniti, že se chce stavěti a každému práv býti; nejvyšší pan kanclíř to oznamoval. — Po tom oznámení pan Ctibor Záruba propuštěn býti žádal z závazku pro mord poddaného pana Kandrata Dobřenského, oznamujíc, že jest se již o to smlouva stala. Bylo z potazu oznámeno, že se toho do budoucího soudu odkládá a při tom času aby on pan Záruba přepis té smlouvy ukázal.

1. *Martii*. V sobotu, jiná pře mezi panem Prollhoferem a panem Divišem z Michalovic byla slyšána, kdež pan Prollhofer pohání pana z Michalovic z toho, že v týmž psaní, léta 1595 jemu odeslaným, těch slov doložil: „Vy pak, nemajíce od JMCské žádného poručení, pokoj jste zotvírati, zámky předělati a jiné věci mé pobrati dali.“ Od pana z Michalovic k zdvižení bylo vedeno, a strany na jednostojný původy a odpovědi jak k prvnějšímu půhonu se potahovaly, což i tolikéž jednostojný nález se stal. Půhon byl zdvižen a škody byly zůstaveny.

3. *Martii*. V pondělí, na pře půhonný bylo voláno a, nepřijdouc žádná k slyšení, když mělo na půhon mezi panem Vilémem z Lobkovic a paní manželkou jeho a panem Ladslavem z Šternberka přijíti, dříve nežli na něj bylo zavoláno, byla čtena supplikací pana z Šternberka, v kterýž žádá, aby jemu prokurátor a přítel z mocnosti soudu zemského vydán byl, který by jeho při od něho vésti mohl, dokládajíc, že ani na žádost jeho, ani za peníze žádného dostati nemohl a obzvláště do prokurátora pana z Těchenic a pana Magrle sobě stěžujíc. Jan Kolin od pana z Šternberka mluvil a od své osoby při tom doložil toho, že on tak povědomý v právích a v přích vedení není a za tou příčinou že jest sobě netrval tu při sám bez jiných pomocníků vésti. Pan z Lobkovic a paní manželka jeho dali od sebe skrze prokurátora pana Linharta promluvit, že jest on pan z Šternberka časně přítelem a prokurátorem měl se opatřiti a to při JMCský v kanceláři České vyhledávati a ne teprva nyníčko, a že on nynější p. z Šternberka prokurátor dosti starý v letech jest, jestli že nyníčko tak málo umí, aby raději těch míst prázden byl, poněvadž s těžkem mnohem víceji bude se moci přinaučiti. Pan z Těchenic ohlásil se, že jest se odpověděl do své smrti proti pánům z Waldšteina a pánům Trékům žádnou při nechtíti vésti a jsouc paní z Lobkovic rozená z Waldšteina, přitpovědi své že chce zadost činiti. Tolikéž že jest se odpověděl v této při proti panu z Lobkovic nechtíti se dáti potřebovati a že to pan z Šternberka nižádným, ani vším světem, neprokáže, aby on jemu, (jakž toho dotekl), měl v tý při nápomocen býti a odpověď na ty řezaný cedule spisovati. Pan Magrle tolikéž se ohlásil, že jest s ním nikdy od pana z Šternberka jednáno, ani mluveno nebylo, aby se pánu v tý při za přítele postavil. Pan z Šternberka sám oustně dáleji mluvil proti panu z Těchenic, že ačkoliv on pan z Lobkovic jeho dětí kmotrem jest, však že jest on jemu víceji nadaroval, netoliko nežli od toho kmotrovství dostal, ale víceji nežli jeho dům, v kterým bydlí, stojí, a že jest písař a čeledín jeho ty odpovědi spisoval. Panu Magrlovi dal za odpověď, že jest o něm nesmyslil, aby tak mnoho uměl, a aby s to mohl býti a tu při od něho vésti, a za tou příčinou že jest jeho v tom nechtěl potřebovati. Naposledy, po nejedných odpovědích sobě dávání, potaz byl držán, a jsouc bedlivě to uváženo, bylo stranám oznámeno, (vsak před oznámením supplikace byly uvažovány, a teprve před vzdáním soudu oznámení se stalo): Poněvadž nahlídši do těch půhonův, nachází se, že jsou na větším díle z nářku cti a že poctivosti se dotejše, v takových příčinách zřízení

zemské to vyměřuje, aby strany na přátelský porovnání byly podány, pročez že tuto tak se činí a strany na smlouvu se podávají. Smlouvcové z prostředku soudu jmenováni: nejvyšší p. sudí, nejvyšší pan kanclíř, pan Auštecký a p. Vratislav, aby mezi tímto časem a příštím soudem zemským stranám den jistý jmenujíc, hleděli je přátelsky spolu porovnat. Pakli žeby k porovnání nepřišlo, tehdy aby pan z Šternberka přítelem a prokurátorem se opatřil, že ti púhonové bez dalšího odkladu při příštím soudu slyšání býti mají.

4. *Martii*. V outerej, druhá pře obeslaná mezi panem Janem Jiřím Wachtlem a paní Kateřinou Logovou přišla k slyšání, viníc ona tohoto z vejtržnosti a to takový: z vysekání voken v splavu jejím vlastním, překážejíce jí, aby voda na mlejn její vlastní jíti nemohla. Nebyla doslyšána.

5. *Martii*. V středu, majíc ty dvě odporň pře mezi paní Eliškou z Martinic a panem Křištofem z Leskovce a paní Alžbétou z Wartmberka a týmž panem z Leskovce jakožto doslyšaný, váženy býti: bylo odloženo do příštího soudu, poněvadž velikých věcí se dotejče a malý počet nejvyšších pánův ouředníkův tu bylo.

K slyšání přišel odpor mezi paní Zuzanou hrabinkou Šlikovou, rozenou z Mansfeldu, a mezi zmocněnými od věřitelův a rukojmův pana Jana Šleinice nad spravedlnostmi a právy jemu panu Šleinicovi povinovatými, kdež pan hrabě Ferdinand Šlik, manžel paní hrabinky, vypůjčivše sobě od pana Šleinice 1000 kop mš. učinil jemu zápis na dvůr svůj a nezaplativše v čas, pan Šleinic v ten dvůr komorníkem od desk se uvázal a takovému uvázání paní hrabinka odpor učinila, pravíc, že to dvůr její vlastní, od pána jejího jí zapsaný jest, pročez že žádný jiný právo k němu máti a v něj se uvázati nemůže. Byla ta pře doslyšána.

6. *Martii*. V čtvrtek, na pře podaný bylo voláno, a předně na při mezi Lonsgrounskými a svědky nařčenými; již od několik let ta pře mezi Landskrounskými a pánem jejich dědičným p. Adamem Herzanem na soudu trvá; sprotivili se jemu, žalujíc, že proti jich svobodám k mnohým povinnostem je potahuje, a on toho zapírá.*) A nejprvé bylo voláno na Křištofa Sasku, kdež žádáno bylo, aby pro smrt jeho bylo přetrženo, což se i stalo. Dále zmocnění od Landskrounských žádali odkladu k budoucímu soudu, jak pro smrt plnomocníkův některých, tak že z těch tří živých pozůstalých jeden jest šlakem poražený, druhý v povinnosti rychtářský panu Herzanovi přísahou zavázán, tak že on sám tu přítomný, tak veliké pře dostatečně jí vésti nikoliv nemůže. Pan Hrzan na místě svědkův narčených, poddaných svých, skrze přítele a prokorátora svého, pana Linharta, též i sám oustně s velikou snažností žádal, aby ta pře předce slyšána byla a že on žádnému z poddaných svých nezabraňuje, nýbrž poroučí, aby k té při stáli. Po několikerym replicování byl o to potaz držán. Nalezeno a stranám oznámeno, že podlo žádosti a příčin oznámených Landskrounští mají odkladu až do budoucího soudu do nejprvnějšího dne k podaným přem jmenovaného užítí, však aby na místě zemřelých jiný plnomocníky sobě nařídili a ničímž se dáleji nevymlouvajíc, k té při stáli a ji vedli.

7. *Martii*. V pátek, naučení podle obyčeje brána a dávána byla: od soudu komorního žádáno nebylo žádného, od pánův ouředníkův menších v těchto dvou příčinách bráno bylo:

*) Viz článek *Zeinerdu* „O příčinách selské bouře na Landškrounsku“ ve Sborníku historickém 1885, str. 179.

strany pana Ladslava z Šternberka a panny šlechtičny Marie, sestry jeho, kdež stojí „všecky a všelijaký svršky, nábytky a jiný věci“. Pan z Šternberka chtěl toho hájiti, že se tu řetězi a chodící šaty nemíní. Zdání pánův ouředníkův menších, že se míní; a to bylo potvrzeno.

Druhé, strany pana Albrechta Křineckého a Jeremiáše Kostelského, kdež v jedné kvitanci stálo datum „po neděli kvitanci platiti má“. Poněvadž omylem to se stalo, a sice k psaní svý ruce vlastní se zná, bylo tolikéž to dobré zdání jejich potvrzeno.

Od ouřadu purkrabskýho naučení v této věci žádali, že hrabě Antonio z Archu *) nařknouc (sic) v Vlaších skrze agenta svýho doktora Bacina, že jest se zde v Čechách nepoctivě choval a skrze návod a ouplatek jeho, že jest prokurátor Ridl zde byl zamordován, tak jakž dvou Vlachův vyznání, kteří smrti svými to stvrdili, dáleji to vysvědčuje, vyhledávejte, aby vejpis takovýho vyznání i s procesem všoch těch aktův a skončení jejich, od ouřadu purkrabskýho jemu hraběti z Archu vydán byl, aby ho proti doctorovi Bacinovi tam v Vlaších užítí mohl. Dobrý zdání pánův radd od ouřadu purkrabského bylo, aby jim vejpis toliko vyznání těch Vlachův vydán byl a nic jinýho. Z soudu pak takové naučení jim dáno bylo: Poněvadž při těch vyznáních jiná jména jiných vzácnych rodův v tomto království se dotejkajících přimíšeny jsou, což by nebylo dobře, aby v cizích zemích to mělo vyhlášeno býti, a jsouc *nds* na ten čas k uvážení té věci malý počet v soudu, pročez aby s odpovědí dáni panu hraběti z Archu do budoucího příštího soudu bylo odloženo. Potom v zavření nicméně supplikace byly přehlidovány a vyřizovány a před vzdáním soudu stanný právo na Jana Solka z Konic (sic) dáno bylo.

8. *Martii*. V sobotu, na pře obeslaný sirotčí pořád bylo voláno. A přišla k slyšání pře obeslaná mezi paní Johankou Vrabskou z Žampachu a pány strejci Vrabskými, vince oni ji, že jest léta minulého 1593 po smrti manžela jejího na tvrz Zdechovice služebníka svýho Matyáše Štamera poslala, pokoj a kancelář, kde on nebožtík nejlepší a nejdražší věci svý [měl], po-brati a odvésti dala. Ona paní Vrabská skrze prokurátora svýho pana Magrle dala k zdvižení mluvíti a mnohý přičiny, zatmělost, nesrovnání a jiný předkládala. Páni Vrabsčí skrze pana Pacovského, prokurátora svýho, dostatečně zřízením zenským, sněmovním snešením, obzvláště dajíc čísti artikul sněmovního snešení léta 75 o uvazování se v statky nepravé, příklady a ná-lezy toho bránili, aby k zdvižení nepřišlo, poněvadž by oni skrze to o svou spravedlnost přijíti by musili. Po mnohým replikování svý průvody zavřeli. A jsouc toho pře vedení ne-málo, žeby pro mnohých soudcův sešlost věku a nedostatku zdraví, příliš dlouho státi by přišlo, bylo poručeno, aby se vystupovalo; což po bedlivém toho všeho uvážení, když soudní světnice zase otevřena byla, bylo stranám oznámeno, že nemá to obeslaní k zdvižení přijíti, než pře hlavní že slyšána býti má. Kteráz ihned začata byla slyšeti.

10. *Martii*. V pondělí, ta pře obeslaná mezi p. strejci Vrabskými a paní vdovou Vrabskou byla slyšána. Páni Vrabsčí původ svůj, pokud by se jim další přičina nedala, zavřeli.

11. *Martii*. V outeroj, paní Vrabská vdova odvod svůj [zavřela], a po mnohých repli-kách ta přo byla zavřena [a doslyšána].

*) Scipio hrabě z Archu byl 1568. přijat za obyvatele země. Zápis ve kvaternu trhovém bílém (1568) Q. 2.

12. *Martii*. V středu, po zasednutí soudu supplikace byly přehliďovány a vyřizovány, a neukazují potřeba, žádná supplikací k zjevnému přečtení nepřišla, ani žádný vyměření se nestalo.

13. *Martii*. V čtvrtek, jsouc na žádost JMCské pro vyhledání pokut JMti při minulém sněmovním snešení (vide supra 10. Jan.)*) do tří let pořád k každému soudu dva dni přidány, bylo zavoláno na při mezi Václavem z Oujezdce a z Konic a Annou Šartovou a jinými narčenými k tý při o moc náležející, která již od mnoho let s panem Gottfridem Křineckým na soudu trvá, [o čemž též nahoře zmínka folio 9.]**), tak jak až posavád při každém soudu nemálo času s tou při jest ztráveno. Nemajíc on Václav z Oujezdce žádného prokurátora, sám mluvil a sem i tam řečí pletl; nejprve žádal, aby jemu dovoleno bylo, aby to mohl dáti nahlas přečísti, co sobě sepsati dal a z potřeby své pře přednésti chtěl, poněvadž žádného prokurátora nemohl dostati a sám že dobře nevidí, že to nemůže dobře vyčísti. Od pana Křineckého na místě těch svědkův narčených, poddaných jeho, skrze pana Linharta [prokurátora] bylo to bráněno, aby nebylo čteno, poněvadž v šrancích nemá nic čteno býti, než na kathedře, jestliže takový spis tam chce podati. Pročež počal sám to čísti, zastavujíc se začastý, jakoby nemohl dobře viděti a čísti; v kterýmžto spisu, i potom sám oustně, žádal, aby svědkové jeho narčení, byli předně na jich cti opatřeni, tak aby jich k svý při užítí mohl a aby do jeho průvodů a svědkův vedení bylo nahlédnuto, že se nalezne, ti kteří od něho jsou narčení a již zemřeli, že jest on dostatečně ten nářek na ně provedl a že jsou křiví zůstali. Pan Křinecký toho bránil, že to býti nemůže a že jest to žádost nepravá a nikdy neslýchaná, žádajíc, aby vyměření a odklad minulý soud stálý byl čten a podle toho aby on z Oujezdce a z Konic (tak jak se jmenuje) s těmi svědky narčenými byl slyšán a to, z čeho je viní, na ně prokazoval. Po několikerym suplikování a jeho řeči pletením, potaz byl držán a rozsuzujíc to, že on Václav nemajíc žádného přítele a prokurátora, neumějíc svý věci sám od sebe přednášeti a vésti, jestliže by jemu dovoleno bylo déleji mluvit, žeby toliko řečí pletl a nikdy nezavřel: pročež při vstoupení supplikace byly vyřizovány a potom strany toho Václava bylo na tom zůstáno, aby s panem presidentem komory české, panem Štefanem z Šternberka, mluveno bylo, poněvadž téměř jistému z Oujezdce na komoře český na jeho vychovávání a pře vedení outrata se dává, aby pan president to nařídil, aby on prokurátorem nějakým dobrým se opatřil a bez dalších okolkování svou při zavřel. Potom bylo stranám oznámeno, že ten odklad a vyměření soudu minulého stálý má čten býti, co i se stalo; a po přečtení soud byl vzdán.

14. *Martii*. V pátek, byvše ráno všickni v kanceláři, soud byl pozdě zasazen a při zasednutí bylo zavoláno zase na toho Václava z Oujezdce a z Konic s těmi narčenými svědky což, ačkoliv ten z Oujezdce měl přítele a prokurátora nějakého městského***), však nedal jemu mnoho mluvit, sám mluvil a sem i tam pletl, nic téměř co k podstatě té při přináležel nevedouc; pročež počna málo slyšeti, potaz byl držán a supplikací, který ještě před rukama se nacházely, byly vyřizovány. A mezi jinými p. Gottfrid Křinecký žaloval, skrze supplikací

*) Str. 56. a 57. Nad tím rukou Slavatovou: „o čemž nahoře folio —“ (sic). Viděti z toho, že listy měly se teprve později číslovati. Někde se to již stalo, ale dle *jíného* rozdělení (viz nahoře str. 61. pozn.) někde ne.

**) Str. 16.

***) Snad *Městskýho* ?

stížil sobě, že synové jeho Václava z Oujezdce a z Konic do lesův jeho jezdí, dříví sekají, mejtí, myslivost, jiné kratochvíle a rozbroje tam provozují, žádají, aby jim bylo to zastaveno, [což váženo]. Bylo jemu z Oujezdce oznámeno, pokud by tak bylo, aby to při synech svých pod dalším a skutečným trestáním zastavil a všelijak pokoj a šetrnost k němu panu Křineckému aby zachoval, a pan Křinecký aby totéž učinil. A ta pře k budoucímu příštému soudu zemskému, do těch dvou dní, sněmovním snešením přidaných, jest odložena. A tak soud tento, [díka pánu bohu], byl dokonán.

PŘEHLED.

	Stránek
Úvod	3
Jednání v kanceláři o věci politické	
r. 1601	8, 16, 23
r. 1602	26, 37, 48
Sročené pře (v zeleném pokoji)	
r. 1601	9, 20
r. 1602	29, 51
Revise (v zeleném pokoji)	
r. 1601	17
r. 1602	27, 50
Zasedání velikého soudu zemského	
r. 1601	10
r. 1602	23, 31, 38
r. 1603	60
Sněm léta 1603	53

Oprava.

Na str. 28 řádek třetí zdola, na místě Eliška Kateřina čti *Eliška, Kateřina*.

REJSTŘÍK.

Abšac (Abšoc, Abšic) Joachym 33, Anna (potom Lukavská ze Žampachu) 33, 39.

z Archu Antonio 64.

Audrcký, v. Oudrcký.

Augšpurk 37.

Auštecký, v. Ouštecký.

Bacinus doktor 64.

Bamberger z Bamberka, Jan a Václav 27.

Bechyně, v. ze Šternberka.

Bechyně Kašpar 24; Mikuláš 36.

z Borbištorfu Bohuchval 12.

Berka z Dubé, Hynek, arcibiskup 30; Ladislav z Lipého na Mezifíci 30; Václav 17.

Berní úředníci na hradě Pražském 27.

Běroničky, v. Kapoun.

Beroun 19.

Běhn Jindřich 11, 15.

z Blé Joachym na Svinčicích 13, 34.

Biskupice, v. Haugvic.

Bořek 17, 19.

Brabantský Mikuláš 30.

Bradkovský Jan 17.

Brandejs, Šimon žid 50.

Brem (Brám) Jan 20, 22.

Brno 27.

Brosius Václav 46.

Broumov, opat 40, 41.

Bryknar Jiří 34; Mikuláš z Brukšteina 12.

z Bubna Mikuláš 11, 13, 23, 24, 31.

Budišín 19.

Budkovský Vilém 17.

Budovec Václav 59.

Buštěhrad 53.

Černer Jan z Lebendorfu 19.

Černovic Maximilián 11—13.

Cervená Řečice, v. z Říčan.

Dagecký N. (sic) 58.

Daliborka, v. Praha.

Dejmové ze Stříteže, Hendrich mladší 12—15; Hendrich starší 14; Kateřina, viz z Předenic; Václav 12, 14—16.

z Dřívčína Maximilián 22; Sigmund 9, 20—23, 29, 49.

Dobřenský Kandrát 62; Zdialav 12.

Dobříčský dvůr 58; Jiří hospodář 58.

z Dohna Ferdinand 60, 61.

Doubrauská Hora, v. z Vřesovic.

Dubá, v. Herka.

Dytrman Mates harcíř 31.

Eck Jiřík 43.

Ensidl, v. Tejřovský.

Foiltand (Voitland, Landvoistrí), léna česká 26, 59.

Foistberk 59.

z Fürstenberka, v. z Pernšteina.

Gerltorf Jiří 50.

Hanuš Jakub ze Zámostí 28; Jan 26; Markéta 27; Václav 27.

Harant Krištof z Polčic 58.

Havišteinský, v. z Lobkovic.

Haugvic Joachym z Biskupic 22.

Heřmanský, v. Ples.

Herzan (Hrzan) Adam 63.

Heydelius Jiří 53, 58.

Hlaváč Karel 42.

Hložek pán, úředník při dskách 44.

Hložková Mandalena z Tetova 32.

Hochauzer (Ochauzar) Bernart 12; Jiří 59, 60; Václav 59.

II

Horněk Jakub 25, 26, 34, 35.
Hostomice 51.
z Hradce Joachym Oldřich 10, 33, 39, 60.
Hradec Jindřichův 46, 60; Králové 28.
Hracholusky 19.
z Hrobčice Adam 29, 29; Alžběta Měsíčková 28;
 Benigna 28; Daniel 28; Eliška 28; Jan 28; Jiřík 28,
 29; Kateřina Rausendorfova 28; Radslav (Racek) 28.
Chanovský Jindřich 44.
Chebsko 55.
Choceň, v. Zeidlic.
Choltice, v. Sedlnický.
Ohrudivský Daniel 34.
sv. Jan pod Skalou 53.
Janovice, v. Klenového.
Jertenštyl Jan a Anna manželka 18, 19.
Káča Zachariáš z Rybňan 31.
Kadaň, Biskup Jan 38.
Kalenice z Kalenic, Jan mladší 12, 13, 15; Zdeněk
 13—15.
Kamejský Mikuláš ze Lstiboře na Kamejku 32.
Kámen Petr 17, 18.
Kapoun Jindřich ze Svojkova na Děroničkách 13, 23,
 33, 60.
z Karlovic Jiří 39, 41.
Karlovy Vary 38.
Karlstein 40, K. manství 51, 52, 53, 55.
Kavka Jan z Říčan 17.
Kirchmaier Jan, v. Praha.
Kladno, v. Žďárský.
Kladsko 55.
Kleneč 19.
z Klenového Jan z Janovic na Žínkovech a Žitíně
 10, 21, 45, 53, 57.
Klužický mlýn 51.
Kokořovec Karel 17, 31.
Kolin Jan 62.
Kolkreytar Baltazar 43.
z Kolovrat Jan Novohradský 13, 24, 25, 29, 40,
 51—53; Joachym Novohradský 25, 40, 51, 52;
 Wolf Novohradský na Lnářích, Opálce a Wint-
 berce 10, 11, 14, 21, 28, 38, 38, 47, 53, 57, 60.
Komárovský statek 36.
Kopidlanská Kateřina 27.
Kopisty, v. Stolinský.
Kosová Hora, v. z Říčan.
Kostalský Jeremáš 64.
Kounice (Kúnice, Konice), v. z Oujezdce.
Křelovice, v. Vostrovec.
Křinice (Křinice), v. Točnsk.
Křinecká Beatrix, v. Zylvarová.
Křinecký Albrecht 64; Gotfried 16, 65, 66.

Kristian II. kurfiřt saský 26, 38, 58.
Krumlov moravský 20, 22, 23.
Kustošové z Zubřího a z Lipky 39, 49; Jan na Modle-
 tině 34, 43; Jindřich 34, 43; Václav Kunětický
 34, 43.
Kutná Hora 43.
Landškroun 63.
z Landšteina Vilém 17.
Landvoiství, v. Foitland.
Laško 14, 15.
Lažanský Šebastian 38.
z Lebedorfu, v. Černer.
Léna země České 26.
Leskovec Krištof 23, 32, 34, 35, 39, 39, 61, 63.
Libín, v. Pacovský.
Lidečův, v. Oderský.
z Lichtenšteina Karel 9.
Linhart Adam prokurator 35, 62, 63, 65.
Lipanský dvůr 25.
z Lípého Bertold Bohobud 8; v. Berka.
Lipka, v. Kustoš.
Lisov, v. Španovští.
Litomyšl, židé odtudě 50; Jiřík Malún 50.
Lndře, v. z Kolovrat.
z Lobkovic Beatrix, v. Zylvarová; Bohuslav Hasi-
 ťteinský 17; Jan Václav 17; Krištof Popol na
 Pátku a Tachové 9, 10, 13, 17, 21, 23, 24, 25, 53,
 59, 60; Oldřich 10, 42, 60; Vilém 62; Zdeněk
 Vojtěch, kancléř 10, 17, 23, 47, 58, 59.
Logová Kateřina, v. Zylvarová.
Lochovice, v. Vratislav.
Loketsko 55.
Lstiboř, v. Kamejský.
Luk Bohuslav 36.
Lukavská Anna ze Žampachu 32.
Lukavský (Lukavecký) Jan 17, 60, 61; Smil 39.
Lužice horní i dolní 49.
Magrle Václav ze Sobíšku 32, 35, 39, 40, 41, 47, 46,
 62, 64.
Malovice, (?) v. Vostrovcová.
Manriquezova z Lary, v. z Pernšteina.
z Mansfelda, v. Šliková.
Maršalkovský dům, v. Praha.
z Martinic Eliška Roupovská 29, 32, 34, 35, 38, 39,
 63; Jaroslav Dořita 50.
Matyáš arcikníže 58.
Maušvic Krištof 11, 13, 23, 24, 31.
Mehl Baltazar 13, 24—26, 34—36, 39.
Mencl Jan sekretář 23, 49.
Menšk Jakub z Menšteina 11, 17, 23, 49.
Měsíčková Alžběta, v. z Hrobčice.
Městský (?) prokurator 65.
Mexův, v. Berka.

Michalovec Jan 31.
 z *Michalovic* Bohuslav 81; *Diviš* 10, 11, 60—62;
Michal 11.
Miličinský Matěj 17.
Miličoves 11.
Milín 51.
Miller sekretář 17, 87.
Minkvic Ernfriid 84.
Močidlanský, v. *Palma*.
Modletín, v. *Kustoš*.
Morava 22, 27, 49, 60; sněm r. 1542 8; stížnosti
 stavovské 8, 9.
 z *Moren*, v. *Winter*.
Myslík N (sic) 61.

Neřestce 14; malé 16.
Norimberk 87; *Martin Švejkar* (Schwejker) 50.
Novohradský, v. z *Kolovrat*.
Nymburský Jindřich prokurátor 31.

Oderský Vilém z *Lideřova* 80.
 z *Oderu* Erazim 13, 24, 26, 84—36, 39, 46.
Ochauzar, v. *Hochauzer*.
Olomúc 19; sněm 22.
Opálka, v. z *Kolovrat*.
Opavské knížetství 22, 80.
Osovský Smil 9.
Othmarová Kateřina 80.
Otta z *Losu* Jan 86; *Jiří(?)* 59.
Oudrcký (Audrcký) *Jiří* 37, 39, 40, 41, 47, 48, 61.
 z *Oujezdce* *Václav* z *Kúnic* (*Konic*, *Kounic*) 16, 65, 66.
Ouštecký (Auštecký) *Jan* 10, 29, 57, 58, 60, 68.

Pacovský *Jan* z *Libína* 87, 89, 40, 41, 47, 64.
Palma *Sixt Močidlanský* 45—47.
Pátek, v. z *Lobkovic*.
Pauza 58.
Pelčimovský *Jan* 39.
 z *Pernšteina* *Alžběta* (hraběnka z *Fürstenberku*),
Anna, *Františka*, *Frebonia*, *Jan*, *Marie* mladší (*Man-*
riquezova z *Lary*), *Polixena* (*Rosenberská*), *Vrati-*
slav 44.
Pešt 49.
Pierio *Jan* *Batista* 20, 21, 29, 49.
Pilníkov, v. *Zylvarová*.
 z *Pimice* *Jindřich* 10, 17, 28.
Plánice 41.
Plavno 50.
Ples *Václav* *Heřmanský* ze *Sloupna* 10, 16, 17, 28,
 29, 42, 49, 51, 52, 53, 61.
Podsedice, v. z *Vřesovic*.
Police, *Jiří* *Stadek* nebo *Štok* 41, 61.
Poľná, v. *Zeidlic*.
Polkice, v. *Harant*.
Pontan *Jiří* z *Preitenberku* 19.

Posecký *Vavřinec* 39.
Poučnick dvůr 51, 52.
Praha 22, 42; vzbouření pokařů 16; *Hradčany*, *Dali-*
borka 15, 24, 31, *kostel sv. Víta* 54; *Malá Strana*,
dům *Maršálkovský* 19; právo 19: *Nové Město* 45;
Erazim *Kolik* nebo *Kolinak* 41, 61; právo 17, 18;
Staré Město 13, 42; *Bernard* *sklenář* a *Benjamin*
žid 50; *Kirchmaier* *Jan* 37; právo 27—29, 50, 51;
rathouz 57; *Žižovský dům* za *sv. Jakubem* 28, 29.
Předenic *Adam* z *Předenic* 14, 17; *Kateřina* (*Dej-*
mová) 14, 36.
Přibyslav, v. *Zeidlic*.
Prollhofer *Jan* *Jindřich* 60—62.
Protivín, v. *Vratislav*.
Purkrabský úřad 55.

 z *Radkova* *Adam* 17.
Rausendorfová *Kateřina*, v. z *Hrobčice*.
 z *Říčán* *Heřman* nejstarší na *Kosově Hofe*, *Staré*,
Červené Řečici a *Novém Rychnově* 10, 23, 33, 46,
 57, 58, 60; *Jan* *Litvín* 12, 36; v. *Kavka*.
Ridl *Mikuláš* 23, 34, 35, 64.
Robmhapová *Mandalena* ze *Suché* 82.
Rodovský *Jan* a *Václav* 35.
Rokytník, v. *Vostromířský*.
 z *Rosenberka* *Petr* *Vok* na *Třeboni* 10, 11, 13, 24, 31,
 39, 41, 59, 60; v. z *Pernšteina*.
Roudnice 19.
 z *Rouřpova* *Jan* 12, 13; v. z *Martinic*.
Rudolf II. 18, 19, 27, 28, 50.
Rumburk 18, 26.
Ruť *Vilém* 9, 17.
Rybňany, v. *Kába*.
Rychnov *Nový*, v. z *Říčán*.

Sádlo *Jindřich* 11, 15.
Sasko, v. *Kristian II.*
Sedlec, v. ze *Šternberka*.
Sedlnický *Albrecht* z *Choltic* 80.
 z *Serinu* (*Zrinský*) *Jan* 10.
Schönberk *Joachym* 88.
Silberstein, v. *Zylvarová*.
Skalský *Daniel* 10, 11; *Mikuláš* 11.
Slavata *Vilém* 8, 10, 17, 26, 27, 29, 53, 57, 58, 60, 61.
Slazsko 49.
Sloupno, v. *Ples*.
Smiřický *Sigmund* 17, 50.
Smolotely 52.
Smrčka *Václav* 83, 89.
Stará, v. z *Říčán*.
Stolinský *Jonáš* z *Kopist* 83; *Johanna* manželka 33.
Střelč, v. *Dejm*.
Sudkovský *Jakub* 86.
Suchoá, v. *Robmhapová*.
Síl (obchod solní) 55.

Svinčice, v. z Blš.
Švojtkov, v. Kapoun.

Šartová Anna 65.

Šenek 58.

Šenfeld, v. Zeidlic.

Šerý Melichar 17.

Šteinic Fridrich 24—26, 88—86, 89, 45, 47, 48; Jan 68.

Štik Ferdinand 63.

Štiková Zuzanna z Mansfeldu 68.

Španouš z Lisova, Jan Vít, Joachym a Vilém 58.

Štampachové ze Štampachu, Adam, Asman, Hendrich, Jan a Václav 89, 41; Matyáš 50.

Štěpánek Václav z Vltavy, Anna dcera 27.

ze *Šternberka* Adam na Bechyni a Sedlci 9, 10, 14, 21, 46, 58, 60; Ferdinand 43—45, Ladislav (Lacek) 41—45, 62, 63, 64; Marie 48, 44, 64; Ondřej 44, 45, Štěpán 65.

Štok Lorenc 13, 24—26, 33—36, 39, 45.

Štrauch Albrecht 47, 48; Melichar 48.

Štumer Matyáš 64.

ze *Švamberka* Jan Jiří na Vorlku 10, 11, 18, 15, 29, 24, 31, 38.

Švejkar Martin, v. Norimberk.

Švihovská Johanka 41, 42.

Švihovský Fridrich 17, 42, 43.

Tachov, v. z Lobkovic.

z *Talmberka* Jan Jiří 17.

z *Těchenic* Joachym, 9, 11, 18, 31, 32, 35, 62.

Těťovský Jan z Ensidle 38.

Teplice 39, 41.

Tetov, v. Hložková, ze Vchynic.

Točnick Purkhart z Křimic (Křinic) 10, 45, 53, 59, 60.

Trčkové páni 62; Jan Rudolf 17, 50, 55.

Třeboň, v. z Rosenberka.

Wachtl Jan Jiří 63.

z *Waldšteina* páni 62; Adam mladší 10, 42, 43, 59; Adam starší 50.

Vandura Jiřík 59.

Vanecká paní 20.

z *Wartenberka* Alžběta 29, 39, 61, 63; Karel 17.

Velomický Jan 24.

Veloury, Jiřík Náprava 18.

Wetzlar 50.

Vchynský ze Vchynic Jan 25, 40; Radslav z Tetova 18, 17, 24, 25, 32, 33, 40.

Winter Krištof z Moren 61.

Winterberk, v. z Kolovrat.

Vlček N. (sic) 31.

Vonohlasy 52.

Voračický Karel 44.

Vorlák, v. ze Švamberka.

Vostromířský Václav z Rokytňka 38.

Vostrovcová Markéta z Malovic (?) 42.

Vostrovce Fridrich z Královic 12.

Vrabští Aleš a Vilém 36, 64; Johanka ze Žampachu 86, 64.

Vratislav z Mitrovic Jiří 15; Krištof na Lochovicích a Protivíně 10, 14, 15, 26, 33, 40, 41, 45, 47, 68.

z *Vřesovic* Jan na Doubravské Hoře a Podsedicích 11, 25, 32; Sabina (Zelvarova) 32, 33; Wolf 32, 33.

Zahrádka Cyprián, Vít a Václav 17, 18.

Zahrádková Anna, 17, 18.

Zajíc Jan Zbyněk 17.

Zámotš, v. Hlanuš.

Záruba Ctibor 62; Václav 30.

Záchovice 64.

Zásková Dorota 27.

Zeidlic Hertvik ze Šenfeldu, na Polné, Chocni a Přibyslavi 10, 11, 15, 17, 23, 26, 32, 38, 40, 41, 44, 45, 47, 48, 60, 61.

Zelend Hora 45.

Znojmo 8, 22.

Zrinský, v. ze Serinu.

Zubří, v. Kustoš.

Zylvarové z Silberšteina a z Pílnkova, Beatrix (Kři-necká, pak Lobkovská) 32, 33; Kateřina (Logová) 32, 33, 69; v. z Vřesovic.

Žampach, v. Abšocová, Lukavská, Vrabští.

Žatec, Vít Hořícký 60.

Žďárský Ctibor Tiburci ze Žďáru a na Kladně 10, 17, 21, 42, 43, 47, 60.

Želkovice 52.

z *Žerotína* Karel starší 9, 10, 20, 21, 22, 28, 29, 49.

Židě 50.

Žinkovy, v. z Klenového.

Žitín, v. z Klenového.

Žitovský dům, v. Praha.